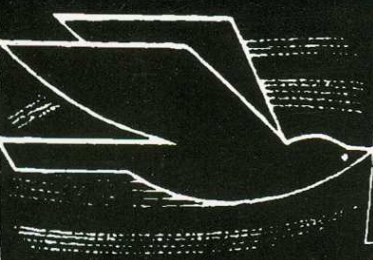
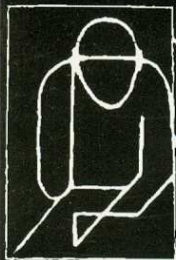

SCHAAKSCHAKERINGEN

*In Memoriam:
H.G.J. Hölscher,
K. Nienhuis
en H. Kramer*

Joop Jansen is aan zet

IN DIT NUMMER o.a.:

- Thematoernooien
- Duitsers anders dan wij?
- Hans Böhm met Fischerschaak
- En nog véél méér!

**OKTOBER
2004**

B o n d s o r g a a n

nr. 367

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Indien onbestelbaar retourneren aan de secretaris van de NBC; Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn

Colofon

Bestuur

Voorzitter & Public relations:	T de Ruiter, Gr W de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden Tel. (035) 694 35 56 t.de.ruiter@consunet.nl
Secretaris en ledenadministrateur:	HPJ Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn Tel. (055) 541 24 25 hpjvisser@chello.nl
Penningmeester	S Sieswerda, Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort Tel. (033) 475 50 18 geen e-mail giro:13.65.400 tnv 'De Penningmeester NBC' te Amersfoort.
Algemeen wedstrijdleader	CA van Wieringen, Jachthavenweg 8a, 1076 CZ Amsterdam Tel. (020) 662 80 89 CAvanWieringen@cs.com
Internationale contacten	AA van 't Riet, Peperstraat 84, 2801 RG Gouda Tel. (0182) 67 99 98 AA.Riet@inter.nl.net Fax: (0182) 67 99 04

Schaakschakeringen

Hoofdredacteur: Jelle van den Braak, Hazewaal 26, 1671 LB Medemblik; tel. (0227) 54 25 96;

E-mail: redactienbc@wanadoo.nl. Opmaakredacteur: H van Houten; overige medewerkers en auteurs worden bij de betreffende artikelen genoemd. Kopij en reacties graag per e-mail of diskette. Partijen graag als computerfile (.PGN) inzenden. Voor zover niet anders is vermeld zijn de foto's gemaakt door/afkomstig van Jelle van den Braak en/of H van Houten. Schaakschakeringen wordt gedrukt bij Van Spijk Grafisch Bedrijf B.V., Postbus 210, 5900 AE Venlo, (077) 351 62 55; fax: (077) 351 62 58.

Internet: www.correspondentieschaken.nl; www.iccf.com

Het bestuur van de NBC en de redactie van Schaakschakeringen behouden zich het recht voor de inhoud van Schaakschakeringen op de website van de NBC nogmaals openbaar te maken.

Alle hierna genoemde bedragen (€) gelden vanaf 1 januari 2004.

Contributie en lidmaatschap

De contributie is, voor:

Hoofdeden

leden vanaf 20 jaar	32,50
leden die in het bezit zijn van een PAS 65 en juniorleden (t/m 19 jaar).....	22,50

Voor dubbelden

leden vanaf 20 jaar	22,50
leden die in het bezit zijn van een PAS 65 en juniorleden (t/m 19 jaar).....	12,50

Als een nieuw lid zich na 1 juli aanmeldt, wordt een eenmalige korting van 50% verleend op het jaarlidmaat-schap.

Artikelen

Set van 300 NBC-schaakkaarten	10,00
ICCF-insigne (inclusief verzendkosten)	2,00

Propagandafonds

Giften voor het Propagandafonds zijn welkom op de girorekening van de penningmeester.

Inschrijfgeld

NBC-TOERNOOIEN

E-MAILSCHAAK en POSTSCHAAK
kwalificatiegroep, saldotoernooi
(1,2 of 3 partijen), 60+ toernooi:gratis

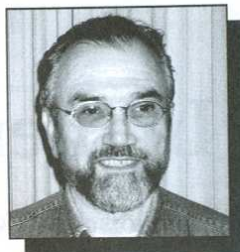
ICCF-TOERNOOIEN

Aanmelden door te betalen aan de penningmeester

Kwalificatiegroepen

M-klasse (e-mail en post Wt/Eu).....	8,00
H-klasse (idem).....	6,00
O-klasse (idem).....	6,00
Grootmeesternormtoernooi (e-mail - post)	35,00
Masternormtoernooi (idem).....	20,50
Thematoernooien (idem).....	8,00
Cuptoernooien (voorronden; e-mail - post)	10,00
WK en EK	
Kandidatentoernooi (e-mail en post)	15,00
1/2 finale (e-mail en post).....	27,50

Als u zich wilt aanmelden voor een toernooi, kijk dan eerst bij de rubriek 'Overzicht', bij de uitslagen.

Van de redactie

Jelle van den Braak

U heeft nu Schaakschakeringen 367 voor u. Op dit nummer heeft u heel lang moeten wachten. De grote vertraging die opgetreden is komt in de eerste plaats door de ziekte van de opmaakredacteur Heinse van Houten. U heeft hierover kunnen lezen in De Postduif nummer 26, die u in juni ontvangen heeft. Cor van Wieringen heeft veel moeite gedaan voor elkaar te krijgen, dat alle leden die normaal Schaakschakeringen ontvangen eenmalig De Postduif in de brievenbus kregen. Cor verdient hiervoor een grote pluim! De ziekte van Van Houten lijkt zich gestabiliseerd te hebben, maar is nog lang niet over. Hij kan nu thuis, met enige moeite, voor Schaakschakeringen zijn opmaakwerk weer doen. Het resultaat heeft u nu voor u. Vanzelfsprekend hopen we met ons allen, dat Heinse zover kan herstellen, dat hij zijn oude leven, zoals hij gewend was, spoedig weer kan oppakken.

Overleden

Helaas is een aantal markante NBC-leden de afgelopen tijd overleden. In dit nummer treft u een aantal herdenkingsartikelen aan. Van de heer Hölischer hebben we geen foto, we hebben er niet aan kunnen komen. Als u een foto van hem heeft en wil afstaan ter publicatie kunt u hem naar de redactie sturen.

Jaarvergadering

De eerstvolgende jaarvergadering is, ijs en weder dienende op 9 april 2005. De vergadering zal weer in het Max Euwecentrum in Amsterdam worden gehouden.

Virus

Als u e-mail naar de redactie stuurt moet u erg hebben in het volgende. Onophoudelijk zijn er waarschuwingen om virusvoorzorgsmaatregelen te nemen. Eén van die maatregelen is bij een mail zonder tekst op het voorblad de bijlage niet te openen maar die mail meteen te verwijderen. Je kunt namelijk in dat geval niet zien of de mail afkomstig is uit een 'gekraakte' computer en virussen bevat. Ik ontvang zulke mails van onbekende herkomst dagelijks, ook met de afzenders van mij bekende mensen (waarvan dan bij navraag blijkt dat ze me geen mail gestuurd hebben). Het kan dus zijn, dat u mij zo een mail gestuurd heeft waarop ik nooit gereageerd heb. Het zal nu duidelijk zijn, wat de reden is.

Als u mail verstuurt, wilt u dan in ieder geval ook iets op het voorblad zetten waaruit ik kan zien dat die mail daadwerkelijk van u afkomstig en voor mij bestemd is? Dan voorkomt u, dat de mail ongelezen wordt weggegooid. En dat kan nooit uw bedoeling zijn.

In memoriam:

H.G.J. Hölscher, Kier Nienhuis en Haije Kramer zijn afgelopen tijd overleden. Zij waren drie prominente leden van de NBC. Hoe groot het verlies voor de NBC is leest in in onderstaande *in memoriams*. Maar het verlies voor de NBC staat natuurlijk in geen enkele verhouding tot het verlies in de betreffende families en vriendenkringen. De redactie van Schaakschakeringen en het bestuur van de NBC wenst iedereen uit de familie- en vriendenkring alle sterkte toe bij het grote verlies dat hen getroffen heeft.

HGJ Hölscher

Nol van 't Riet

In het voorjaar van 2004 is in Dongen op 87-jarige leeftijd overleden de heer HGJ Hölscher. Veel is er niet over hem bekend. Wel is duidelijk dat het correspondentieschaak een grote rol in zijn leven heeft gespeeld. Helaas hebben mijn pogingen om daar een wat meer persoonlijk zicht op te krijgen, niets opgeleverd.

Al in 1953 komt zijn naam voor in de uitslag van het Kampioenschap van Nederland, toen nog georganiseerd onder auspiciën van de KNSB. Met 4,5 uit 7 wordt hij gedeeld tweede achter kampioen Meddeler. Veertien keer heeft hij onafgebroken in het Nederlands kampioenschap gespeeld. Met veel gerenommeerde tegenstanders heeft hij in de loop van deze periode de degens gekruist. Ik noem de later grootmeesters Kor Mulder

van Leens Dijkstra, Ger van Perlo, Hans Bouwmeester en Dick Smit. En ook later heeft hij in nog meer Nederlandse kampioenschappen tegen grootmeesters als Joop van Oosterom en gert Timmerman gespeeld.

Hoogtepunten voor hem zijn ongetwijfeld geweest de twee Nederlandse kampioenschappen die hij in die tijd behaald heeft. Met 7 uit 8 won hij het kampioenschap 1960/61, voor onder anderen de op dit moment ook nog actieve Jan Verleur (derde met 5 punten) en Maarten Etmans (achtste met 2,5 punt). En vijf jaar later won hij het kampioenschap 1965/66 met de zelfs nog beter score van 7,5 uit 8. Dit kampioenschap was overigens het laatste door de KNSB georganiseerde kampioenschap. Eind 1966 werd de NBC opgericht. Als laatste kampioen van de KNSB werd Hölscher uiteraard ook uitgenodigd om aan het eerste NBC-kampioenschap mee te doen. Met 7 uit 10, en een half punt achter Hans Bouwmeester, veroverde hij de eerste zilveren medaille in een NBC-kampioenschap.

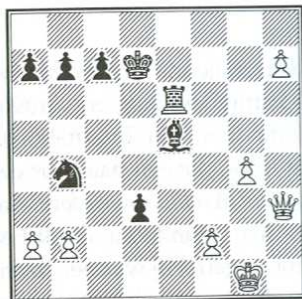

Een aantal jaren geleden heb ik ooit eens een soort formule ontwikkeld voor de titel 'Mister Kampioenschap van Nederland'. Die luidt dat je voor alle spelers die ooit hebben deelgenomen de som bepaalt van alle door hen gespeelde aantal partijen plus het in die partijen behaalde aantal punten plus de procentuele score die daarbij hoort. Uiteraard kun je deze formule ook toepassen op allerlei soorten andere toernooien die met enige regelmaat opnieuw gehouden worden. Toen ik omstreeks het jaar 2000 aldus ging bepalen wie op dat moment de titel 'Mister Kampioenschap van Nederland' toe zou komen, dacht ik vooraf dat Hölischer wel eens hoge ogen zou kunnen gooien. Dat was ook zo. Maar met zijn score van 292,5 punten (153 partijen met 84,5 punt en dus 55 procent), bleek hij niet verder te komen dan de tweede plaats op deze ranglijst. Met maar liefst 379,5 punten was Maarten Etmans hem verre de baas (op dat moment: 231 partijen met 103,5 punt en dus een score van 45 procent).

R Sijbolts - HGJ Hölischer

C56; corr; 1960

1. e4 e5 2. ♟f3 ♞c6 3. ♚c4 ♞f6 4. d4 exd4 5. O-O ♞xe4 6. ♚e1 d5 7. ♚xd5 ♞xd5 8. ♞c3 ♞a5 9. ♞xe4 ♚e6 10. ♞eg5 O-O-O 11. ♞xe6 fxex6 12. ♚xe6 ♚d6 13. ♚g5 ♚de8 14. ♞e2 ♞d7 15. ♚e1 ♞xe1+ 16. ♞xe1 ♚xe6 17. ♞g4 h6 18. ♚d2 g5 19. ♞f3 ♚he8 20. ♚xg5 ♚g8 21. h4 ♚gg6 22. ♞h3 hxg5 23. ♞xg5 ♞b4 24. ♞xe6 ♚xe6 25. h5 ♞xc2 26. g4 ♞b4 27. h6 d3 28. h7 ♚e5

29. h8=♚ ♚xh8 30. ♞xh8 ♚d6 31. ♞g7+ ♞c8 32. ♞f8+ ♚d8 33. ♞f5+ ♞b8 34. ♞f3 ♞c6 35. ♞f1 d2 36. ♞d1 ♞e5 37. b3 ♞xg4 38. ♞g2 ♚d4 39. ♞f3 ♞f6 40. ♞e3 c5
0-1

Kier Nienhuis (1935 - 2004)

Nol van 't Riet

Donderdag 17 juni is vrij onverwacht Kier Nienhuis overleden. Enkele dagen nadat hij in het ziekenhuis was opgenomen met ernstige verschijnselen, leek een (spoedig) herstel tot de mogelijkheden te behoren. Helaas heeft dat niet zo mogen zijn.

Schaken was een sport waar Kier al op jonge leeftijd aan begonnen is. Zo nam hij als tiener al deel aan een Nederlands Jeugdkampioenschap. Hij is het schaken zijn hele leven trouw gebleven. In 1969 kwam daar het correspondentieschaak bij. En ook daar is hij de rest van zijn leven mee verbonden geweest. Hij speel-

de mee in verschillende finales van het Nederlands kampioenschap en veroverde in 1986 de titel van Internationaal Meester. Piet Roos, die een paar jaar eerder diezelfde titel al had verworven: 'Aan Kier hebben mijn zoon Johan en ik heel goede herinneringen. Hij was een zachtvaardig, vriendelijk, zeer geïnteresseerd mens. Hij miste het felle, dat zijn broer uit de noordelijk voetbalwereld uitstraalde. Of het moest toch zijn verbetering zijn bij het verzilveren van kleine stellingvoordelen.'

Kier heeft de NBC ook gediend door functies te vervullen als lid van de Plaatsingscommissie, en nog niet zo lang geleden als teamcaptain van het Nederlandse Dames Olympiade team. Dat dit damesteam niet zo geweldig presteerde lag bepaald niet aan de inzet van Kier. Eerder was hij ook al teamcaptain van het Nederlands team in het Europees Landenkampioenschap. Piet Roos: 'Als teamcaptain onderhield Kier trouw de contacten met de teamleden. Je solistische briefschaakhobby kreeg zo een aangename meerwaarde. Hij belde met regelmaat op om naar jou en de ontwikkelingen in je partijen te informeren, waarbij hij menige suggestie in petto had. Als Kier belde, wist mijn vrouw dat het wel even ging duren.'

En het zijn van teamcaptain beperkte zich niet tot telefonisch contact met de spelers. Wederom Piet Roos: 'Tot de meerwaarde behoorden ook de gezellige teambijeenkomsten in Wageningen bij Kier en zijn

vrouw in huis of in hun bomenrijke tuin. Wij werden er gastvrij gevoed en gelaafd. En we konden er naar hartelust onze stellingen bespreken. Alle partijen moesten aan de beurt komen. En er moest een prognose in procenten worden vastgesteld.' En het bleef niet bij schaken alleen. Piet: 'Ik herinner me dat we een keer ook het slot van een dames tennisfinale Graf-Sanchez op de televisie bleven bekijken, waarbij ieders sympathie duidelijk voor de Duitse was.'

Kortom, Kier was een man die naast zijn eigen plezier in het spel, ook de verantwoordelijkheid nam voor de organisatie van daarvan. Tot voor kort was hij dan ook een trouw bezoeker van onze jaarvergaderingen. Piet Roos: 'Het was elke keer weer fijn om Kier dan te ontmoeten. Toen ik zo'n tien jaar geleden met briefschaak stopte kon Kier dit niet geloven. Hij belde me nog enkele keren op om me toch voor een toernooi of een team te vragen. Voor Kier was stoppen met schaken ondenkbaar!'

Kiers' zwanenzang

Ruud Maliangkay

Tijdens het ICCF Fax/A-toernooi in 1995, waarin we beiden speelden, leerde ik Kier kennen. Sindsdien namen we nog diverse malen gezamenlijk deel aan toernooien, zoals de Olympiade 12 - voorronde en finale - en het AAC toernooi. Gedurende al die jaren onderhielden we

een regelmatig telefonisch contact waarbij we allerlei schaakzaken en zetten, de revue lieten passeren. Kiers' trots was zijn schitterende woning, waar hij als playing captain heel wat teambijeenkomsten voorzat. 's Zomers placht hij me te bellen gezeten aan zijn schaaktafel in de schaduw van de beuk voor zijn huis. Ik kon goed begrijpen dat hij dat prefereerde boven het analyseren op de PC in zijn studeerkamer! Kier en ik wisselden onze partijen uit en daarom kan ik hier zijn laatste winstpartij tonen gespeeld in het laatste toernooi waaraan hij deelnam, zijn zwanenzang.....

K Nienhuis-G Marcotulli

EMMN069

Analysen: Nienhuis/Maliangkay

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♟f3 ♟f6 4.♞c3 e6 5.e3 ♞bd7 6.♙d3 dxc4 7.♙xc4 b5 8.♙d3 ♙b7 9.0-0 a6 10.e4 c5 11.d5 ♣c7 12.dxe6 fxe6 13.♙c2 ♙e7 14.♞g5 ♣c6 15.f4 h6 16.♟f3 0-0-0 17.♣e2 ♠hf8!?

Slechts eenmaal eerder gespeeld nl. in de partij Gelfand-Dreev, Biel 1995. In informator 64 geeft Dreev als alternatief 17...♣b8 aan. Deze zet test Kier, spelend met zwart, in de navolgende partij uit hetzelfde toernooi. (17...♣b8!? 18.e5 ♞d5 19.♞xd5 ♣xd5 20.a4 b4 21.a5 c4 22.♠d1 ♣c6 23.♞d4 ♣d5 24.♙e3 ♙c5 25.♟f1 b3 26.♟f3 ♣c6 27.♙g6 ♙xe3 28.♣xe3 ♞c5 29.♠d4 ♠xd4 30.♣xd4 ♣d5 31.♣xd5 ♙xd5=+ P. Bisgaard - K. Nienhuis, EMMN069 2003-4)

18.e5 ♞d5 19.♞xd5 ♣xd5 20.a4 b4 21.a5N

21.♙e3? ♞b6 22.♞d2 ♣c6 23.♞b3? ♞c4 1/2-1/2, Gelfand,B-Dreev,A, Biel 1995); 21.♠d1! ♣c6 22.a5! c4 (22...g5!?, is een transpositie met de partij na 22...♣c6) 23.♞d4 ♙c5 24.♙e3± (Gelfand) 24...♣d5 (24...♙xd4 25.♠xd4+-) 25.♟f5 ♙xe3+ 26.♞xe3 ♣c5 27.♣xc4 ♣xc4 28.♞xc4 ♠xf4 29.♞d6+ ♣b8 30.♞xb7 ♣xb7 31.♙a4 ♠f7 32.♠d6+- KN

21...g5 22.♠d1 ♣c6 23.fxg5 c4!?
24.♙e3

24.gxh6 was ook een goede optie, bij voorbeeld: 24...♙c5+ (24...♠xf3!? 25.gxf3 ♠g8+ 26.♟f1 ♠f8 27.♠d4 ♠xf3+ 28.♣e1 ♞xe5 29.h7 ♙f6 30.♙e4!±) 25.♙e3 b3 26.♙xb3 ♠xf3 27.gxf3 ♠g8+ 28.♟f1 ♙xe3 29.♣xe3 ♠f8 30.♙a4 ♠xf3+ 31.♟g1 ♠xe3 32.♙xc6 ♙xc6 33.♠a3 ♠xe5 (33...♠xa3 34.bxa3 ♞xe5 35.h7+-) 34.♠h3 ♠g5+ 35.♟f2 ♠g8 36.♠g1 ♠h8 37.♣e3±

24...♣c7 25.gxh6 b3

Er zijn geen goede alternatieven, zie:

25...♙c5 26.♣h1 b3 27...♙xb3! cxb3 28.♠ac1 ♣b8 29.♠xd7 ♣xd7 30.♙xc5 ♠h8 31.♙d6+ ♣a8 32.♠c7 ♣b5 33.♣xb5 axb5 34.h7 ♠c8 35.♞g5 ♠xc7 36.♙xc7 ♙d5 37.♙d8+-; 25...♙xf3 26.gxf3 ♞xe5 (26...♣xe5 27.♣xc4+ ♣b8 28.♙e4 ♙c5 29.♙d4 ♣g5+ 30.♣h1 ♙xd4 31.♣xa6) 27.♠xd8+ ♙xd8 (27...♣xd8 28.♙b3±; 27...♠xd8 28.♙b6 ♙c5+ 29.♣h1 ♙xb6 30.axb6 ♣b7 31.h7+-) 28.♣h1± ♞xf3 29.♙b6 ♣f4 (29...♣d6 30.♠d1 ♣e5 31.♙e4+-) 30.♠f1 ♙xb6 31.♣xe6+ ♣d8 32.♣xb6+ ♣c8 33.♣xa6+ ♣c7 34.♣b6+ ♣c8 35.♣c6+ ♣b8 36.♣b5+ ♣c7 37.♣c5+ ♣d7 38.♠d1+ ♞d2 39.♙a4+ ♣e6 40.♠e1++-

26.♙xb3!

Een adempauze zit er voor zwart niet in!
26...cxb3

Andere zetten leiden rechtstreeks tot verliezen:

26... $\text{\textcircled{u}}\text{x}f3$ 27.gxf3 cxb3 (27... $\text{\textcircled{u}}\text{g}8+$ 28. $\text{\textcircled{u}}\text{h}1$ cxb3 29. $\text{\textcircled{u}}\text{d}c1$ $\text{\textcircled{u}}\text{c}5$ 30. $\text{\textcircled{u}}\text{x}c5$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}c5$ 31. $\text{\textcircled{u}}\text{x}a6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}8$ 32. $\text{\textcircled{u}}\text{b}5+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}7$ 33. $\text{\textcircled{u}}\text{x}c5+$ -) 28. $\text{\textcircled{u}}\text{x}a6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}7$ 29. $\text{\textcircled{u}}\text{a}c1+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}8$ 30. $\text{\textcircled{u}}\text{x}b7+$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}b7$ 31.a6+ $\text{\textcircled{u}}\text{x}a6$ 32. $\text{\textcircled{u}}\text{c}7$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ (32... $\text{\textcircled{u}}\text{x}f3$ 33. $\text{\textcircled{u}}\text{c}x\text{d}7$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}8+$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{h}1$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e3$ 35. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e7$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ 36. $\text{\textcircled{u}}\text{d}6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}5$ 37. $\text{\textcircled{u}}\text{d}x\text{e}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e6$ 38. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e6$ $\text{\textcircled{u}}\text{c}4$ 39. $\text{\textcircled{u}}\text{c}6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ 40. $\text{\textcircled{u}}\text{b}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}8$ 41.h4 $\text{\textcircled{u}}\text{c}5$ 42. $\text{\textcircled{u}}\text{x}b3$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}h6$ 43. $\text{\textcircled{u}}\text{h}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}5$ 44. $\text{\textcircled{u}}\text{g}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ 45. $\text{\textcircled{u}}\text{f}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}5$ 46. $\text{\textcircled{u}}\text{g}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}8$ 47.h5 $\text{\textcircled{u}}\text{f}6$ 48.h6 $\text{\textcircled{u}}\text{h}7$ 49. $\text{\textcircled{u}}\text{f}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}6$ 50. $\text{\textcircled{u}}\text{e}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}7+$ 51. $\text{\textcircled{u}}\text{d}5+$ -) 33. $\text{\textcircled{u}}\text{a}1+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}5$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e7$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}f3+$ 35. $\text{\textcircled{u}}\text{g}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}4+$ 36. $\text{\textcircled{u}}\text{h}1$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}5$ 37. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e6$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e3$ 38. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e3$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}4$ 39. $\text{\textcircled{u}}\text{g}1$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}6$ 40. $\text{\textcircled{u}}\text{g}4+$ $\text{\textcircled{u}}\text{a}5$ 41. $\text{\textcircled{u}}\text{h}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}8$ 42.h7 $\text{\textcircled{u}}\text{f}7$ 43. $\text{\textcircled{u}}\text{g}8$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}x\text{h}7$ 44. $\text{\textcircled{u}}\text{x}b3$ $\text{\textcircled{u}}\text{a}4$ 45. $\text{\textcircled{u}}\text{g}b8$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}1+$ 46. $\text{\textcircled{u}}\text{g}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{a}1$ 47. $\text{\textcircled{u}}\text{g}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{a}7$ 48.h4+-; 26... $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ 27. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ 28. $\text{\textcircled{u}}\text{x}c4+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}8$ 29. $\text{\textcircled{u}}\text{x}d8+$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}d8$ 30. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4+$ -

27. $\text{\textcircled{u}}\text{a}c1$ $\text{\textcircled{u}}\text{c}5$ 28. $\text{\textcircled{u}}\text{x}d8+$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}d8$

Of 28... $\text{\textcircled{u}}\text{x}d8$ 29. $\text{\textcircled{u}}\text{g}5$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}g5$ (29... $\text{\textcircled{u}}\text{c}6$ 30. $\text{\textcircled{u}}\text{g}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}8$ 31. $\text{\textcircled{u}}\text{f}7$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}8$ 32.h7 $\text{\textcircled{u}}\text{d}5$ 33.h8 $\text{\textcircled{u}}\text{x}h8$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{x}h8+$ -) 30. $\text{\textcircled{u}}\text{x}g5$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}8$ 31. $\text{\textcircled{u}}\text{e}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}8$ 32. $\text{\textcircled{u}}\text{x}c5$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}7$ 33. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}g2$ (33... $\text{\textcircled{u}}\text{x}g5$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{d}8+$ $\text{\textcircled{u}}\text{a}7$ 35. $\text{\textcircled{u}}\text{x}g5$) 34. $\text{\textcircled{u}}\text{d}6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{a}8$ 35. $\text{\textcircled{u}}\text{x}a6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}8$ 36. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e6$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}7$ 37.h4 $\text{\textcircled{u}}\text{b}1+$ 38.Kf2 $\text{\textcircled{u}}\text{x}b2+$ 39. $\text{\textcircled{u}}\text{e}3+$ -

29. $\text{\textcircled{u}}\text{f}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}f3$

29... $\text{\textcircled{u}}\text{x}f3$ 30.gxf3 $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ 31.h7 $\text{\textcircled{u}}\text{d}7$ 32. $\text{\textcircled{u}}\text{c}7!$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}c7$ 33. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}5+$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{g}3+$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}g3+$ 35.hxg3+-

30. $\text{\textcircled{u}}\text{x}c5$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$

30... $\text{\textcircled{u}}\text{x}c5$ 31. $\text{\textcircled{u}}\text{x}c5$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}7$ 32. $\text{\textcircled{u}}\text{c}1$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ 33.gxf3 $\text{\textcircled{u}}\text{g}8+$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{h}1$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}7$ 35.h7 $\text{\textcircled{u}}\text{h}8$ 36. $\text{\textcircled{u}}\text{g}2+$ -

31. $\text{\textcircled{u}}\text{b}6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$

31... $\text{\textcircled{u}}\text{d}7$ 32. $\text{\textcircled{u}}\text{c}7+$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ 33. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e7+$! $\text{\textcircled{u}}\text{x}e7$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{c}5+$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ 35. $\text{\textcircled{u}}\text{x}f8$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}f8$ 36. $\text{\textcircled{u}}\text{x}f3+$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ (36... $\text{\textcircled{u}}\text{g}8$ 37. $\text{\textcircled{u}}\text{g}4+$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}7$ 38. $\text{\textcircled{u}}\text{g}7+$ +-) 37. $\text{\textcircled{u}}\text{a}8+$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}7$ 38. $\text{\textcircled{u}}\text{a}7+$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ 39. $\text{\textcircled{u}}\text{f}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}5$ 40.h7 $\text{\textcircled{u}}\text{c}1+$ 41. $\text{\textcircled{u}}\text{f}1$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}b2$ 42. $\text{\textcircled{u}}\text{x}a6$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}4+$ 43. $\text{\textcircled{u}}\text{f}1$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}4+$ 44. $\text{\textcircled{u}}\text{e}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}4+$ 45. $\text{\textcircled{u}}\text{d}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{c}2+$ 46. $\text{\textcircled{u}}\text{e}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{c}1+$ 47. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{a}1+$ 48. $\text{\textcircled{u}}\text{c}5$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}5+$ 49. $\text{\textcircled{u}}\text{b}4$ b2 50. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e6$ 51.h8 $\text{\textcircled{u}}\text{+}$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}7$ 52. $\text{\textcircled{u}}\text{x}b2$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}4+$ 53. $\text{\textcircled{u}}\text{a}3+$ -

32. $\text{\textcircled{u}}\text{c}8+$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}7$ 33. $\text{\textcircled{u}}\text{c}7$

Sterker dan 33. $\text{\textcircled{u}}\text{x}f3+$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}6$ 34. $\text{\textcircled{u}}\text{c}7+$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}8$

33... $\text{\textcircled{u}}\text{g}6$

33... $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ Hiermee ontstaat een transpositie van de stelling na 31... $\text{\textcircled{u}}\text{d}7$ 32. $\text{\textcircled{u}}\text{c}7+$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$; 33... $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ 34.h7+-; 33... $\text{\textcircled{u}}\text{g}8?$ 34.h7+ $\text{\textcircled{u}}\text{x}h7$ 35. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e7$ +-

34. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e7$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}6$ 35. $\text{\textcircled{u}}\text{g}3+$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}g3$ 36.hxg3

$\text{\textcircled{u}}\text{d}5$ 37. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ e5 38. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}7$ 39. $\text{\textcircled{u}}\text{c}5!$

Zonder torens garanderen de ongelijke lopers zwart remise.

39. $\text{\textcircled{u}}\text{e}3?$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ 40. $\text{\textcircled{u}}\text{x}e8$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e8$ =

39... $\text{\textcircled{u}}\text{x}h6$

39... $\text{\textcircled{u}}\text{e}8$ 40. $\text{\textcircled{u}}\text{g}7$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}7$ 41. $\text{\textcircled{u}}\text{c}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}7$ 42. $\text{\textcircled{u}}\text{f}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}7$ 43. $\text{\textcircled{u}}\text{f}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{b}5$ 44.g4+-

40. $\text{\textcircled{u}}\text{c}6+$ $\text{\textcircled{u}}\text{h}5$ 41. $\text{\textcircled{u}}\text{x}a6$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}8$

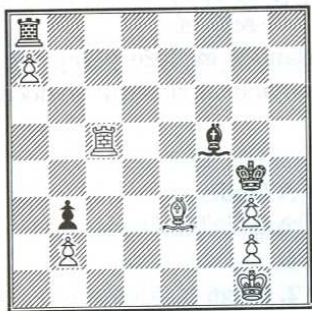
Na deze zet is het snel uit.

41... $\text{\textcircled{u}}\text{d}8$, hoewel uiteindelijk ook ontoereikend, is een taaiere verdediging, bij voorbeeld: 42. $\text{\textcircled{u}}\text{c}3$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}5$ (42... $\text{\textcircled{u}}\text{d}1+$ 43. $\text{\textcircled{u}}\text{h}2$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}5$ (43... $\text{\textcircled{u}}\text{g}4$ 44. $\text{\textcircled{u}}\text{f}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}5$ 45. $\text{\textcircled{u}}\text{d}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}3$ 46.a6) 44. $\text{\textcircled{u}}\text{d}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}3$ 45.g4+ $\text{\textcircled{u}}\text{x}g4$ 46. $\text{\textcircled{u}}\text{d}2+$ -) 43. $\text{\textcircled{u}}\text{b}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}4$ 44.a6 $\text{\textcircled{u}}\text{a}8$ (44... $\text{\textcircled{u}}\text{x}g3$ 45.a7 $\text{\textcircled{u}}\text{d}7$ (45... $\text{\textcircled{u}}\text{e}4$ 46. $\text{\textcircled{u}}\text{x}b3$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}1+$ 47. $\text{\textcircled{u}}\text{e}1+$!+-) 46. $\text{\textcircled{u}}\text{e}5+$ $\text{\textcircled{u}}\text{g}4$ 47. $\text{\textcircled{u}}\text{b}4+$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}5$ 48. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{x}e5$ 49. $\text{\textcircled{u}}\text{x}d5+$!+-) 45. $\text{\textcircled{u}}\text{d}6$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}7$ (45... $\text{\textcircled{u}}\text{e}4$ 46. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{f}5$ 47.g4+ $\text{\textcircled{u}}\text{e}5$ 48. $\text{\textcircled{u}}\text{b}4+$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}5$ 49.a7 $\text{\textcircled{u}}\text{c}2$ 50. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4+$ -; 45... $\text{\textcircled{u}}\text{c}4$ 46. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4+$) 46. $\text{\textcircled{u}}\text{d}4+$ (46. $\text{\textcircled{u}}\text{d}7$ $\text{\textcircled{u}}\text{e}6$) 46... $\text{\textcircled{u}}\text{f}5$ 47. $\text{\textcircled{u}}\text{a}4$ $\text{\textcircled{u}}\text{d}5$ 48.g4+

♖e6 49.a7 ♘c6 50.♙a6 ♗d7 51.g5 ♘b7
52.♙a5 ♘e4 53.♘e5 ♙g8 54.♘b8 ♘a8
55.♘f4 ♙f8 56.g3± En wit wint moeite-
loos.

42.♙f6 ♘c4 43.a6 ♙a8 44.a7

44.a7 ♗g5 (44...♘d3 45.♘e3 ♘c2 (45...♗g4
46.♙f4+ ♗h5 (46...♗xg3 47.♙d4+-)
47.♙b4+-) 46.♙b6) 45.♙c6 ♘d3 46.♙c3
♘c2 47.♙c5+ ♗g4 (47...♗g6 48.♙b5)
48.♘e3 ♘f5

49.♙c4+ ♗h5 50.g4+ ♘xg4 51.♙c5+-
1-0

Haije Kramer (1917- 2004)

Johan Hut

Haije Kramer behoorde tot de groten in de Nederlandse schaakgeschiedenis en was in Friesland niet minder dan een legende. Haije Kramer is onlangs op 86-jarige leeftijd overleden, aldus de Leeuwarder Courant.

Van 1935 tot 1970 was Kramer clubkampioen van Philidor Leeuwarden, dus 35

jaar lang! En niet alleen dat, hij was ook twintig jaar lang kampioen van Friesland. Aan het Nederlands kampioenschap nam Kramer zeven keer deel, met een tweede plaats in 1948 als beste prestatie. Hij nam met het Nederlands team deel aan de Olympiades van 1950 tot en met 1962 en aan vele andere landenwedstrijden. In die tijd behoorde hij met onder andere. Lodewijk Prins en Theo van Scheltinga tot de sterkste schakers van Nederlandse achter Max Euwe. Haije Kramer, die Internationaal Meester was, werd bewonderd omdat hij een zeer deskundig schaakjournalist werd en tegelijk een sterke speler bleef. Hij schreef een schaakrubriek in de Leeuwarder Courant van 1938 tot 1998, dus zestig jaar lang! Ook schreef hij 22 jaar lang de schaakrubriek in het Algemeen Dagblad. Verder heeft hij enkele boeken op zijn naam staan.

Nog heel lang zal Haije Kramer de grootste Friese schaker aller tijden blijven.

(Feiten mede ontleend aan het jubileumboek van Philidor Leeuwarden aan 1997.)

Haije Kramer

Hans Bourvmeester

Kortgeleden verloor de Nederlandse schaakgemeente zijn oudste meester Haije Kramer; hij werd 86 jaar. Kramer had de laatste jaren een rustig bestaan in het dorpje Giekerk en schaakte vrijwel niet meer. Toch bleef hij zich interesseren voor ons koninklijk spel. Als ik bij hem

op bezoek kwam bleek altijd dat hij volledig op de hoogte was van de ontwikkelingen in het nationale en internationale schaakleven. We haalden dan herinneringen op aan de goede oude tijd waarin aan schaken niets te verdienen viel, waarin spelers en bestuurders naar hartelust ruzie maakten, maar waarin toch altijd weer veel te genieten viel.

Kramer maakte zeven naoorlogse FIDE-Olympiades mee, vele landenwedstrijden en honderden clubwedstrijden met Philidor, waar hij tientallen jaren het eerste bord bezette. Hij kon het met iedereen vinden, was altijd goed gehumeurd en nimmer heb ik hem in paniek gezien, hoe groot de spanning soms ook was. Voor mij was hij de ideale kamergenoot, die niet rookte, zich niet te buiten ging aan spiritualiën en niet bij nacht en ontij thuiskwam. Samen golden wij in zekere zin als de brave burgermannen van het Nederlandse team. Menigmaal hebben we gedurende meerdere weken een kamer gedeeld en vlijtig samen geanalyseerd. Tijdens Olympiades moest dat laatste in de nachtelijke uren gebeuren als er partijen waren afgebroken. Kramer was een voortreffelijk analyticus; nooit gehaast en altijd gedegen en systematisch. In dit opzicht heb ik veel van hem geleerd.

Toen de FIDE noodgedwongen het speltempo aan het bord moest gaan versnellen om de invloed van secondanten en computers zoveel mogelijk te beperken, vond Kramer het moment gekomen om te stoppen met het bordschaak. Vermoedelijk is hij toen door zijn vriend Kor

Mulder van Leens Dijkstra overgehaald om correspondentieschaak te gaan spelen. Dat was voor hem, gezien zijn analytische vermogens, een voortreffelijke keuze. In 1984 werd Kramer de grootmeestertitel verleend op grond van een derde plaats in een sterk toernooi. Aan dat toernooi is de volgende partij ontleend. De korte aantekeningen zijn voor het merendeel ontleend aan 'Friese Schaakkoningen', een prachtig boek dat Kramer in 1995 schreef.

Zijn tegenstander in deze partij is een Engelse international, classicus en docent in Oxford.

H Kramer - A Hollis

BPCF Jubilee C.C. Tournament, 1981-1985

1. d4 ♟f6 2. c4 g6 3. ♞c3 d5 4. ♟f4 ♟g7 5. e3 c5 6. dxc5 ♖a5 7. ♛c1

Vele Nederlandse correspondentiespelers achtten 7. ♖a4+ aangewezen. Deze mening is later herzien.

7... ♟e4

Tegenwoordig is 7... dxc4 gebruikelijker.

8. cxd5 ♟xc3 9. ♖d2 ♖xa2 10. bxc3 ♖a5

Kasparov speelde 10... ♖xd2 11. ♖xd2 ♟d7 in de 5de partij met Karpov, Londen 1986.

11. ♟c4 ♟d7 12. ♟e2 ♖xc5

Volgens Michaelchichin is 12... ♟xc5 13. 0-0 0-0 14. f3 e5 sterker. Fischer deed met 12... ♟e5 13. ♟a2 ♟f5 14. ♟xe5 slechte ervaringen op tegen Petrosjan (2de partij 1971).

13. ♟a2 ♟e5 14. 0-0 0-0 15. c4 b6

Volgens Kramer was dat een nieuwe zet.

16. e4 ♖a6 17. ♗h6! ♗xh6 18. ♚xh6
 ♜ac8 19. ♜c3 f6 20. ♜f4! ♚a5 21. ♜e6
 ♜f7 22. ♚d2!

22...b5

Of 22...♗xc4 23. ♜fc1! b5 24. ♗xc4 ♜xc4
 25. ♜xc4 en wint.

23. ♜fc1 bxc4 24. f4 ♜d7 25. ♚e3!
 ♚xa2 26. ♜a3 ♚b2 27. ♜xa6 c3 28.
 ♜c6! ♜b8 29. ♜6xc3 ♜f8

Het witte paard oefent een verlamdende
 druk uit.

30. ♜c8

De beslissende penning. Zwart komt niet
 meer los. 30...h5 31. h3 h4 32. ♗h2 a5 33.
 ♚a7 ♜xc8 34. ♜xc8 ♚b3 35. ♚f2 ♚b7 36.
 ♜d8 a4 37. ♚xh4 ♚b6 38. ♜xf8+! ♜xf8 39.
 ♚h6 1-0

Nogmaals de aardewerken stelling:

De afgebeelde stelling in Schaakschake-
 ringen 366 op de achterpagina was ik
 (HvH) al eens eerder tegengekomen. En
 inderdaad... naarstig spuurwerk leidde
 me tot het hier al eerder genoemd boek
 "Friese Schaakkoningen", 800 jaren
 schaak in Friesland, door H. Kramer en
 mogelijk gemaakt door de Stichting En
 Passant t.g.v. het negentigjarig jubileum
 van de Friese Schaakbond.

Pagina 180,
 8-2, Schaken
 als beroep
 (1946-1955)
 behandelt de
 periode vanaf
 1946. Citaat:

"Mijn tweede overwinning op Donner
 was in het Nederlands kampioenschap te
 Enschede 1952; de partij is opgenomen in
 het volgend hoofdstuk.

In hetzelfde jaar, juli 1952, speelden we in
 Amsterdam een dubbelronde vier-
 kamp (1. Donner 4, 2-3. Kramer en Pilnik
 3¹/₂, 4. Mevrouw Heemskerk 1 punt.)
 Donner won de eerste maar verloor de
 tweede partij.

Donner - Kramer Amsterdam 1952

(E39 Nimzo-Indian, Classical, Pirc V)

1. d4 ♜f6 2. c4 e6 3. ♜c3 ♗b4 4. ♚c2
 c5 5. dxc5 0-0 6. a3 ♗xc5 7. ♜f3 ♜c6
 8. ♗f4 ♜h5 9. ♗g3 f5 10. e3 a5 11.
 ♜d1 ♚e7 12. ♗e2 ♜xg3 13. hxc3 d6
 14. g4 g6 15. gx5 gx5 16. g3 ♗d7 17.
 ♜h2 ♜e5 18. ♜xe5 dxe5 19. g4 ♗c6
 20. gx5 ♚g7 21. ♜h3 ♜xf5 22. ♗g4

Aan deze stelling word ik dagelijks her-
 innerd want in mijn huiskamer hangt een
 ingelijst schaakbord van Workummer
 aardewerk met deze stelling. Het werd in
 1987 door de FSB aangeboden naar aan-
 leiding van mijn 70e verjaardag!

22. ... ♚xg4 23. ♜g3 ♚xg3 24. fxg3
 ♗xe3 25. ♚d3 ♗d4 26. ♚e2 ♗f3 27.
 ♚c2 ♗xd1 28. ♚xd1 ♜af8 29. ♚g4+
 ♗h8 30. ♜e4 ♗xb2 31. a4 ♜d8 32.
 ♚e2 ♗a3 33. ♚g4 ♜d4 34. ♚h4 ♗c1
 35. ♚e2 ♗g5 36. ♚h1 ♗e7 37. c5 ♜xa4
 38. ♜d6 ♜a2+ 39. ♗d3 ♜a3+ 40. ♗c4
 ♜f2 0-1"

Einde citaat - HvH

Tabellen eerste NSTT toernooi

Zweden winnaar, Nederland 5e
in eerste Noordzee-toernooi

Sweden.....	35	1st
Norway.....	35	2nd
England B.....	34	3rd
England A.....	33	4th
Netherlands.....	32	5th
Germany.....	29	6th
Denmark.....	29	7th
Scotland.....	28	8th=
Belgium.....	28	8th=
Iceland.....	27	10th
France.....	18	11th

(+ indicates a replacement player)

1st NSTT Board 1	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	11	Tot	GM = 8 SIMIM = 6
DEN Ernst Lijedahl		½	0	½	½	½	0	1	½	½	½	4½	9th
SCO Thomas Thomson	½		½	0	½	½	1	½	½	1	5½	3rd=	
SVE Per Söderberg	1	½		0	½	1	1	0	0	½	½	5	6th=
GER Hans-Jürgen Reschke	½	½	1		½	½	½	1	½	0	1	6	1st***
BEL Etienne van Leuween	½	1	½	½		½	0	½	½	½	½	5	6th=
ISD Einar Karlsson	½	½	0	½	½		½	0	0	0	½	3	10th=
ENG Clive Frostick	1	½	0	½	1	½		½	½	½	1	6	1st=***
ENG Tony Barnsley	0	0	1	0	½	1	½		1	½	1	5½	3rd=
NOR Stig-Bjorne Larsen	½	½	1	½	½	1	½	0	½	½	½	5½	3rd=
NLD All Oomen	½	½	½	0	½	1	½	½		½	½	5	6th=
FRA Philippe Tombette	½	0	½	0	½	½	0	0	½	½		3	10th=

1st NSTT Board 4	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	11	Tot	SIM / IM = 6½	
DEN Per Bille Samod		0	0	½	0	0	0	0	0	½	0	½	1½	10th=
SCO Jonathan Lennox	1		½	½	½	½	0	0	½	½	½	7½	7th=	
SVE Krister Johansson	1	½		1	1	½	½	½	½	1	1	7½	1st=***	
GER Egbert Bösenberg	½	½	0		0	1	0	0	1	½	1	5½	6th	
BEL William Palmkoek	1	½	0	0		½	½	0	½	½	½	4	9th	
ISD Sverrir Nordfótt	1	½	½	1	½		0	½	½	1	1	6	4=	
ENG Peter Coleman	1	1	½	1	½	1		½	½	½	1	7½	1st=***	
ENG Roland Smith	1	1	½	0	1	½	½		½	0	1	6	4th=	
NOR Eirik Guilaksen	½	½	½	½	½	1	½	½		1	1	6½	3rd***	
NLD HBC Schaper	1	½	0	0	½	0	½	1	0		1	4½	7th=	
FRA Christian Robeson	½	½	0	0	½	0	0	0	0	0		1½	10th=	

1st NSTT Board 2	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	11	Tot	SIM / IM norm 6	
DEN Niels Lauritsen		½	½	½	½	1	1	1	0	½	1	½	6	***
SCO George Prych	½		0	½	½	1	1	½	½	0	½	0	4	
SVE Gunnar Blomstrand	½	1		½	½	1	½	½	½	½	1	6½	***	
GER Herman Rohde	½	½	½		½	½	½	½	½	½	½	5		
BEL Philippe Dusart	½	½	½	½		1	½	½	½	½	1	6	***	
ISD Karl Ellison	0	0	0	½	0		½	½	0	0		1½		
ENG Liam Lynn +	0	½	½	½	½	½		0	0	0	½	3		
ENG Aloy Mukherjee	1	½	½	½	½	½	1		0	1	0	5½		
NOR Franc Seres	½	1	½	½	½	1	1	1		0	1	7½	***	
NLD WM Visasveld	0	½	½	½	½	1	1	0	½		0	4½		
FRA Laurent Tinture	½	1	0	½	0		½	1	0	1		4½		

1st NSTT Board 5	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	11	Tot	SIM / IM = 7		
DEN Henrik Pedersen		½	½	½	½	1	1	½	½	0	1	½	1	6	3rd
SCO Raymond Baxter	½		½	0	0	1	½	0	½	½	1	4½	8th		
SVE Christur Johansson	½	½		½	0	½	0	½	0	½	0	½	3	10th	
GER Karlheinz Podziely	½	1	½		0	½	0	½	0	1	½	1	5½	4th=	
BEL Frans Huybrocht	0	1	1	½	1	½	½	½	0	½	½	5½	4th=		
ISD Jon A. Pélisson +	½	0	½	1	0		1	½	1	0	1	5½	4th=		
ENG Fred Fraser	½	½	1	½	½	0		½	0	0	1	5	7th		
ENG Bill Lumley	1	1	½	1	½	½	½		1	½	½	7	1st=***		
NOR Terold Andresen	0	½	1	0	½	0	1	0		1	½	½	4	9th	
NLD HJ Panman	½	½	0	½	1	1	½	½	½		1	7	1st=***		
FRA Fernand Weyand +	0	0	½	0	½	0	0	½	½	0		2	11th		

1st NSTT Board 3	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	11	Tot	SIM / IM = 6	
DEN Tomas Gustberg Hansson		½	½	½	½	1	1	1	1	½	½	1	7	1st=***
SCO Ian Aird	½		½	1	½	0	1	½	1	½	1	6½	3rd=	
SVE Mikael Westlund	½	½		1	1	½	1	½	1	½	½	7	1st=***	
GER Andreas Skutleit	½	0	0		0	½	½	½	½	½	0	2½	11th	
BEL Georges De Coninck	½	½	0	1		0	0	1	1	0	0	4½	6th=	
ISD Arni Krutjansson	0	1	½	1	1		½	½	½	½	½	6½	3rd=	
ENG John Toothill	0	0	0	½	1	0		½	½	½	½	3½	9th	
ENG Henry Broockbank	0	½	½	½	0	½	½		½	1	½	4½	6th=	
NOR Karl Strand	½	0	0	½	0	½	½	½		1	1	4½	6th=	
NLD Marcel Reijnen	½	½	½	1	1	½	½	0	0		1	5½	5th	
FRA Denis Rozier	0	0	½	½	½	½	½	½	0	0		3	10th	

1st NSTT Board 6	1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	11	Tot	SIMIM = 7, LGM = 5
DEN Svend Normeykja		½	½	0	1	0	½	½	½	0	½	4	7th=
SCO Iain Mackintosh	½		0	½	½	1	0	0	0	0	½	3	10th=
SVE Mats Larsson	½	1		0	½	1	½	½	1	½	1	6=	3rd
GER Frank Grube	1	½	1		½	½	½	0	0	½	½	5	6th
BEL Mia Poppe	0	½	½	½	½	½	0	½	0	0	½	3	10th=
ISD Thorhallur Olafsson	1	0	0	½	½	½		1	0	½	½	4	7th=
ENG Jonathan Tait	½	1	½	½	1	1		½	1	1	1	8	1st***
ENG Mike Donnelly	½	1	½	1	½	0	½		0	1	½	5=	4th=
NOR Raymond Roger	½	1	0	1	1	1	0	1		½	1	7	2nd***
NLD JAM de Waard	1	1	½	½	1	½	0	0	½		½	5=	4th=
FRA Fabrice Lavollier	½	½	0	½	½	½	0	½	0	½		3=	9th

Olympiade 16

Nol van 't Riet

Op het ICCF Congres van 2003 in Ostrova (Tsjechië) is een heftige discussie gevoerd over de toekomst van de Olympiade. Niet over de vraag of de ICCF wel door moet gaan met het organiseren van Olympiaden, daar was geen twijfel over, maar over de vraag of de eerstvolgende Olympiade nog per post moet worden gehouden, of niet. Met name de Zweedse afgevaardigde Per Söderberg maakte zich sterk voor een Olympiade per post. Het schijnt, maar dat werd niet uitgesproken, dat Ulf Andersson te kennen had gegeven dat hij nog graag een keer met een Zweeds postteam aan een Olympiade wilde deelnemen.

Of dat echt zo is, betwijfel ik overigens, want toen ik hem in het jaar 2000 persoonlijk sprak tijdens het Nederlands Kampioenschap in Rotterdam, gaf hij juist aan dat hij e-mail schaak veel aangenamer vond dan schaken over de post. Hij was daar als secondant van Dennis de Vreugt, in het NK dat vooral bekend werd door de deelname van het schaakprogramma Fritz. Andersson speelde op dat moment mee in het door de NBC georganiseerde MECT (Millennium E-mail Chess Tournament), wat zijn eerste e-mail toernooi was. Hij vertrouwde mij toen toe dat hij het e-mail schaak juist veel prettiger vond omdat je daarbij geen last had van die lange omlooptijden van de post. "Postpartijen vergeet je soms bijna helemaal," zei hij, "maar e-mail partijen heb je altijd bij je in je hoofd, omdat ze net wat vlugger gaan. Die blijven lekker sudderen."

Maar goed, de vraag in 2003 was of er nog een Olympiade per post gehouden zou moeten worden. Onder de afgevaardigden bestond een grote vrees dat – als er al genoeg teams zich zouden inschrijven, om echt van een wereldwijd toernooi te kunnen spreken – de bezetting van die teams wel eens niet sterk genoeg zou kunnen zijn. Uiteindelijk is toen besloten om in de loop van 2004 een post Olympiade uit te schrijven, maar dat die alleen ook echt zou worden gehouden wanneer er zich tenminste 27 landen zouden melden met een team van vier spelers (in plaats van de gebruikelijk zes).

In Schaakschakeringen 366 (pagina 24) werd daarom een oproep geplaatst voor belangstellenden om met een Nederlands team mee te spelen in een eventuele post Olympiade. Dat heeft toen zeven positieve reacties opgeleverd, niet

van de spelers uit de absolute Nederlandse top, maar toch wel van een aantal dusdanige sterkere spelers dat het bestuur van de NBC heeft besloten in principe een Nederlands team in te schrijven, mocht de ICCF overgaan tot het daadwerkelijk uitschrijven van deze post Olympiade.

Onlangs heeft de ICCF nu het voornemen hiertoe bekend gemaakt en tegelijkertijd aan de lid-landen gevraagd of zij een team zouden aanmelden. Hierop hebben wij dus positief geantwoord. Op het aanstaande Congres in november in Mumbai (India) zal dan beslist worden of deze Olympiade wel of niet doorgaat. Ik weet ondertussen dat al behoorlijk wat landen negatief hebben gereageerd. Maar we zullen zien.

Mocht de post Olympiade doorgaan, dan zal de startdatum (ongeveer) 1 mei 2005 zijn.

Hoewel op het moment van schrijven de beslissing over het al of niet doorgaan nog moet worden genomen, doe ik hierbij alvast een oproep aan mogelijk nog andere geïnteresseerde spelers dan de zeven die dat al eerder hebben aangegeven, om hun belangstelling voor 1 januari 2005 kenbaar te maken aan de Plaatsingscommissie, p.a. Piet van der Houwen, Aagje Dekenlaan 229, 1403 HG Bussum, senna2@wolmail.nl.

Uiteindelijk zal de Plaatsingscommissie, mocht de Olympiade doorgaan, het bestuur van de NBC dan adviseren over de samenstelling van het Nederlandse team.

Nederlands team in Duits teamtoernooi

Nol van 't Riet

Het correspondentieschaak in Duitsland is in veel opzichten heel erg verschillend van dat in Nederland. Niet, uiteraard, wat betreft de wijze waarop partijen worden gespeeld, maar wel wat betreft allerlei andere, meer culturele, aspecten. Zo kent men er het zogenaamde Voorjaarstreffen. Enkele honderden spelers komen dan een weeklang naar een vakantieoord, vaak met hun partner of hele gezin, om met elkaar kennis te maken, de contacten te onderhouden, met elkaar uit te gaan, en ook om met elkaar te schaken. En wel in allerlei toernooivor-

men, waaronder de zogenaamde simultaantoeurnoien. Die hebben me altijd heel interessant geleken. Je speelt dan al rond lopend al je partijen uit je groep tegelijk (met klokken). Eigenlijk net zoals je een correspondentietoernooi speelt. Ik heb wel eens zitten denken dat wij binnen de NBC een dergelijk toernooi ook wel eens zouden kunnen organiseren, bijvoorbeeld voorafgaand aan een ledenvergadering. Mocht daar belangstelling voor bestaan, laat u het mij dan eens weten.

Iets anders cultureel bepaalds is, dat er in Duitsland ook talloze schaakclubs bestaan die binnen de Duitse correspondentieschaakbond BdF met viertallen deelnemen aan een clubcompetitie. In vier klassen spelen in een kleine twintig verschillende groepen zo'n 130 teams. De grootste club is Rochade 5171, die op dit moment met negen teams mee doet aan de Duitse clubcompetitie. Omdat deze club dit jaar vijftien jaar bestaat, heeft men het plan opgevat om bij de ICCF toestemming te vragen om een internationaal jubileumtoernooi voor tientallen te mogen organiseren. Uiteindelijk is dit jubileumtoernooi per e-mail op 1 mei jl. daadwerkelijk van start gegaan. De volgende vijftien teams doen er aan mee: (de thuisclub) Rochade 5171 met twee teams, (de rest van Duitsland) met twee teams, Nederland, Rusland, Tsjechië, Zweden, (de rest van) Europa, de Verenigde Staten, (de rest van de) Noord Atlantische / Pacifische Zone, Afrika / Azië, CADAP (de Latijns Amerikaanse Zone), (de lezers van het blad) Chess Mail, en tenslotte de ICCF Ambassadeurs (een selectie van spelers die geen deel uitmaken van de eerder genoemde teams).

Na het nodige zoekwerk spelen in het Nederlandse team (in bordvolgorde) de

volgende spelers: Ronald Ritsema, Joop Jansen, Albert Hebels, Herman Dullemond, Henk Panman, Gert Legemaat, Jos de Waard, Bouwe Boschma, Ferry Lunek en Cor van Wieringen. Het is een sterk toernooi. De gemiddelde rating bedraagt 2444, die van het Nederlandse team (slechts) 2383. Aan alle borden kunnen SIM- en IM-normen worden behaald, en aan de eerste zeven borden ook GM-normen. De speler met de hoogste rating is Christophe Ludwig met 2653, spelend aan bord 1 van Duitsland 1. In totaal doen er acht GM's mee: Farit Balaev (Kazakstan, spelend voor Afrika/Azië), Cesar Blanco Gramaja (Guatemala, spelend voor CADAP), Neuris Delgado (Cuba, spelend voor CADAP), Hans-Joachim Hofstetter (Duitsland 1), Josep Mercadal Benejam (Spanje, spelend voor Chess Mail), Lennart Rydholm (Zweden), Achim Soltau (Duitsland, spelend voor ICCF) en Guillermo Torro de Solis (Chili, spelend voor CADAP). Via de website van de NBC zal ik maandelijks verslag doen van de vorderingen van de Nederlandse spelers. Willen wij (qua ratings) voldoen aan onze verwachtingen doen moeten wij uit onze $14 \times 4 = 56$ partijen in totaal 32,5 punten scoren (58%).

Drielanden- webserververwedstrijd

Duitsland - Nederland - Oostenrijk

Nol van 't Riet

In het najaar van 2003 is een drielandenwedstrijd van start gegaan tussen Duitsland, Nederland en Oostenrijk. De wedstrijd gaat tussen tientallen, en er wordt gespeeld op de Duitse webserver Remote Schach. Dat wil kortweg zeggen: je gaat op internet naar hun site, geeft je naam op, en krijgt dan de stelling te zien in je eigen partijen. Zetten kun je versturen door een stuk op het bord te verplaatsen, en daarna te bevestigen dat dat inderdaad de zet is die je wilt spelen. De bedenktijden worden automatisch door het systeem bijgehouden: een kind kan de was doen.

Op dit moment bouwt de ICCF haar eigen webserversysteem. De ICCF wil namelijk niet afhankelijk zijn van systemen (al of niet commercieel geëxploiteerd) die elders beheerd worden. De NBC wacht gewoon maar af totdat de ICCF haar systeem klaar heeft. De Duitse bond BdF kon daar niet op wachten, en speelt al experimentele toernooien op de bovengenoemde webserver Remote Schach. Vorig jaar werden toen, eveneens bij wijze van experiment, Oostenrijk en Nederland uitgenodigd met een tiental spelers tegen elkaar en tegen Duitsland aan te treden.

Het Nederlandse team bestaat (in bordvolgorde) uit: Piet van der Houwen, René Raijmaekers, Bouwe Boschma, Cor

van Wieringen, Jan Bart van Daatselaar, Gerard van den Haak, Peter Cijs, Ralph Keijzer, Chris Driessen en Frank Peetoom. Afgaande op de ratings hebben Oostenrijk en met name Duitsland een veel sterker team op de been gebracht. De te verwachten scores zou zelfs zijn: 1. Duitsland 70%, 2. Oostenrijk 56%, 3. Nederland 24%. Op het moment van schrijven is het toernooi zo'n beetje halfweg en zien de procentuele scores er als volgt uit: 1. Duitsland 55%, 2. Oostenrijk 52%, 3. Nederland 42%. Voorlopig doen we het dus boven verwachting.

Als teamcaptain heb ik alleen in het begin wat hulp bij het starten moeten helpen organiseren, daarna is alles tot nu toe vlekkeloos verlopen.

Partijen

W Wakolbinger (AUT) -
P Schuster (GER)

A04; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 3

1. ♖f3 c5 2. c3 d5 3. d4
♙f6 4. ♗f4 ♖b6 5. ♖b3
c4 6. ♖×b6 a×b6 7. ♗×b8
♙×b8 8. ♗e5 e6 9. ♗d2
b5 10. a3 ♗d6 11. g3 ♙a8
12. ♙d1 b6 13. ♗g2 ♗b7
14. 0-0 h5 15. ♗ef3 ♖e7
16. h4 ♙he8 17. ♗g5
♗g4 18. e4 f6 19. ♗h3
♗c7 20. ♙fe1 d×e4 21.
♗×e4 ♗×e4 22. ♗×e4
♙ad8 23. ♖g2 ♗d7 24.
♙e2 ♖c6 25. ♙de1 e5
26. ♗d2 ♙g8 27. ♗f3
♖b7 28. d×e5 ♗×e5
29. ♗f4 ♗×f3 30. ♖×f3
♗×f4 31. ♖×f4 g5+ 32.
h×g5 f×g5+ 33. ♖f3 g4+
34. ♖g2 ♙g5 35. ♙e7+
♖c6 36. ♙1e6+ ♙d6 37.
♙e2 ♙g5
1/2-1/2

L. Kovacs (AUT) -
HJ Isigkeit (GER)

A45; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 5

1. d4 ♗f6 2. ♗g5 ♗e4 3.
♗f4 d5 4. e3 e6 5. ♗d3
♗d6 6. ♗e2 0-0 7. c4
♗×f4 8. ♗×f4 c5 9. c×d5
e×d5 10. ♗×e4 d×e4 11.
♗c3 c×d4 12. ♖×d4

♖×d4 13. e×d4 f5 14. d5
♗d7 15. ♗b5 ♗e5 16.
♗c7 ♙b8 17. h4 ♗d7 18.
♙c1 ♙f6 19. ♖e2 ♙h6
20. ♗ce6 ♗b5+ 21. ♖e3
♗g4+ 22. ♖d4 ♗×f2 23.
♙hg1 ♗d3 24. ♗×d3
e×d3 25. g3 ♙f6 26. ♙c7
♙f7 27. ♙d1 ♙e8 28.
♙×f7 ♖×f7 29. ♗c7
♙e4+

1/2-1/2

L Kovacs (AUT) -

JB van Daatselaar (NED)

A87; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 5

1. d4 f5 2. g3 ♗f6 3.
♗f3 g6 4. ♗g2 ♗g7
5. c4 0-0 6. b4 d6 7.
♗b2 c5 8. d×c5 d×c5
9. ♖×d8 ♙×d8 10. b5
a6 11. a4 ♗e4 12.
♗×g7 ♖×g7 13. ♗fd2
♗d6 14. ♗c3 ♗e6 15.
0-0 ♗d7 16. e4 ♗×e4
17. ♗c×e4 f×e4

1/2-1/2

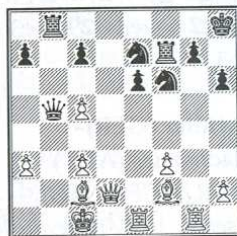
R Hofer (AUT) -

U Mehlhorn (GER)

B03; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 4

1. e4 ♗f6 2. e5 ♗d5 3. d4
d6 4. c4 ♗b6 5. f4 d×e5
6. f×e5 ♗c6 7. ♗e3 ♗f5
8. ♗c3 e6 9. ♗f3 ♗g4 10.
♖d2 ♗b4 11. ♗e2 ♗×f3
12. g×f3 ♖h4+ 13. ♗f2

♖e7 14. c5 ♗d5 15. a3
♗×c3 16. b×c3 ♖d7
17. ♙g1 0-0 18. ♗d3 f5
19. e×f6 ♗×f6 20. 0-0-0
♖h8 21. ♙g5 ♙f7 22.
♖c2 ♙af8 23. ♙e1 h6
24. ♙g6 ♗e7 25. ♙gg1 b6
26. ♖d2 b×c5 27. d×c5
♙b8 28. ♗c2 ♖b5

29. ♖d3 ♖b2+ 30. ♖d2
♖a2 31. ♗d4 ♗f5
32. ♗×f6 ♙×f6 33. ♙a1
♖d5 34. ♖×d5 e×d5 35.
♙ab1 ♙c8 36. f4 ♗h4
37. ♙g4 g5 38. f×g5 ♙f2+
39. ♖c1 ♗g2 40. ♗d1
♗f4 41. ♙g3 h×g5 42.
♙b2 ♙×b2 43. ♖×b2
♗e6 44. ♗g4 ♙b8+
1/2-1/2

B Boschma (NLD) -
P Schuster (GER)

B13; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 3

1. e4 c6 2. d4 d5 3. e×d5
c×d5 4. c4 ♗f6 5. ♗c3
♗c6 6. ♗f3 ♗g4 7. c×d5
♗×d5 8. ♖b3 ♗×f3 9.
g×f3 ♗b6 10. ♗e3 e6

11.0-0-0 ♖e7 12.d5
 e×d5 13.♗×d5 ♗×d5
 14.♙×d5 ♖c7 15.♖b1 0-
 0 16.f4 ♗b4 17.♙d4
 ♙fd8 18.♙×d8+ ♙×d8
 19.♖c4 ♖d6 20.♙d1 a6
 21.a3 b5 22.♖f1 ♗c6
 23.♖c2 ♗e7 24.♖×c7
 ♖×c7 25.♙×d8+ ♖×d8
 26.♖g2 ♖c7 27.b4 ♗f5
 28.♖c2 ♗×e3+ 29.f×e3
 1/2-1/2

W Müller (GER)-
 E Radosztics (AUT)
 B18; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 10
 1.d4 c6 2.e4 d5 3.♗d2
 d×e4 4.♗×e4 ♖f5 5.♗g3
 ♖g6 6.♗1e2 e6 7.h4 h6
 8.♗f4 ♖h7 9.♖c4 ♗f6
 10.0-0 ♖d6 11.♙e1 0-0
 12.♗gh5 ♖f5 13.♗g3
 ♖h7 14.♗gh5 ♖f5
 1/2-1/2

FF Peetoom (NED)-
 E Radosztics (AUT)
 B19; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 10
 1.e4 c6 2.d4 d5 3.♗d2
 d×e4 4.♗×e4 ♖f5 5.♗g3
 ♖g6 6.h4 h6 7.♗f3 ♗d7
 8.h5 ♖h7 9.♖d3 ♖×d3
 10.♖×d3 ♖c7 11.♙h4 e6
 12.♖f4 ♖d6 13.♖×d6
 ♖×d6 14.♗e4 ♖e7 15.
 ♖a3 ♖×a3 16.b×a3 ♖e7
 1/2-1/2

PGJ Cijs (NED)-
 G Flitsch (AUT)
 B33; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 7
 1.e4 c5 2.♗f3 ♗c6 3.d4
 c×d4 4.♗×d4 ♗f6 5.♗c3
 e5 6.♗db5 d6 7.♖g5 a6
 8.♗a3 b5 9.♖×f6 g×f6
 10.♗d5 f5 11.♖d3 ♖e6
 12. c3 ♖g7 13. 0-0 ♖×d5
 14. e×d5 ♗e7 15. ♗c2 e4
 16. ♖e2 ♖b6 17. ♖d2
 ♖c5 18. ♙fd1 0-0 19. a4
 ♙fc8 20. ♖f1 ♗g6 21.
 ♖e3 ♖c7 22. a×b5 a×b5
 23. ♗b4 ♖b7 24. ♙a7
 ♖×a7 25. ♖×a7 ♙×a7
 0-1

H Krüger (GER)-
 G Flitsch (AUT)
 B33; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 1
 1.e4 c5 2.♗f3 ♗c6 3.d4
 c×d4 4.♗×d4 ♗f6 5.♗c3
 e5 6. ♗db5 d6 7. ♖g5 a6
 8. ♗a3 b5 9. ♗d5 ♖e7
 10. ♖×f6 ♖×f6 11. c3 0-
 0 12. ♗c2 ♖g5 13. a4
 b×a4 14. ♙×a4 a5 15.
 ♖c4 ♙b8

16.b3 ♖h8 17.♗c3 g6
 18.0-0 f5 19.e×f5 g×f5
 20.♖h5 e4 21.f4 e×f3
 22.♙×f3 ♗e5 23.♙g3
 ♙g8 24. ♗f6 ♖×f6 25.
 ♖×g8 ♖×e3+ 26. ♙×e3
 ♖×g8 27. ♖e8+ ♖f8 28.
 ♙g3+ ♗g4 29. ♖e3
 ♙×b3 30.♙g×g4
 1/2-1/2

P van der Houwen
 (NED)-S Karkuth (GER)
 B65; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 1
 1.e4 c5 2.♗f3 d6 3.d4
 c×d4 4.♗×d4 ♗f6 5.♗c3
 ♗c6 6.♖g5 e6 7.♖d2
 ♖e7 8. 0-0-0 ♗×d4 9.
 ♖×d4 0-0 10. f4 ♖a5
 11.e5 d×e5 12.♖×e5
 ♖×e5 13. f×e5 ♗d5 14.
 ♖×e7 ♗×e7 15. ♖d3 b6
 16. ♖e4 ♙b8 17. ♙he1
 ♖b7 18. ♗b5 ♖×e4 19.
 ♙×e4 a6 20. ♗c7 a5 21.
 ♗b5 ♙fd8
 1/2-1/2

H Krüger (GER)-
 PGJ Cijs (NED)
 B90; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 7
 1.e4 c5 2.♗f3 d6 3.d4
 c×d4 4.♗×d4 ♗f6 5.♗c3
 a6 6.f3 e6 7.♖e3 b5 8.g4
 h6 9.♖d2 ♗bd7 10.0-0-
 0 ♖b7 11.h4 b4 12.♗a4
 ♖a5 13.b3 ♗c5 14.a3

♞xa4 15. axb4

15. ... ♖c7 16. bxa4 e5
17. ♠b3 d5 18. exd5
♙xd5 19. ♞c5 ♙xc5 20.
♙xc5 ♙xf3 21. ♙g2
♙xd1 22. ♙xa8 ♙xg4
23. ♙g1 ♙e6 24. ♙xg7
♞h5 25. ♙g1 ♞f4 26.
♙d1 f6 27. ♖d6 ♖xd6
28. ♙xd6 ♙c4 29. ♙xf6
h5 30. ♙c6+ ♖d8 31. b5
♞e2+ 32. ♖b2 axb5 33.
axb5 ♞d4 34. ♙d6+ ♖c8
35. ♙xd4 exd4 36. ♙xd4
♙e2 37. ♙e4 ♙f3 38.
♙e8+ ♙xe8 39. ♙xe8
♖c7 40. ♖a3
1-0

PGJ Cijis (NED)-
H Krüger (GER)

B97; AUT-GER-NED,

webserver 2003/04, board 7

1.e4 c5 2.♞f3 d6 3.d4
cxd4 4.♞xd4 ♞f6 5.♞c3
a6 6.♙g5 e6 7.f4 ♖b6
8.♞b3 ♞bd7 9.♖f3 ♙e7
10.0-0-0 ♖c7 11.♙d3
b5 12.a3 ♙b8 13. ♙he1
b4 14. axb4 ♙xb4 15.

♖b1 ♙b7 16.♖h3 ♞c5
17.♞xc5 ♖xc5 18.♞a2
♙b6 19.f5 ♖e5 20.c3
♙c8 21.♙e3 ♙b7 22.
♞b4 ♖a5 23. g4 h5
24.g5 ♞g4 25.♙d4 e5
26.♙e3 ♖a4 27. ♙c2
♖b5 28. ♙g1 a5 29.♙d5
♖c4 30.♙xa5 ♙xg5 31.
♙a8

31. ... ♞f6 32.♙a4+ ♖f8
33. ♖g2 ♙f4 34. ♖e2
♖c7 35.♞a6 ♖xc3 36.
♖a2 ♖a5 37.♙xc8+ ♖e7
38.♙xh8 ♖xa4+ 39.♖b1
♞xe4 40. ♖xe4 ♖xa6
41. ♖c2 ♖b5 42. ♙f2
♙g5 43. ♙xh5 ♙f6 44.
♙h3

1-0

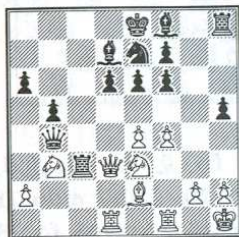
G Flitsch (AUT)-
PGJ Cijis (NED)

B97; AUT-GER-NED,

webserver 2003/04, board 7

1.e4 c5 2.♞f3 d6 3.d4
cxd4 4.♞xd4 ♞f6 5.♞c3
a6 6.♙g5 e6 7.f4 ♖b6 8.
♖d2 ♖xb2 9. ♞b3 ♖a3
10. ♙xf6 gxf6 11. ♙e2

♞c6 12. 0-0 ♙d7 13.
♞d1 b5 14.♞e3 ♙c8
15.♖h1 ♖b4 16.♖d3
♞e7 17.♙ad1 h5 18.c3
♙xc3

19. ♖d2 h4 20. ♙f2
♙xb3 21. axb3 ♖xd2
22.♙xd2 ♞g6 23.♞g4
♖e7 24. ♙a2 ♙c8 25.
♙c2 ♖d8 26.f5 exf5 27.
exf5 ♞e5 28.h3 ♙g8 29.
♙f4 ♙b7 30.♙c3 ♙e7
31.♞e3 ♖d7 32.♙xh4
♙d8 33.♖h2 ♙b6 34.
♞g4 ♖e7 35.b4 ♙b8 36.
♙f3 ♙xf3 37. gxf3 a5
1/2-1/2

G Flitsch (AUT)-
H Krüger (GER)

B97; AUT-GER-NED,

webserver 2003/04, board 7

1.e4 c5 2.♞f3 d6 3.d4
cxd4 4.♞xd4 ♞f6 5.♞c3
a6 6.♙g5 e6 7.f4 ♖b6
8.♖d2 ♖xb2 9.♞b3
♖a3 10.♙xf6 gxf6
11.♙e2 ♙g7 12.0-0 ♞c6
13.♙f3 0-0 14.♙g3 ♖h8
15.♙d1 f5 16.exf5 d5

17. f6 g7 h3 e7

18. f6 g7 h3 e7
 f6 g7 h3 e7 20. f6 g7 h3 e7 21.
 f5 e5 22. g5 f4 23.
 h4 e8 24. d5 d5 25.
 d5 f6 26. f5+ g8 27.
 f6 g7 28. f4 f5 29.
 d5 e5 30. g4+
 f8 31. fg5 b5 32. c5
 f6 33. g8+ e7 34.
 xe8+ xe8 35. axa6
 a8 36. b4 f7 37.
 h4 d6 38. c3 a3
 h3 g6 40. f3
 xb4 41. cxb4 xa2 42.
 h4 b2 43. f4 f5 44. g4
 fxg4 45. gxg4+ f5 46.
 g5+
 1/2-1/2

P Nchuster (GER)-
 W Wakolbinger (AUT)
 C06; AUT-GER-NED,
websver 2003/04, board 3
 1. e4 e6 2. d4 d5 3. d2
 f6 4. e5 fd7 5. d3
 c5 6. c3 c6 7. e2 cx
 d4 8. cx
 d4 f6 9. ex
 f6 xf6 10. f3 d6 11. 0-0 c7

12. c3 a6 13. g5 0-0
 14. h4 h5 15. c1 g6
 16. g5 g7 17. b1
 d7 18. e3 b5 19. e2
 f4 20. xf4 xf4 21.
 d2 f6 22. a3 d6 23.
 fe1 ac8 24. h6 f4
 25. xf4 xf4 26. e3
 xe3 27. fxe3 g7 28.
 c5 a5 29. e4 c4 30.
 ex
 d5 xc5 31. dxc5 ex
 d5 32. a2 e8 33. xc
 e8 xe8 34. b4 f6 35. f2
 d7 36. xc4 dxc4
 37. d4
 1/2-1/2

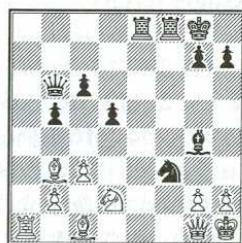
N Reichmeister (AUT)-
 N Karkuth (GER)
 B65; AUT-GER-NED,
websver 2003/04, board 1
 1. e4 c5 2. f3 d6 3. d4
 cx
 d4 4. d4 f6 5. c3
 c6 6. g5 e6 7. d2
 e7 8. 0-0-0 d4 9.
 xd4 0-0 10. f4 a5
 11. c4 d7 12. e5 dxe5
 13. fxe5 c6 14. d2
 d7 15. d5 d8 16.
 xe7+ xe7 17. he1
 fd8 18. g4 f8 19.
 d3 d5 20. b4 d8
 21. d6 g6 22. b1 f5
 23. c4 d7 24. g4 b5
 25. b3 xd3 26. xd3
 xd3 27. xd3 fxg4 28.
 e4 h4 29. h3 f7 30.
 gxg4 f5 31. a4 a6
 32. f1 b5 33. a3 e8

34. b3 h8 35. d1
 g8 36. f1
 1/2-1/2

R Hofer (AUT)-CA
 van Wieringen (NED)
 C82; AUT-GER-NED,-
websver 2003/04, board 4
 1. e4 e5 2. f3 c6 3.
 b5 a6 4. a4 f6 5. 0-0
 xe4 6. d4 b5 7. b3
 d5 8. dxe5 e6 9. c3 c5
 10. bd2 0-0 11. c2
 xf2

12. xf2 f6 13. ex
 f2+ 14. xf2 xf6
 15. g1 ae8 16. a4
 e5 17. axb5 axb5 18.
 f1 g4 19. b3 b6+
 20. h1 c6 21. g1 xf3

22. gx
 f3 gxg1+ 23. gxg1

♖×f3 24. ♠×f3 ♜×f3 25.
 ♜g2 ♜d3 26. ♜f2 ♜f8+
 27. ♜g2 h5 28. ♖c2 ♜df3
 29. ♖d1 ♜f2+ 30. ♜g3
 1/2-1/2

H Bejsek (AUT)-
 H Blauhut (GER)

C89; AUT-GER-NED,-
 webservers 2003/04, board 9

1.e4 e5 2. ♠f3 ♖c6 3.
 ♖b5 a6 4. ♖a4 ♠f6 5.
 0-0 ♖e7 6. ♜e1 b5
 7. ♖b3 0-0 8.c3 d5
 9.e×d5 ♠×d5 10. ♠×e5
 ♠×e5 11. ♜×e5 c6 12.d4
 ♖d6 13. ♜e1 ♜h4 14.g3
 ♜h3 15. ♖e3 ♖g4 16.
 ♜d3 ♜ae8 17. ♠d2 ♜e6
 18. a4 ♜h5 19. a×b5
 a×b5 20. ♠f1 ♖f5 21.
 ♜d1 ♖g4 22. ♜d3 ♖f5
 23. ♜d1 ♖g4 24. ♜d3
 ♖f5

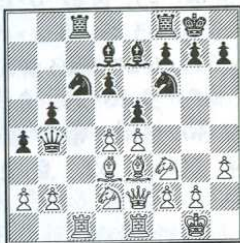
1/2-1/2

H Blauhut (GER)-
 H Bejsek (AUT)

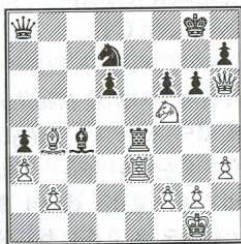
C99; AUT-GER-NED,
 webservers 2003/04, board 9

1.e4 e5 2. ♠f3 ♖c6
 3. ♖b5 a6 4. ♖a4 ♠f6
 5.0-0 ♖e7 6. ♜e1 b5
 7. ♖b3 d6 8.c3 0-0 9.h3
 ♠a5 10. ♖c2 c5 11. d4
 ♜c7 12. ♠bd2 c×d4 13.
 c×d4 ♖c6 14. ♠b3 a5
 15. ♖e3 a4 16. ♠bd2
 ♖d7 17. ♜c1 ♜a5

18. ♜e2 ♜ac8 19. ♖d3
 ♜b4

20.d×e5 ♠×e5 21. ♖d4
 ♠×d3 22. ♜×d3 ♜×c1
 23. ♜×c1 ♠e8 24. ♠f1
 ♖e6 25.a3 ♜a5 26. ♖c3
 ♜a8 27. ♠d4 ♠f6 28.
 ♠g3 ♜c8 29. ♜×b5 ♜c5
 30. ♜d3 ♖f8 31. ♜e1
 ♖c4 32. ♜e3 ♠d7 33.
 ♠gf5 f6 34. ♖b4 g6 35.
 ♠h6+ ♖×h6 36. ♜×h6
 ♜e5 37. ♜e3 ♜×e4 38.
 ♠f5

38. ... g×f5 39. ♜g3+ ♜f7
 40. ♜×h7+ ♜e6 41. ♜g8
 ♜c6 42. ♜g7 ♖b3 43.
 ♜h2 ♜×b4 44. ♜e7+
 ♜d5 45. a×b4 ♠e5 46.
 ♜×f5 ♜b6 47. f3 ♜×b4
 48. f4 ♖c2 49. ♜×c2

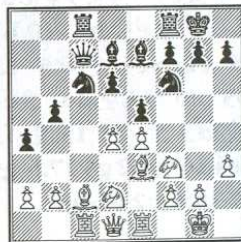
♜×f4+ 50. ♜g1 ♜e3+ 51.
 ♜f1 ♜f4+ 52. ♜e2 ♖c6
 53. ♜d3+ ♠d4+ 54. ♜d1
 ♜f2 55. ♜c3 ♠c6 56.
 ♜e2 ♜f1+ 57. ♜e1 ♜f4
 58. ♜d2+

1-0

GKP van den Haak
 (NED)-H Grabner
 (AUT)

C99; AUT-GER-NED,
 webservers 2003/04, board 6
 Commentaar: Gerard van
 den Haak

1.e4 e5 2. ♠f3 ♖c6
 3. ♖b5 a6 4. ♖a4 ♠f6
 5.0-0 ♖e7 6. ♜e1 b5
 7. ♖b3 d6 8.c3 0-0 9.h3
 ♠a5 10. ♖c2 c5 11.d4
 ♜c7 12. ♠bd2 c×d4
 13.c×d4 ♖c6 14. ♠b3 a5
 15. ♖e3 a4 16. ♠bd2
 ♖d7 17. ♜c1 ♜ac8

Ongebruikelijk, en had ik
 niet verwacht. Is overigens
 zeer goed gebleken!

18.a3 ♜b8 19. ♖d3 ♠a5
 20. ♜e2 h6 21. ♠b1 ♜fe8
 22. ♠c3 ♠c4 23. ♜c2

♖×b2 24. ♜×b2 ♞×c3
 25. ♙×b5 ♙×b5 26. ♜×b5
 ♜a8 27. d×e5 d×e5 28.
 ♖×e5 ♙×a3 29. ♙d4
 ♜c7 30. f3 ♜a6 31. ♜d3
 ♙f8! 32. ♜eb1?? ♜d8!
 33. ♜e3 a3

0-1

C Driessen (NED)-
H Blauhut (GER)

D00; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 9

1.g3 d5 2.d4 ♖f6 3.♗c3
 ♙f5 4.♙g2 e6 5.♗f3 h6
 6.0-0 ♙e7 7.♗e5 ♗bd7
 8.f4 c5 9.e3 h5 10.h3
 ♜c8 11.d×c5 ♖×c5 12.
 ♗b5 a6 13.♗d4 ♙e4
 14.♗ef3 ♙×f3 15.♙×f3
 ♗ce4 16.♗h2 g5 17.f×g5
 ♜c7 18.♗e2 ♖×g3

19. ♖×g3 h4 20. ♜e1
 ♗h5 21. ♙×h5 ♜×h5 22.
 e4 ♙d6 23. ♜g1 h×g3
 24. c3 ♜×h3 25. e5 ♙×e5
 26. g6 f×g6 27. ♜e3 ♜h7
 28. ♜f3 ♙d6 29. ♙e3
 ♜h2 30. ♜fd1 ♗d7 31.
 ♙f4 ♜×b2 32. ♙×g3
 ♜h3

33. ♜f7+ ♗c6 34. ♜f2
 ♜×f2 35. ♗×f2 ♜f8+ 36.
 ♗e2 ♜g2+
 0-1

HJ Isigkeit (GER)-
B Kovacs (AUT)

D47; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 5
 1.d4 d5 2.c4 c6 3.♗f3
 ♗f6 4.♗c3 e6 5.e3
 ♗bd7 6. ♙d3 d×c4 7.
 ♙×c4 b5 8.♙d3 b4 9.
 ♗e4 ♖×e4 10.♙×e4
 ♙b7 11. ♜a4 ♜b6 12.
 ♗d2 ♜c8 13. 0-0 c5 14.
 ♜d1 ♙×e4 15.♖×e4
 ♜c6 16. ♜×c6 ♜×c6 17.
 a3 f5 18. ♖×c5 ♙×c5 19.
 d×c5 b3 20. e4 f×e4 21.
 ♙e3 ♗e7 22. ♜d6 ♜×d6

23. c×d6+ ♗×d6 24.
 ♜d1+ ♗e7 25.♙×a7 ♜c8
 26. h3 e5 27. ♜d5 ♜c2
 28.♜b5 ♜×b2 29.a4 ♗d6
 30.♗f1
 1/2-1/2

N Karkuth (GER)-
N Reichmeister (AUT)

D92; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 1
 1.d4 ♖f6 2.c4 g6 3.♗c3
 d5 4.♗f3 ♙g7 5.♙f4 0-0
 6.♜c1 d×c4 7.e3 ♙e6 8.
 ♗g5 ♙d5 9. e4 h6 10.
 e×d5 h×g5 11. ♙×g5
 ♖×d5 12. ♙×c4 ♗b6 13.
 ♙b3 ♗c6 14. d5 ♗d4
 15.0-0 ♖×b3 16.♜×b3
 ♙×c3 17.b×c3 ♜×d5 18.
 ♙×e7 ♜fe8 19. c4 ♜c6
 20. ♜fe1 ♗c8 21. ♙a3
 ♗b6 22. ♙e7 ♗c8 23.
 ♙a3 ♗b6 24.♙e7 ♗c8
 1/2-1/2

JB van Qaatselaar (NED)
-HJ Isigkeit (GER)

E32; AUT-GER-NED,
 webserver 2003/04, board 5
 1.d4 ♖f6 2.c4 e6 3.♗c3
 ♙b4 4.♜c2 0-0 5.a3
 ♙×c3+ 6.♜×c3 b6 7.♙g5
 ♙b7 8.e3 d6 9.f3 ♗bd7
 10.♙d3 c5 11.♗e2 c×d4
 12.e×d4 d5 13.c×d5 ♜c8
 14.♜d2 ♙×d5 15.♙a6
 ♜c6 16. ♙b5 ♜c8 17.
 ♙a6 1/2-1/2

JB van Quatselaar
(NED)-B Kovacs (AUT)
E32; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 5
1.d4 ♖f6 2.c4 e6 3.♗c3
♗b4 4.♖c2 0-0 5.a3
♗xc3+ 6.♖xc3 b6 7.♗g5
♗b7 8.e3 d6 9.f3 ♗bd7
10.♗d3 ♖c8 11.♗e2 c5

12.0-0 h6 13.♗h4 cxd4
14.exd4 d5 15.♖b3 dxc4
16.♗xc4 a6 17.♗d3 b5
18.a4 ♗d5 19.♖d1 ♗c4
20.♗xc4
1/2-1/2

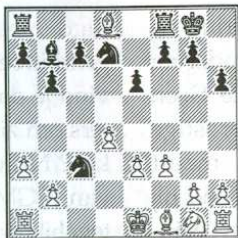
U Mehlhorn (GER)-
R Hofer (AUT)
E91; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 4
1.♗f3 ♗f6 2.c4 g6
3.♗c3 ♗g7 4.e4 d6 5.d4
0-0 6.♗e2 ♗g4 7.♗e3
♗fd7 8.♖c1 c5 9.d5
♗a6 10.0-0 ♖a5 11.♗e1
♗xe2 12.♖xe2 ♗b6 13.
a3 ♗a4 14.♗d1 ♗b6
15.♖d3 ♗d7 16. f4 b5
17. cxb5 ♗c7 18. ♗c3
♖ab8 19. ♗c2 ♗xc3

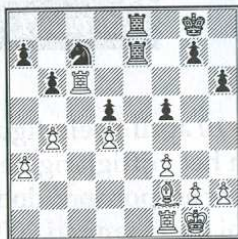
20. bxc3 ♖xb5 21. c4
♖b3 22. ♖e2 ♖a4 23. e5
♖a6 24. ♖fe1 f6 25.
exd6 exd6 26. ♗d2 f5
27. ♗c3 ♖be8 28. ♖d3
♗b6 29. ♗e3 ♖f7 30.
♗a1 ♖a5 31. g4 ♗xc4
32. ♖xc4 ♖xa3 33. ♗g2
♖fe7 34. ♖xe7 ♖xe7 35.
♗e5 ♖b4 36. ♖xb4 cxb4
37. ♗xd6
1-0

H Grabner (AUT)-GKP
van den Haak (NED)
E32; AUT-GER-NED,
webserver 2003/04, board 6

1.c4 ♗f6 2.♗c3 e6 3. d4
♗b4 4. ♖c2 0-0 5. a3
♗xc3+ 6.♖xc3 b6 7.♗g5
♗b7 8.f3 h6 9. ♗h4 d5
10. e3 ♗bd7 11. cxd5
♗xd5 12. ♗xd8 ♗xc3

13. ♗h4 ♗d5 14. ♗f2 f5
15. ♗b5 c6 16. ♗d3 e5
17. ♗e2 ♖ae8 18. 0-0
exd4 19. exd4 ♗b8 20.
♗c3 ♗a6 21. ♗xa6
♗xa6 22. ♗xd5 cxd5 23.
♖ac1 ♖f7 24. b4 ♗c7
25. ♖c6 ♖fe7

26. ♖fc1 ♗e6 27. ♖e1
♗f4 28. ♖xe7 ♖xe7 29.
♖f1 ♖f7 30. b5 ♖e6 31.
♖c3 ♖e7 32. g3 ♗e6 33.
a4 ♖c7
1/2-1/2

• Piet van der Houwen
1e bord

• Bouwe Boschma
3e bord

• Gerard van den Haak
6e bord

• Cor van Wieringen
4e bord

• Jan Bart van Daatselaar
5e bord

• Nol van 't Riet
captain

Joop van Oosterom gedeeld winnaar van ICCF Jubileum toernooi

Nol van 't Riet

Op 10 april jl. eindigde het eerste grote jubileum toernooi ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de ICCF: het Elite Grootmeester Toernooi. Riant gesponsord door de Max Euwe Associatie uit Monaco ging het toernooi op 15 januari 2002 van start. In iets meer dan twee jaar tijd waren alle 56 partijen beëindigd. Er is scherp gestreden, maar wel met in achtneming van de remise marges. Omdat het hier om acht spelers uit de top van de wereldranglijst ging was niet verliezen voor hen vermoedelijk heel belangrijk. Een deel van het prijzengeld was gekoppeld aan het aantal behaalde punten, waarbij een overwinning drie keer zo zwaar zou wegen als een remise. Het heeft niet kunnen voorkomen dat er met slechts 17 overwinningen en een remisepercentage van 70% werd afgesloten. Met twee punten voorsprong op hun naaste concurrent werd het toernooi gewonnen door de Duitser Hans-Marcus Elwert (die een paar jaar geleden ook al het sterke door de NBC georganiseerde E-mail Millennium Toernooi had gewonnen) en onze landgenoot Joop van Oosterom. Beiden behaalden zes overwinningen en acht remises. Zelfs Sonneborn-Berger kon voor hen niet uitmaken wie de enige winnaar zou zijn. Het is mede aan zijn overwinningen in dit sterke toernooi te danken dat Joop van Oosterom nu op de wereldranglijst aan de leiding gaat.

Het toernooi is op één uitzondering na vlekkeloos verlopen. Die uitzondering betrof het feit dat halverwege de Deen Ove Ekebjærg zich wegens ernstige gezondheidsproblemen terug moest trekken. Van de veertien partijen had hij er op dat moment nog maar drie beëin-

digd. Het gevolg was dat er elf partijen gearbitreerd moesten worden. En waar vind je dan op dat niveau capabele arbiters om zich over die partijen uit te spreken? Nu was ik op dat moment behalve van JEGMT ook wedstrijdleider van het tegelijkertijd gespeelde ICCF jubileum

toernooi van de negen wereldkampioenen. En vijf van hen stelden zich beschikbaar als arbiter. Helaas was Ekebjærg ook niet in staat om analyses van zijn afgebroken partijen in te zenden. De taak van de arbiters was dus vooral om zich een oordeel te vormen van de stellingen en van de analyse van Ekebjærg's tegenstander. Uiteindelijk zijn alle analyses en oordelen op de ICCF website gepubliceerd. In één geval (de partij Anton - Ekebjærg) tekende de witspeler protest aan tegen de uitslag van de arbitrage, waarna een tweede arbiter de zaak nog eens grondig bestudeerd heeft, en daarbij Anton in het gelijk stelde. Volgens de spelregels is de uitkomst van een dergelijke herarbitrage onherroepelijk. Algemeen werd uiteraard betreurd dat Ekebjærg zich moest terugtrekken en bovendien dat hij niet in staat was analyses in te zenden. Dat geeft toch altijd een beetje wrange smaak aan zo'n geval. Daar kwam nog bij dat het om maar liefst elf partijen ging, waardoor het absoluut onmogelijk was één arbiter te vinden die ze alle elf wilde arbitrereren.

Het Engelstalige blad *Chess Mail* heeft haar nummer 3 van 2004 vrijwel geheel (52 van de 64 bladzijden) gewijd aan Joop van Oosterom. Onderdeel daarvan waren ook een aantal partijen van Van

• Joop van Oosterom

• Hans-Marcus Elwert

ICCF/50/JEGMT			1	2	3	4	5	6	7	8	Tot	1111	SB	
1	Elwert	GER	2714	■	½ ½	½ ½	1 ½	½ ½	1 1	1 1	1 ½	10	2834	62
2	van Oosterom	NLD	2687	½ ½	■	½ ½	1 ½	1 ½	1 ½	1 1	1 1	10	2831	62
3	Anton	GER	2661	½ ½	½ ½	■	½ ½	1 ½	½ ½	½ ½	1 ½	8	2727	53½
4	Tarnowicki	AUT	2692	½ 0	½ 0	½ ½	■	½ ½	½ ½	1 ½	½ 1	7	2672	43½
5	Rause	LAT	2708	½ ½	½ 0	½ 0	½ ½	■	½ ½	½ ½	1 ½	6½	2644	42½
6	Homarat	AUT	2640	0 0	½ 0	½ ½	½ ½	½ ½	■	½ ½	½ ½	5½	2602	35½
7	Bang	DEN	2658	0 0	½ 0	½ ½	½ 0	½ ½	½ ½	■	½ ½	5	2573	32½
8	Ekebjærg	DEN	2635	½ 0	0 0	½ 0	0 ½	½ 0	½ ½	½ ½	■	4	2519	27½

Gemiddelde rating: 2675 Categorie: XVII GM norm: 6,5 (14)

Oosterrom uit dit jubileumtoernooi, met zijn eigen analyses. Hier volgt zijn overwinning op Tunc Hamarat, die vlak voor het eind van het toernooi de wereldtitel overnam van Gert Timmerman, door -voor Rudolf Maliangkay (zie *Schaakmagazine* 2/2004)- onbereikbaar te worden voor zijn tegenstanders in de finale van WK16.

JJ van Oosterrom-T Hamarat

B14; ICCF/50/JEGMT, 2002-2004; Commentaren: JJ van Oosterrom (in *Chess Mail*)

1. ♠f3 ♠f6 2. c4 c5 3. ♠c3 d5 4. cxd5 ♠xd5 5. e3 e6 6. d4 cxd4 7. exd4 ♠b4 8. ♠d2 ♠c6 9. ♠d3 0-0

9...♠e7 is preciezer.

10. ♖c2 ♠f6 11. a3 ♠e7 12. ♠e3 ♠d7 13. 0-0 ♖c8 14. ♖fe1

De andere mogelijkheid is om 14. ♖fd1 a6 15. ♖ac1 te spelen.

14...a6

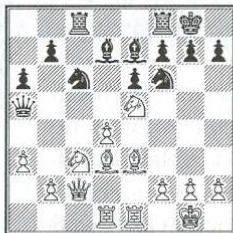
14...♖a5 15.b4 is goed voor wit.

15. ♖ad1 ♖a5

Op 15...b5 volgt de lange variant 16. d5 exd5 17.

♠xd5 ♠xd5 18. ♠xh7+ ♖h8 19. ♖xd5 ♠b4 20. axb4 ♖xc2 21. ♠xc2 ♖c8 22. ♠c5 ♠xc5 23. ♖xc5 ♖d8 24. ♖d1 ♖g8 25. ♠e5 ♖e8 26. h3 met behoorlijk voordeel voor wit.

16. ♠e5

16...♖cd8

Een moeilijke beslissing voor zwart omdat geen van de alternatieven evenwicht lijkt te kunnen brengen.

a) 16...♠xe5 17. dxe5 ♖xe5 18. ♠d4 ♖c7 (niet 18...♖h5 19. ♠xf6 ♠xf6 20. ♠e2 met materiaalwinst) 19. ♠e5 en nu:

a1) na 19...♖d8 20. ♠xf6 ♠xf6 21. ♠xh7+ ♖h8 22. ♖e3 ♠g5 23. ♖h3 ♠h6 24. ♠e4 ♖c7 25. ♖d2 f5 (25...♖f6 26. ♖d6 ♖fc8 27. ♖f3 wint en 26...♖d8 27. ♖f4 bezorgt wit ook voordeel) kan volgen:

a11) 26. ♠d5 ♖c4 27. ♠xh6+ gxf6 28. ♖xh6+ ♖g8 29. ♖g6+ ♖h8 30. ♠f3

♖h4 31. ♠f4 en wit heeft voordeel

a12) wat beter is dan 26. ♠xh6+ wat naar remise voert na 26...gxf6 27. ♖xh6+ ♖g8 28. ♖g6+ ♖h8. En nu niet 29. ♖d3? vanwege 29...♖h4 30. ♖h3 ♖xh3 31. gxf3 ♖g8 en zwart wint.

a2) 19...♖c6 20. ♠xf6 ♠xf6 21. ♠xh7+ ♖h8 22. ♖d3 (22. ♖e3 en 22. ♠e4 geven wit ook voordeel) 22...g6 (22...♖fd8? 23. ♖h3 ♖c7 24. ♠d5 wint) 23. ♠xg6 fxf6 24. ♖xd7 ♖xd7 25. ♖xd7 ♠xc3 26. bxc3 ♖xc3 27. ♠xb7 ♖xa3 28. f3 met eindspelvoordeel voor wit

b) 16...♖fd8 17. ♠c4 ♖c7 18. d5 exd5 19. ♠xd5 ♠xd5 20. ♠xh7+ ♖h8 21. ♖xd5 ♠b4 22. axb4 ♖xc4 23. ♖xc4 ♖xc4 24. ♠d3 met materiaalwinst.

17. ♠c4

Nu heeft wit duidelijk voordeel.

17...♖h5

17...♖c7 wordt beantwoord met 18.d5 gevolgd door ♠b6.

18. ♠e2 ♖h4

Of 18...♖g6 19. ♖xg6 hxf6 20. ♠b6 met stevige positionele druk van wit.

19. ♠f3 ♖fe8

Na 19...g4 20.♟f4 ♞xf2 wint wit materiaal met 21.♟g3.

20. ♟e2!

Deze zet beperkt de mogelijkheden van het zwart-tegenspel door de controle over g4, en brengt tevens zijn dame in moeilijkheden.

20...♟f8 21.g3 ♟h3

22.♞e5 h5

22...h6 23.♞g4 is heel slecht voor zwart. 22...♞xe5 is onmogelijk omdat 23. dxe5 gevolgd door ♟g4 de dame vangt.

23. ♟g5

Wint geforceerd een pion.

23...♟f5 24.h4 ♟e7

25. ♟xf6 gxf6

25...♟xf6 26.♟e4 ♟h3

27.♟hx5 is winnend voor wit.

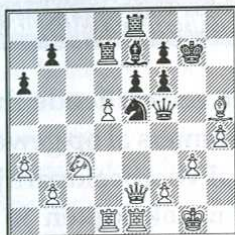
26.♞xd7 ♜xd7 27.d5

De geïsoleerde pion breekt door in het centrum.

27...♞e5

27...exd5 28.♟xh5 ♞dd8 29.♟g4 ♟e5 30.♟f3 geeft wit een beslissend voordeel.

28. ♟xh5 ♟g7

Het duurde lang voordat ik me realiseerde dat wit niets beter heeft dan af te wikkelen naar een eindspel met een pion meer. Maar ook dat is uiteindelijk voldoende om te winnen. Ook na 28...exd5 29. ♞xd5 ♟c5 30. ♞xf6+ ♟xf6 31. ♜xd7 ♞f3+ 32. ♟xf3 ♜xe1+ 33. ♟g2 ♟xf3+ 34. ♟xf3 heeft wit ook een winnend eindspel.

29. dxe6 ♜xd1 30. ♜xd1

♜h8 31. ♞d5 ♟xh5 32. ♟xh5 ♜xh5 33. ♞xe7 fxe6 34. ♜c1

De meest precieze zet, die torenruil forceert. In het resterende eindspel blijkt wits verre h-pion beslissend te zijn.

34...♞d3 35. ♜c7 ♜c5

36. ♞f5+ ♟g6

Of 36...♟f8 37. ♜xc5 ♞xc5

38. ♞d6 Ke7 39. h5 en wit wint.

37. ♜xc5 ♞xc5 38. ♞d6

b5 39. ♟f1 f5 40. ♟e2

♞a4 41. b3 ♞c5

Na 41...♞c3+ 42. ♟d2

♞b1+ 43. ♟c1 ♞xa3 44. b4

♟f6 45. ♟b2 ♟e5 46. ♞f7+

♟f6 47. ♟xa3 ♟xf7 is het

pionneindspel gewonnen voor wit.

42. b4 ♞d7 43. ♟e3

1-0

Foto's van Van Oosterom en Elwert genomen van Harding's Mega Corr 3 CD; met dank aan John Elburg.

* Het internetadres van de redactie is al volgt: redactienbc@wanadoo.nl en daarmee is het oude adres (schredactie@hetnet) vervallen!

* De voorjaarsvergadering in 2005 is op zaterdag 9 april 2005, wederom in het Max Euwecentrum in Amsterdam; dit in tegenstelling tot eerdere berichten waar 26 maart genoemd werd!

Thema-toernooien in een notedop (4)

J. v.d. Braak, J. Vermeulen, B. v.d. Tak, H. van Houten

In 2004 en 2005 zijn er weer verschillende thematoernooien te spelen. We hebben u er in vorige nummers al op gewezen. Hierna volgt van een aantal thema's nog een aantal voorbeeldpartijen. Voor meer informatie en voorbeeldpartijen kunt u ook kijken in Schaakschakeringen 364 vanaf pagina 133. In Schaakschakeringen 365 en 366 staan ook voorbeeldpartijen. Aan het eind van dit artikel noemen we alvast de thematoernooien voor 2005.

Voorbeeldpartijen

Jack Vermeulen

G Meszaros (2295)-
D Pira, D (2345)

*Trompowski Opening A45;
Cannes op 18th Cannes (5),
1997*

1. d4 ♟f6 2. ♚g5

Dankzij de verdienste van Julian Hodgson en enige andere Engelse grootmeesters geniet de Trompowsky-variant tegenwoordig een grote populariteit.

2... ♞e4

In de tegenwoordige hightechtijd van data-

bases en internet begint een schaakpartij niet meer zonder een gedegen voorbereiding van de opening en de tegenstander. Databaseprogramma's als Chessbase verschaffen de correspondentieschaker een schat aan informatie over speler en opening. Wit kan nu kiezen uit een drietal goede voortzettingen:

A). 3. ♚f4

Dit is waarschijnlijk de beste voortzetting.

B). 3.h4

De zogenaamde Raptor-variant. Het lijkt een vreemde zet. Wit offert zijn loper voor het zwarte paard, waardoor wit een open h-lijn verkrijgt en zwart nog geen stukken in het spel heeft kunnen brengen.

A) Ook het alternatief 3...c5 is een belangrijke mogelijkheid. 4.dxc5 (4.d5 gaat vaak gepaard met een offer op b2. 4...wb6 5.d2 dxd2 6.ud2 wxb2 7.e4 we5 8.ud3 en wit heeft voldoende compensatie voor de pion.) 4...wa5+ 5.d2 exg5 (Of 5...exc5 6.c3 wb6 7.b4 e6 8.e4 met uitstekende kansen voor wit.) 6.hxg5 g6 Nu de witte dameloper van het bord is kan zwart zijn koningsloper eenvoudig fianchetteren.

A1) Een goed alternatief is 7.dgf3 ug7 8.c3 wxc5 9.e3 (Of 9.e4 ec6 10.eb3 wb6 11.wd2 wc7 12.ue2 a6 13.0-0-0 b5 14.wb1 wb6 15.fhd4 b4 16.cxb4 exb4 17.uc4 ub7 18.f3 wd8 met ongeveer gelijke kansen in P Jirovsky - L Voloshin, Nymburk 1997.) 9...d5 (iets sterker lijkt 9...ec6 10.ud3 d6 11.wc2 ue6 12.eb3 wb6 13.fhd4 ud7 14.exc6 bxc6 15.0-0-0 a5 16.ed2 ue6 17.a3 a4 18.wd4 met iets beter spel voor zwart in H Teske-R Kotter, Duitsland 2001.) 10.eb3 wd6 11.wd3 0-0 12.0-0-0 wd8 13.ue2 ec6 14.wd4 uf5 15.wd2 wd8 16.fhd4 wd7

17.exc6 wxc6 18.ed4 en wit heeft een sterke drukstelling in W Uhlich - E Krueger, Duitsland 1997;

A2) Of 7.c3 ug7?! (Beter is 7...wxc5 8.dgf3 h5 9.eb3 wc7 10.e4 ug7 met iets beter spel voor wit.) 8.eb3 wc7 9.e3 a5 10.a4 ea6 (Beter is met 10...b6 de zwarte dameloper te bevrijden. Na 11.uc4 ub7 12.ud5 volgt 12...ea6 13.ub7 wxb7 14.cxb6 wxb6 15.dgf3 d6 en zwart kan zich goed verdedigen.) 11.wd5 d6 12.cxd6 exd6 13.wxa5 b6 14.wb5+ ud7 15.wd5 1-0; C Payot-J van Eijk,J/corr 1998 (15);

A3) 7.wd4 7...ec6 (Minder sterk is 7...ea6?! 8.wc4 b5 9.cxb6 d5 10.wd4 ug7 11.c3 wxb6 12.wb3 wd6 13.e4 wd8 14.wa4+ wf8 15.0-0-0 en wit heeft goed spel in P Dittmar-L Maugg, Bad Wiessee 1999.)

B) Niet aan te raden is 3...exg5 4.hxg5 d5

5.dgf3 c6 6.c4 dxc4 7.e4 want het geeft wit een groot ruimtevoordeel;

C) 3...d5 Zwart gaat niet op de afruil in. 4.ed2 exg5 (4...exd2 5.wxd2 uf5 6.0-0-0+/=) 5.hxg5 uf5 6.e3

C1) Minder goed is 6...c5?! 7.g4! ud7 (7...ug6 8.dgf3) 8.g6!! fxg6 9.ud3 wb6 10.dxc5 wf6 11.wf3! met ongeveer gelijk spel in C Depasquale-S Kudrin, London 1986;

C2) 6...e6
C2a) 7.dgf3 ue7 8.c4 c6 9.dh4 uxg5 10.exf5 exf5 11.cxd5 cxd5 12.wc2 wd7 13.g4 ec6 14.gxf5 wd8 15.wb3 met gelijke kansen in Pavlicek,J-Miksatko,M, corr 1994;

C2b) Of 7.edf3 ue7 8.ud3 uxg5 9.uxf5 exf5 10.exg5 wxg5 11.wf3 c6 12.wd5 we7 13.0-0-0 g6 14.wd6 ed7 15.wd3 df6 met iets beter spel voor zwart in J Witkowska-J Dworakowska, Brzeg Dolny 1995;

C2c) 7.f4 c5 8.ub5+ (Of 8.g4 ug6 9.dgf3) 8...ec6 9.dgf3 ud6 10.uxc6+ bxc6 11.ee5 wb6 12.g4 ue4 13.ec4 dxc4 14.exd4 ue7 15.f5 cxd4 16.wxd4 wd8 met

onduidelijk spel in J Paasikangas Tella - M Hartikainen, Finland chT 1996;

C2d) 7.g4 De alternatieven zijn: 7...♙g6 8.f4 c5 met ongeveer gelijk spel in J Hodgson-E Gufeld, Hastings 1986;

C). 3. ♙h4 is het laatste goede antwoord van wit. 3...c6!?

(Na 3...d5 4.f3 ♙f6 5.♙c3 c5 6.e4 dxe4 7.dxc5 ♙bd7 8.♙xf6 exf6 9.♙xe4 ♙xc5 10.♙xc5 ♙xc5 11.♙xd8+ ♙xd8 12.♙e2 ♙e6 is de stelling sterk vereenvoudigd en remise kan een logisch gevolg zijn.)

4.f3?! (Beter lijkt 4.♙d2 om het paard op e4 tot een verklaring te dwingen.

4...d5 5.♙xe4 dxe4 6.c3 ♙d5 7.e3 met gelijke kansen.)

4...♙a5+! 5.♙d2 (Wit heeft het moeilijker na 5.c3 ♙h5)

5...♙h5 (Minder moeilijk heeft wit het na 5...♙xd2

6.♙xd2 ♙xd2+ 7.♙xd2 g6 8.c3 ♙a6 9.e4 ♙c7 10.♙d3

met iets beter spel voor wit in Popov, V-Kochyev, A, St.Petersburg,1995.)

A) Dubieus is 6.fxe4 ♙xh4+ 7.g3 ♙h6 8.♙g2 d6 9.♙gf3 ♙d7 10.♙c4! (Of 10.0-0 ♙f6 11.♙c1 g6 12.a4 ♙g7 13.♙a3 ♙g4 14.♙e1 ♙e3 met goed spel voor

zwart in M Vasilev-A Dunnington, Cannes, 2000.) 10...b5!? 11.♙a5 c5 met onduidelijk spel;

B) 6.♙xe4 Dit lijkt mij de beste voortzetting. 6...♙xh4+ 7.g3

B1) Iets minder goed is 7...♙h6?! wegens 8.f4! d5 9.♙f2 c5 10.c3?! (10.dxc5!?) 10...♙b6 11. ♙b3 cxd4 12. ♙xb6 axb6 13.cxd4 ♙c6 14.♙f3 ♙b4 en wit staat misschien iets beter in J Obsivac-D Zagorskis, Sala,1994;

B2) 7...♙h5

B2a) Na 8.♙d2 is 8...d5 9.♙c3 e5 goed voor zwart;

B2b) Of 8.♙g2 d5 9.♙f2 e6 (9...e5!?) 10.♙d3 ♙d7 11.e4 c5= is de stelling zo goed als in evenwicht in A Mkrychian-R Bandziene, Rusland 1979;

B2c) 8.f4 8...♙b5! Dit is de vijfde zet van de dame in de opening. 9.♙h3!?!N (Na 9.♙b1 ♙a5+ 10.♙c3 d5 11.♙g2 ♙d7 12.♙f3 e6 13.0-0 ♙b4 14.♙d2 0-0= is de stelling gelijk in P Murdzia-Z Jasniewski, Lubniewice, 1994.) 9...♙xb2 10.♙f3 e6 11.0-0

B2c1) Of 11...d5!? 12.♙eg5? (12.♙f2!?) 12...h6

13.♙b1 ♙xa2 14.♙xf7 ♙xf7 15.♙e5+ ♙g8 16.e4 h5! en wit heeft niet genoeg compensatie voor het geofferde materiaal;

B2c2) 11...f5!? 12.♙f2 d5 13.g4 ♙d6 14.♙d3 0-0 15.♙fb1 ♙a3 16.♙xa3 ♙xa3 met iets beter spel voor zwart.

3...c5

Zwart valt het witte centrum aan, om een meerderheid in het centrum te verkrijgen.

Een andere goede voortzetting is met 3...d5 de invloed in het centrum te versterken en tevens het paard te dekken. Na 4.♙d2 kan zwart het paard met ♙f5 dekken, maar het kan ook met 4...♙c6 de aanval op het witte centrum inzetten. Zwart krijgt dan echter na 5.♙xe4 dxe4 een dubbelpion in het centrum, maar deze drukt wel op de witte stelling, waardoor wit moeite heeft met het verder ontwikkelen van zijn stelling. Wit zet dan het beste voort met 6.e3 om zijn koningsloper te kunnen ontwikkelen. Zwart speelt dan het beste 6...♙b4 om het veld d5 als blokkadeveld voor zijn

paard te verkrijgen.

4.f3

Vraagt het zwarte paard om een verklaring.

Na 4.d5 brengt 4...♖b6 zwart niet in het voordeel. 5.♗c1 (Of 5.♗d2 ♖xb2 6.♗xe4 ♖b4+ 7.c3!/? Een interessante zet die zwart de velden d4 en a4 voor zijn dameontogankelijk maakt. 7...♗xe4 8.e3 e6 9.dxe6 ♖xe6 10.♗f3 ♗e7 11.♗d3 b6! met goed spel voor zwart in R Djurhuus-J Tisdall, Noorwegen 1995.) 5...e6 6.f3 ♗f6 7.c4 met ongeveer gelijk spel.

4...♖a5+

Het alternatief 4...♗f6?! is wegens 5.dxc5! in het ongenade gevallen.

5.c3

Het beste.

Na 5.♗d2 ♗xd2 6.♗xd2 ♖b6 7.♗c3 d5 is de stelling redelijk in evenwicht.

5...♗f6 6.♗d2

Een goed alternatief is 6.d5

A) Interessant is 6...e6!/? 7.e4

A1) 7...exd5 is een betere zet. Zwart hoeft niet bang te zijn voor schaak op e2.

A1a) Populairder is 8.exd5 d6 9.♗a3 (Of 9.♗e2 ♗bd7 10.♗d2 ♗b6 11.b4

cxb4 12.c4 ♗e7 13.♗d4 ♗d7 14.♗2b3 met onduidelijk spel in B Gulko-W Browne, USA-ch 1992.) 9...♗e7 10.g4 ♗bd7 11.♗c4 ♖c7 12.a4 0-0= en de stelling is ongeveer in evenwicht in J Benjamin-A Ivanov, Philadelphia 1999; A1b) 8.e5 Een beetje vreemde zet volgens McShane. 8...♗g8?! Na deze zet komt wit in het voordeel. (Veel beter is 8...♗h5 9.♗c1 ♖d8 10.♗e2 d6 11.♖xd5 g6 12.♗a3 ♗c6= en de stelling is zo goed als in evenwicht.)

9.♖xd5 ♗e7 10.♖e4 ♗g6 11.♗g3. Wit gaat de ruil van loper tegen paard uit de weg. 11...♖b6 12.b3 met enig voordeel voor wit in J Hodgson-Z Ilincic, Istanbul 2000;

A2) 7...d6?! 8.dxe6! ♗xe6 9.♗a3! Natuurlijk. Het paard heeft een aantal goede velden in c4 en b5, alwaar het de zwarte stelling sterk bedreigt. 9...♗c6 10.♗c4 ♗xc4 11.♗xc4+/= met enig voordeel voor wit in P Wells - H Hamdouchi, Pulvermuehle 2000;

B) 6...♖b6 7. b3 (Interessant is ook 7.♗c1!/? e6 8.c4+/=) 7...e6 8.e4 exd5

9.exd5 d6 10.♗c4 ♗e7 11.♗e2 0-0 12.0-0 met gelijk spel.

6...cxd4

Na 6...♗d5 kan wit een pion winnen met 7.♗b3 ♖a4 8.♗xb8 ♗xb8 9.♗xc5 ♖xd1+ 10.♗xd1 d6 11.♗d3 maar zwart heeft dan uitstekende compensatie na 11...♗e3

7.♗b3

Niet aan te raden is 7.cxd4? wegens 7...♗d5 en de witte dameloper zit in moeilijkheden.

7...♖f5

Dit is een beetje riskant. In het vervolg worden de zwarte stukken nu teruggedreven.

De hoofdvariant 7...♖b6 8.♖xd4 ♗c6 9.♖xb6 axb6 ziet er nu remiseachtig uit. De witte stelling heeft een klein voordeeltje.

8. ♗xb8 ♗xb8 9. ♖xd4 b6 10. e4 ♖f4

Deze zettenreeks is zo goed als geforceerd.

11. ♗h3

Een goed alternatief is 11.♗e2 om het paard naar g3 te kunnen ontwikkelen. 11...♖c7 12.e5 ♗g8 13.♗g3

11...♖c7 12. e5 ♗g8 13. 0-0-0

(Zie diagram)

De kritieke zet die in de stampartij Salov - Nunn, Amsterdam 1995 werd gespeeld.

In de partij Miltner-Wahls, Duitsland ch 1997 speelde wit 13. ♖d3? maar de looper staat hier weinig zinvol. Na 13...e6! lijkt het alsof wit duidelijk beter staat. Hij heeft bijna al zijn stukken in de strijd gebracht, maar bij nadere bestudering staan alle witte stukken niet erg actief. De pion op e5, die de zwarte stelling in tweeën splitst, is echter zwak. Zwart heeft het looperpaar en beheerst hiermee de zwarte velden. Ook heeft zwart een pionnenoverwicht in het centrum.

Na het afmaken van de ontwikkeling heeft zwart met de bovengenoemde punten een duidelijk positioneel overwicht. Om dit te verhinderen moet wit zijn tijdvoordeel proberen om te zetten in initiatief.

13...f6

In de bovengenoemde partij zette Nunn nu voort met 13...e6 14. f4 f5 15. ♖e2 ♗h6 16. ♜hg1 ♖e7 17. g4 fxg4 18. ♖xg4 0-0 19. ♗d3 Kh8 20. ♖f3 ♗f5 21. ♖e4 b5 22. ♖xf5 exf5 23. ♗d4 waarna de partij in 42 zetten in remise eindigde.

14. f4

Sterk is nu 14.e6 Na 14...a6 15. ♗f4 dxе6 16. ♗e4 ♗e5 17. ♗xe5 fxe5 18. ♗d3 is de zwarte stelling bijzonder moeilijk te verdedigen.

14...g6 15. ♖c4

Met goede kansen voor wit.

Grünfeld-Indisch-Sevilla

AC van der Tak

1.d4 ♗f6 2.c4 g6 3.♗c3 d5 4.cxd5 ♗xd5 5.e4 ♗xc3 6.bxc3 ♖g7 7.♖c4 c5 8.♗e2 ♗c6 9.♖e3 0-0 10.0-0 ♖g4 11.f3 ♗a5 12.♖xf7+

Vanouds was 12...♖d3 hier de meest gespeelde zet. Met de tekstzet wint wit een pion, maar er werd altijd aangenomen dat zwart daarvoor te veel compensatie kreeg. In de match om het wereldkampioenschap, Sevilla 1987, paste Karpov de zet echter viermaal tegen Kasparov toe. Toen bleek de witte stelling toch steviger te zijn dan men gedacht had en sindsdien heeft het Grünfeld-Indisch er een variant bij. Na 12...♖xf7 13.fxg4 ♖xf1+ 14.♗xf1 heeft zwart de keus uit 14...cxd4, 14...♗d6 en 14...♗d7. Ik geef hier een aantal voorbeelden.

1)

14...cxd4 15.cxd4 e5 16.d5 ♖c4 17.♗d3

Het alternatief is 17.♖f2; in Myllyniemi-Tiemann, correspondentie 1990 / 1991, match Finland - DDR, volgde 17...♗f6 18.

♖g1 ♜f8 19. ♗e1 ♙h6 20.
 ♘g3 ♗a6 21. ♜h1 ♗a3!? 22.
 ♗e2 b5 23. ♜b1 a6 met
 actief spel voor zwart
17...♙xe3+

In aanmerking komt ook
 17...b5!?, bij voorbeeld: 18.
 g5 ♙f8 19. ♘g1 ♙xe3+ 20.
 ♗xe3 ♗b6! met mooi spel
 voor zwart, Van Wely-
 Nijboer, kampioenschap
 van Nederland 1998.

18. ♗xe3 ♗h4 19. h3
♙h6 20. ♗d3 ♜f8+ 21.
♘g1 ♗f2+ 22. ♜h1 ♗e3
23. ♗c4 b5 24. ♗xb5
♜f2 25. ♗e8+ ♙f8!?

In de eerdere partij Van
 Wely-Shirov, Belgrado
 1999, geschiedde 25...
 ♜f8?! 26. ♗e6+ ♜h8 27. g5
 ♙xg5 28. ♗xe5 ♙f6 29.
 ♗d6 ♙g7 30. ♘g1 met
 voordeel voor wit.

26. ♗e6+ ♜h8 27. d6
♗xe2 28. ♗xe5+ ♙g7
29. ♗e8+ ♜f8 30. d7
♗d3 31. e5 h6 32. e6
♜h7 33. ♜g1 ♜f3! 34.
♗b8 ♜xh3+ 35. gxh3
♗e4+

remise, Kramnik - Kasp-
 roov, Linares 1999.

2)

14...♗d6 15. e5 ♗d5 16.
g5

Een correspondentievoor-
 beeld met 16. ♙f2 is

Bellmann-Sabaev, 2000,
 EM/M/A089: 16...♜f8 17.
 ♖g1 ♙h6 18. h4 ♗f7 19.
 ♙g3 ♙e3+ 20. ♜h2 ♗c4 21.
 ♜b1 (Direct 21. dxc5!? is
 misschien sterker; op
 21...♗xg4 antwoordt wit
 22. ♙d4, Lerner-Pribyl,
 Praag 1988) 21...b6 22.
 dxc5 (In de 5de matchpar-
 tij Karpov - Kasparov, Se-
 villa 1987, deed wit 22.
 ♜b2 -na 22...♗d5 23. ♗d3
 ♙c4 stond zwart goed, al
 won wit tenslotte de par-
 tij.) 22...♙xc5 23.g5 ♗xa2
 24. ♜a1 ♗f7 25. ♗d7 e6 met
 goed spel voor zwart

16...♗e4 17. ♙f2 ♜f8
18. ♘g1 ♙c4 19. ♙f3
♙e3 20. ♙xe3 ♗xe3 21.
♗b3+ ♜h8 22. ♜e1
♗xg5 23. ♗xb7 ♗d2! 24.
dxc5 ♗xc3 25. ♗d5
♙h6 26. c6 ♙f4 27. ♜e4
♗c1+ 28. ♜e1 ♗c3 29.
♜e4

remise, Beliavsky - Kasp-
 roov, Linares 1992.

3)

14...♗d7 15. h3

In Yusupov - Van Wely,
 Duitse Bundesliga 1998,
 geschiedde 15. g5 ♙c4 16.
 ♙f2 e5 17.dxc5?! (Sterker
 17. d5! ♙f8 18. ♗d3 ♗a4
 19. ♖g1 met iets betere
 vooruitzichten voor wit,

Sakaev) 17...♜d8 18. ♗xd7
 ♜xd7 19. ♖e1 met onge-
 veer gelijk spel.

15...♙c4 16. ♙f2

Of 16. ♗d3!? b5 17. ♙f2
 ♜f8 18. ♖g1 ♙h6 19. ♙h4!
 ♙e3+ 20. ♜h1 met mis-
 schien iets beter spel voor
 wit, Razuvaev - Krasen-
 kow, Moskou 1991

16...cxd4 17. cxd4 e5 18.
dxc5?

Beter is 18. ♗d3 ♜c8 19.
 ♖g1 met een onduidelijke
 stelling, Krasenkow

18...♙d2+! 19. ♖e1
♙h6! 20. ♙d4 ♜f8

met fraaie kansen voor
 zwart, Van Wely - Sutov-
 sky, Rethymnon 2003.

Meer materiaal kan in
 databanken worden ge-
 vonden en verder is er een
 bijzonder goed recent
 boek van Sakaev *How to*
Get the Edge Against the
Gruenfeld (Chess Stars
 Openings, 2004), waarin
 de variant uitgebreid
 wordt behandeld.

Konings- Indisch

1. d4 ♙f6 2. c4 g6 3. ♙c3
♙g7 4. e4 d6 5. h3

Vooral de hoofdvariant 5.

♟f3 0-0 6. ♖e2 e5 en de Sämisch variant 5. f3 zijn enorm diep geanalyseerd. Met 5. h3 komen minder uitgekauwde stellingen op het bord. Beide partijen kunnen improviseren, wit kan met de opmars g4 werken.

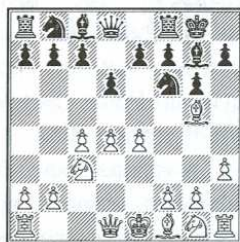
Na

5...0-0

wordt meestal

6. ♖g5

gedaan. Hier volgen een aantal voorbeelden.

1)

6...♞a6 7. ♞ge2

Een andere opstelling is 7. ♖d3; in Kasparov - Kramnik, Las Palmas 1996, volgde 7...e5 8. d5 c6 9. ♞ge2 ♞c5 10. ♖c2 cxd5 11. cxd5 a5 12. 0-0 ♖d7 13. a3 a4 14. ♗d2 ♗b6 15. ♞ab1 ♞fc8 16. ♞g3 ♗d8 met een gelijke stelling.

7...c6 8. g4 e5 9. d5 cxd5

10. cxd5 ♖d7 11. ♞g3

♗b6 12. ♗d2 ♞c5 13.

♖e2 a5 14. 0-0 ♞fc8 15.

♖e3 a4 16. ♞fc1 ♗a5

17. f3 b5 met ongeveer gelijke vooruitzichten, Suba - Motylev, Roemenië 2000.

2)

6...c6 7. g4?!

Dit geeft zwart de gelegenheid een in het Konings-Indisch niet alledaagse tegenstoot in het centrum uit te voeren. Beter was gewoon 7. ♞f3.

7...d5! 8. cxd5 cxd5 9.

♖xf6?!

Onverstandig, dit winnen van de pion. Maar ook 9. e5 ♞e4 10. ♞xe4 dxe4 11. ♖g2 ♞c6 12. ♞e2 f6 gaf zwart goed spel

9...exf6! 10. exd5

Of 10. ♞xd5 f5 11. gxf5 ♞e8 met fraai spel voor zwart.

10...f5 11. ♗d2 f×g4 12.

0-0-0 ♞a6! 13. ♖g2 h5

14. a3 b5! 15. ♞×b5 ♞b8

Met vrijwel winnend spel voor zwart, Suba - Motylev, Roemenië 2001.

3)

6...♗e8 7. g4 c5

Een experiment. Meer voor de hand lag het vaker gespeelde 7...e5

8. ♞ge2?!

Wit had beter met 8. d5 de

stelling gesloten kunnen houden; hij zou dan een goede stelling hebben gehad.

8...cxd4 9. ♞×d4 ♞c6

10. ♞db5 ♗d8 11. ♖e2

♖e6 12. ♞c1 a6 13. ♞a3

♞d7 14. ♗d2 ♞d4!

met gunstig spel voor zwart, Lehner-Beliavsky, Oostenrijkse teamcompetitie 2001.

4)

6...c5 7. d5 e6 8. ♖d3

exd5 9. exd5 ♞bd7

Na 9...♞e8+ 10. ♞ge2 ♞bd7 11. b3 staat wit iets beter.

10. ♞f3

Goed voor zwart bleek 10. f4 ♗a5 11. ♗f2 ♞h5 12. ♞ge2 f6 13. ♖h4 ♖h6! 14. f5 ♞e5, Salceanu - Kazoks, correspondentie 1990/1993, 43ste kampioenschap van Europa.

10...♞e8+ 11. ♗f1 h6 12.

♖f4 ♞e5 13. ♞×e5 d×e5

14. ♖e3 b6 15. a4 a5 16.

♗d2 h5 17. ♗e1 e4 18.

♖e2 ♞d7 19. ♗d1 ♞e5

20. ♗c2 ♖f5 21. ♗b3!?

De koning is een sterk stuk!

21...♗d7

In Suba - Nunn, Dubai 1986, werd 21...♞a7 gespeeld; na 22. ♞ag1 h4 23.

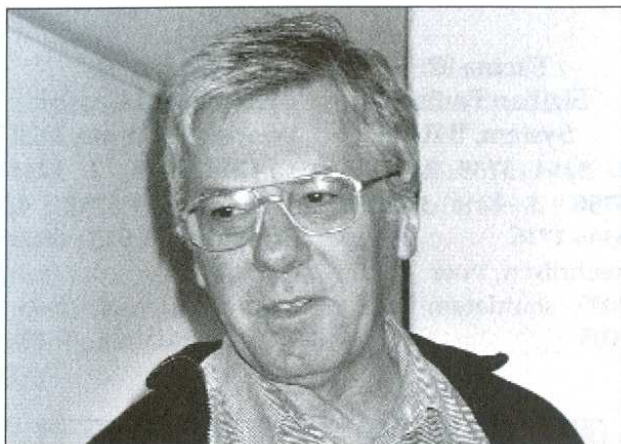

g5 f6 24. xf6 xf6 25.
h6 bleef de stelling
onduidelijk.

22. h6 h8 23. af1
h4 24. e1 ad8 25.
f4

met de beste kansen aan
wits kant, al verloor hij de
partij wel, Suba - Chepari-
nov, Dos Hermanas 2002.

• *B. van der Tak*

Thematoernooien 2005

Jelle van den Braak

Ook in 2005 is het weer mogelijk aan thematoernooien deel te nemen. Let u vooral goed op de datum van inschrijving. Voor het eerste thema in beide toernooien is de inschrijfdatum nog in 2004. Als u mee wilt spelen met het tweede e-mail toernooi moet u zich daarvoor ook voor 1 januari hebben ingeschreven. Het inschrijfgeld bedraagt € 8,00.

Posttoernooien

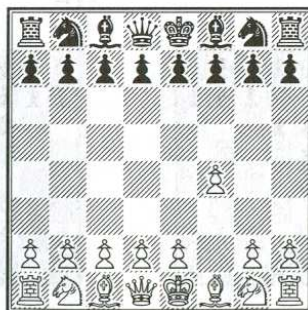
Thema 01:

Bird Opening, A02-3

1. 6264

Inschrijven voor 15-12-2004

Startdatum 01-02-2005

Thema 02:
Sicilian Paulsen
System, B41-3

1. 5254 3735 2. 7163
 5756 3. 4244 3544 4.
 6344 1716

inschrijven voor 15-01-
 2005; startdatum 01-03-
 2005

Thema 04:
Hetmanski Gambit
Wiacka Variation, D20

1. 4244 4745 2. 3234
 4534 3. 5254 5755 4.
 7163 5544 5. 6134 6824
 6. 5161

Inschrijven voor 15-03-
 2005; startdatum 01-05-
 2005

Thema 06:
Barcza/Reti Gambit,
A11

1. 7163 4745 2. 3234
 7866 3. 7273 3736 4.
 6172 4534

Inschrijven voor 15-05-
 2005; startdatum 01-07-
 2005

Thema 03:
French Defence, C17

1. 5254 5756 2. 4244
 4745 3. 2133 6824 4.
 5455 3735 5. 1213 3544

inschrijven voor 15-02-
 2005; startdatum 01-04-
 2005

Thema 05: Vienna
Game Santasiere
Variation, C27

1. 5254 5755 2. 2133
 7866 3. 6134 6654 4.
 4185 5446 5. 3423 2836
 6. 4244

Inschrijven voor 15-04-
 2005; startdatum 01-06-
 2005

Thema 07:
Ruy Lopez Exchange
Variation, C68-9

1. 5254 5755 2. 7163
 2836 3. 6125 1716 4.
 2536

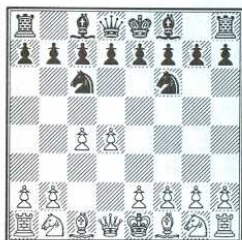
Inschrijven voor 15-07-
 2005; startdatum 01-09-
 2005

**Thema 08:
Black's Knight Tango,
A50**

1. 4244 7866 2. 3234
2836

Inschrijven voor 15-08-
2005; startdatum 01-10-
2005

**Thema 10:
English Symmetrical
Rubinstein Variation,
A34**

1. 3234 3735 2. 2133
7866 3. 7273 4745 4.
3445 6645 5. 6172 4537

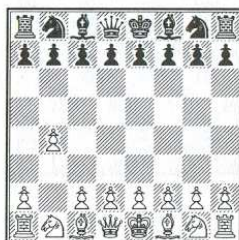
Inschrijven voor 15-10-
2005; startdatum 01-12-
2005

**Thema 02:
Sokolsky, A00**

1. 2224

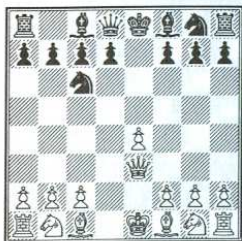
Inschrijven voor 01-01-
2005; startdatum 01-02-
2005

**Thema 09:
Center Game, C22**

1. 5254 5755 2. 4244
5544 3. 4144 2836 4.
4453

Inschrijven voor 15-09-
2005; startdatum 01-11-
2005

**E-mail
thema's 2005**

**Thema 01:
Cigorin Defence, D07**

1. 4244 4745 2. 3234
2836

Inschrijven voor 01-12-
2004; startdatum 01-01-
2005

**Thema 03:
French Defence,
Chatard-Alekhine
Attack, C13**

1. 5254 5756 2. 4244
4745 3. 2133 7866 4.
3175 6857 5. 5455 6647
6. 8284

Inschrijven voor 01-02-
2005; startdatum 01-03-
2005

Thema 04:

Benoni, A43

1. 4244 3735 2. 4435
4815 3. 3142 1535

Inschrijven voor 01-03-
2005; startdatum 01-04-
2005

Thema 06:

Two Knights Defence, C55-C59

1. 5254 5755 2. 7163
2836 3. 6134 7866

Inschrijven voor 01-05-
2005; startdatum 01-05-
2005

Thema 08:

Sicilian Kopec, B50

1. 5254 3735 2. 7163
4746 3. 6143

Inschrijven voor 01-06-
2005; startdatum 01-07-
2005

Thema 05:

Winawer Gambit, D10

1. 4244 4745 2. 3234
3736 3. 2133 5755

Inschrijven voor 01-04-
2005; startdatum 01-05-
2005

Thema 07: King's Indian, E97-99

1. 4244 7866 2. 3234
7776 3. 2133 6877 4.
5254 4746 5. 7163 5878
6. 6152 5755 7. 5171
2836

Inschrijven voor 15-05-
2005; startdatum 15-05-
2005

Thema 09:

Catalan, E04-05

1. 4244 7866 2. 3234
5756 3. 7273 4745 4.
6172 4534 5. 7163

Inschrijven voor 01-08-
2005; startdatum 01-09-
2005

Thema 10:
Scottish, C45

1. 5254 5755 2. 7163
2836 3. 4244 5544 4.
6344 6835 5. 4436 4866

Inschrijven voor 01-09-
2005; startdatum 01-10-
2005

Thema 11:
Russian Defence, C43

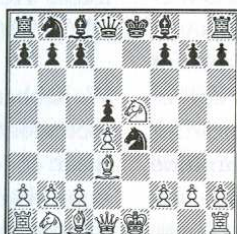
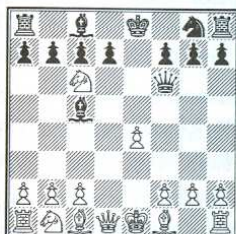
1. 5254 5755 2. 7163
7866 3. 4244 6654 4.
6143 4745 5. 6355

Inschrijven voor 01-10-
2005; startdatum 01-11-
2005

Thema 12:
**Dutch Defence -
Korchnoi Variation,
A80**

1. 4244 6765 2. 8283
7866 3. 7274 6574 4.
8374 6674 5. 5254

Inschrijven voor 01-11-
2005; startdatum 01-12-
2005

Thematoernooien: zo oud als het correspondentieschaak zelf

Nol van 't Riet

Het correspondentieschaak is -zoals wij liefhebbers allen weten- eeuwen oud. En één van de eerste verschijningsvormen van het correspondentieschaak is de themapartij en het -toernooi. Themapartijen en -toernooien zijn toernooien waarin alle partijen beginnen met een bepaalde reeks voorgeschreven zetten. Om zulke toernooien eerlijk te houden speel je dan tegen elke tegenstander een partij met wit en een partij met zwart.

Voor dit artikel ben ik eens gedoken in de historie van de thematoernooien zoals die door de ICCF georganiseerd zijn in, pakweg, de laatste tien, vijftien jaar.

Overigens bestaan er ook buiten de ICCF talloze clubs en particulieren die zich verenigd hebben rond bepaalde openings-thema's. Het bekendst, althans bij mij, zijn

de liefhebbers van het Lets gambiet, met in Nederland bekende voortrekkers als Leo Diepstraten (de oud-voorzitter van de NBC) en John Elburg.

De ICCF schrijft jaarlijks een aantal toernooien uit met bepaalde, steeds wisselende thema's. De laatste jaren is het de gewoonte elke maand een ander thema van start te laten gaan. En dan wordt er ook nog onderscheid gemaakt tussen e-mail- en posttoernooien. Afhankelijk van het aantal spelers dat daar op intekent wordt de toernooivorm bepaald. Zijn er meer dan tien deelnemers dan worden er meerdere groepen gevormd, waarna de hoogst eindigende spelers naar de volgende ronde gaan: hetzij een halve finale, hetzij direct een finale. En uiteraard gaan de besten van de halve finale groepen naar een finale. Melden zich bij aanvang minder dan tien spelers, dan wordt er in één groep gespeeld, ook wel direct de finale van dat thema genoemd.

Op de website van de ICCF (www.iccf.com) zijn alle uitslagen te vinden van de toernooien die vanaf 1988 zijn gespeeld of nog steeds gespeeld worden. Van al deze thematoernooien zijn intussen in zo'n zestig gevallen de finales beëindigd. In negen daarvan wist een Nederlandse speler beslag te leggen op de eerste plaats. Dat zijn (in min of meer chronologische volgorde): in TT/3/89 (Albins Tegengambiet) de enkele jaren geleden onverwacht overleden **Henk Hage** met 8 uit 10, in TI/2/93 (de Nimzowitsch variant van het Frans) **Henk Kuiphof**

met 6,5 uit 8, in TW/4/93 (Dame Gambiet) **Meindert Wynia** met 10,5 uit 12, in TW/1/94 (Russisch) **HLJ Hilgerdenaar** met 12 uit 14, in TG/1/94 (Wolga Benkö) **WM Kappelhof** met 8 uit 10, in TT/14/94 (Smith Morra Gambiet) **Bouwe Boschma** met 8,5 uit 12, in TT/2/95 (Aljechin) **Albert Hebels** met 7 uit 10, in TT/13/97 (Siciliaans B80) **Peter Briggeman** met 6 uit 8, en tenslotte nogmaals **Henk Kuiphof** met 6,5 uit 8 in TT/3/98 (Van Geet).

We hebben in Nederland een aantal echte thematoernooi spelers, spelers die alleen maar, of toch wel heel vaak, inschrijven voor thematoernooien. Van de zestig hierboven genoemde beëindigde finales speelde **Henk Hage** er vier, en deden **Henk Kuiphof**, **Jaap Niewold**, **Wim Velker** en **Wim van Vugt** aan drie finales mee. Tot en met 2001 waren de thematoernooien nog klassieke posttoernooien.

Vanaf 2002 zijn ze gesplitst, en worden er zowel post als e-mail thematoernooien uitgeschreven. Dit jaar zijn daar de Fischer Random Schaaktoernooien aan toegevoegd. Daarbij gaat het om partijen waarin de stukken in de beginstand (achter de pionnen) door loting (volgens bepaalde regels) op hun beginveld worden gezet.

Cruciaal is hierbij dat er geen openingstheorie meer is waarover je kunt beschikken. Je moet het echt hebben van je eigen inzicht in de loop van de stukken en hun onderlinge samenwerking. In de partijen die ik tot nu toe heb gezien, is mij opge-

vallen dat de stellingen na een zet of tien, vijftien, weer heel erg beginnen te lijken op normale stellingen. En zeker de eindspelen ogen weer heel normaal. Tot nu toe zijn er wereldwijd nog maar vier groepen met vijf deelnemers van start gegaan. Een beetje magere opkomst vind ik zelf, omdat ik het idee heb dat het in het FRS wel om echt schaken gaat. Van de twintig spelers zijn er vijf Nederlanders: **Enrico Blees**, **Piet van der Houwen**, **Ralph Keijzer**, **Gerard Lonnee** en niet te vergeten **Hans Böhm**.

Terug nu naar de normale thematoernooien. In de e-mail toernooien speelt op dit moment nog maar één landgenoot in een finalegroep: **Jo Rooijackers** in TTE/8/03 (de Sämisch variant van het Konings-Indisch). Met 1,5 uit 9 en nog 7 partijen open gaat het hem daar niet echt voor de wind. In 18 finales van nog niet beëindigde post toernooien spelen op dit moment ook Nederlanders. Twee van hen zijn in hun groep al uitgespeeld: **Wim Velker** in TT/6/01 (Moskou variant van het Siciliaans) met 4,5 uit 12 en **Jacques Vermeulen** in TT/3/95 (Labourdonnais) met 4,5 uit 6, een score waarmee hij deze finale zou kunnen winnen. In deze groep zou ook **G Wagenaar** (nu 0,5 uit 2 plus 4 nog lopende partijen) nog op dezelfde score kunnen komen.

Geheel open, omdat zij in al hun partijen nog bezig zijn, is de situatie bij: **PCM Mors** in TT/7/95 (Koningsgambiet), **Christophe Nirav** en **Wim van Vugt** in TT/5/98 (Traxler), **Siegbert de Jong** in TT/7/00 (Morra gambiet), **Remko de**

Ward in TT/14/00 (Frans C17-C19) en **WM Kappelhof** in TT/4/04 (Shirov variant van het Benkö Gambiet). Drie spelers zijn reeds uitgeschakeld in hun nog lopende finale: **TJM van Vorselen** in TG/2/94 (Evans), **Wim van Vugt** in TO/2/94 (Hollands) en **Wout Waagmeester** in TT/14/95 (Frans C17).

Een zestal spelers zou hun finale nog winnend kunnen afsluiten: **Peter Briggeman** in TT/14/97 (Damegambiet D37) met 4 uit 7 plus 1, **Jacques Vermeulen** in TT/9/98 (Evans) met 8 uit 9 plus 7, **Paul Janse** en **R Wohl** beiden in TT/4/02 (Tschigorin) met resp. 4,5 uit 7 plus 3, en 7 uit 9 plus 1, **WM Kappelhof** in TT/2/03 (Noteboom) met 3 uit 3 plus 11, en tenslotte -al zal dat niet eenvoudig zijn- **Jeroen Raasveld** in TT/14/02 (Russisch) met 1 uit 5 plus 7.

Rest nog één opmerking over de thematoernooien: ze tellen niet mee in het ratingsysteem van de ICCF. Bij de officiële start van het ratingsysteem in 1987 is daar voor gekozen, omdat men toen in meerderheid vond dat je in het ratingsysteem alleen normale partijen moest opnemen. Wat mij betreft hadden de thematoernooien er best in gemogen (eigenlijk vond ik zelfs: er in ontmoeten), omdat beide spelers vooraf akkoord gaan met een bepaalde opening waarna er een gewone schaakpartij gespeeld wordt. Het voordeel is dat dit toernooien zijn waarin je lekker vrijuit kunt spelen zonder je zorgen te hoeven te maken over eventueel verlies aan ratingpunten.

Uitslagen ICCF wedstrijden

Hieronder de resultaten van de Nederlandse spelers in de eindstanden van recent beëindigde internationale toernooien. Speciale aandacht voor Hans van Unen die zich in Wereldkampioenschap 25 wist te plaatsen voor de volgende ronde, en die ook in een E-mail Meesternorm toernooi een SIM-norm behaalde. Verschillende spelers konden een toernooi winnend afsluiten, waarvan de heer Bijtelaar in EU/O/35 zelfs met een 100% score. Met een score van 8 uit 14, goed voor de gedeelde zesde plaats, kwam Henk Panman in het 1e Noord-Amerika/ Pacific E-mail Invitatietoernooi slechts een halfje te kort voor een IM-norm.

WC/25/SF4 7/9. Jos de Waard 4 (10)

WC/25/SF6 2/3. Hans van Unen 6,5 (10)

MN/85 5/6. Henk Hage + 5,5 (10)

WT/M/GT/393 8/9. Albert J. Goedkoop 6,5 (14)

WT/H/1010 6. Jo Rooijackers 2 (6)

WT/H/1016 1/2. Piet van der Houwen 5,5 (6)

WT/H/1018 1/2. A. M. A. Luca 4,5 (6)

WT/H/1019 5/6. Bram van Meggelen 2,5 (6)

WT/H/1022 1. J. B. H. de Gloppe 5 (6)

EM/MN/53 2/4. Hans van Unen 7 (10)

EM/M/174 9/10. Orelia Cafferata 3 (10)

EM/M/196 5/6. Johan C. Doppe 5 (10)

EM/M/223 11. H. W. Litjens 1 (10)

EM/H/110 7. Jonathan Faydi 0 (6)

EM/H/114 6/7. Mark van Rooijen 1,5 (6)

EM/O/132 4. Jan Bouma 3 (6); 6. Gerben
Sommeling 1,5

EM/O/133 2. Ralph Keijzer 4,5 (6)

EM/O/141 6. Leendert Hartgers 1,5 (6)

EM/O/144 4. Jaap Niewold 3 (6)

World Cup 12/p5 10. Jeroen van Gool 3 (10)

World Cup 12/p14 5. Bram van Meggelen 5,5 (9)

World Cup 13/ep39 11. A. H. L. Bijtelaar 0,5 (10)

EU/H/1282 2/3. Martijn Naayer 4 (6)

EU/H/1284 4/5. Bonne Faber 2,5 (6)

EU/H/1333 1/3. Vojo Zelovic 4,5 (6)

EU/O/35 1. A. H. L. Bijtelaar 5 (5)

EU/O/44 2. Robert Drost 4,5 (6)

TT/G/1/94/F 1. Walter Kappelhof 8 (10)

TT/14/94/F 1. Bouwe Boschma 8,5 (12); 4/5.

Ewoud 't Jong, Remko de Waard 5; 7. Kees
Romijn 4

TT/1/97/2 4. Jos de Waard 0,5 (8)

TT/9/97/F 2 H. Kuiphof 3,5 (6)

TT/5/98/1 2/3. Wim van Vugt 4,5 (8)

TT10/98/F 5. Wim Velker 0 (8)

1e NAPZ E-mail Invitatietoernooi 6/7. Henk
Panman 8 (14)

Internationale eindstanden

De afgelopen maanden zijn wederom een aantal groepen beëindigd in de verschillende cycli om het wereldkampioenschap. Zoals uit onderstaand overzicht blijkt helaas zonder successen van onze Nederlandse deelnemers. Wel succesvol was Arend Hotting aan het tweede bord van het team *Kings of TCCMB*, dat de eerste plaats bereikte in voorrondegroep 12 van de Champions League. Verder konden in diverse groepen overwinningen genoteerd worden voor Peter Briggeman, Henk Kuiphof, Jan de Rijk, Martin Vlasveld, Wim van Vugt en PAM Wetering.

WC/19/TQF/2 15. Ger van Perlo 5 (16).
 WC/24/SF/13 9/10. Henk Panman 4 (10), 11. Toon Notten 1,5 (10); WC/25/SF/7 8. Ferry Lunek 3 (10);
 WC/25/SF/8 5/7. David Koetsier 4,5 (10).
 MN/88 3/6. Wim Pommerel 5 (9).
 WT/M/1015 1. Martin Vlasveld 8 (10).
 WT/O/29 1. Jan de Rijk 5,5 (6); WT/O/36 2. Dirk-Jan van Speybroek 5 (6).
 WT/I/GT/48 6. Meint van der Velde 8,5 (14).
 EM/MN/43 2/3. Steven de Weert 6,5 (10).
 EM/M/209 4/7. Ronald Ritsema 5,5 (10).
 EM/H/94 2/3. Geert Bronts 4,5 (6); EM/H/112 4. Vojo Zelovic 3 (6).
 World Cup 13/ep/25 10. Henk Schulenberg 2,5 (10).
 TT/10/97/2 5. Jo Rooijackers 1,5 (8); TT/13/97/F 1. Peter Briggeman 6 (8); TT/3/98/F 1. H. Kuiphof 6,5 (8); TT/5/98/2 1. Wim van Vugt 8 (10), 4. Christophe Nirav 4,5 (10), 6. Gerard Kuypers 1,5 (10); TT/15/98/1 3/4. Willem Goedhart 5,5 (10);

TT/15/98/3 3/4. Willem Goedhart 5,5 (10), 6. Arnold Dudman 0 (10).

TTE/4/02/3 4. Jo Rooijackers 2,5 (8); TTE/6/02/SF3 4/5. Matthie Bonte 2 (8).

Champions League kwalificatie ronde groep 12
 1. Kings of TCCMB 28,5 (40), 4. The Gambiteers Guild 22(40); bord 2 3/5. Arend Hotting (KOTCCMB) 6,5 (10); bord 3 4. Wim van Vugt (TGG) 6,5 (10); groep 17 4/5. Masters of the IECC 22,5 (40); bord 1 5/6. Jan Willem Schoonhoven 5,5 (10).

EU/M/1262 10. Joop Michel 3,5 (10); EU/M/1263 8. Frans Jaeger 3,5 (10); EU/M/1271 6. John Thorn Leeson 5 (10).

EU/M/GT/466 15. Hinderikus Jogman 1,5 (14).

EU/H/1261 1. PAM Wetering 5 (6); EU/H/1331 6. Arne Houthuizen 1,5 (6).

EU/I/1826 5/6. A. Kees 2 (6).

Joop van Oosterom eerste op de ratinglijst

Nadat Gert Timmerman jarenlang de ratinglijst van de ICCF heeft aangevoerd, is er per 1 april een nieuwe leider: Joop van Oosterom. Op de websites van de NBC en de ICCF is veel meer informatie te vinden over deze nieuwe lijst. We geven hier de Nederlandse toptien:

1. Joop van Oosterom.....	2748
2. Gert Timmerman.....	2734
3. Dick van Geet.....	2649
4. David van der Hoeven.....	2640
5. Piet van der Houwen.....	2611
6. Michiel Plomp.....	2577
7. Carol-Peter Gouw.....	2565
8. Rudolf Maliangkay.....	2565
9. Bram Idema.....	2564
10. Ron Langeveld.....	2560

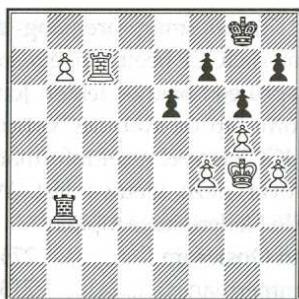
Eindspelen met torens

Toren + 4 pionnen tegen toren+ 4 pionnen

G van Perlo

Tot nu toe schreef ik over ♖ + 3 ♟ tegen ♜ + 3 ♟. In deze aflevering begin ik een nieuw hoofdstuk waarin ik ♖ + 4 ♟ tegen ♜ + 4 ♟ bespreek. Het is namelijk zo, dat met nog meer pionnen op het bord de mogelijkheden en dus ook de moeilijkheden weer verder toenemen.

We starten dan ook met een voorbeeld, waarin iemand flink in de fout ging. Want hele vervelende dingen overkwamen zwart in een partij Rogers-Bellini, Chiasso 1988. In de stelling van diagram 105 speelde hij:

105

1...h5? en dat was minder geslaagd. Rogers had dan ook niet veel moeite de partij na 2.gxh6 ♜xh6 3.♖xf7 snel te beslissen. Zwart had het hem echter heel wat moeilijker kunnen maken en wel met het bijzonder verrassende:

1...♜f8

Pogingen tot doorbraak als 2.h5 of 2.f5 leveren niets beslissends op en er zit bovendien nog de volgende, wel heel gemene val in:

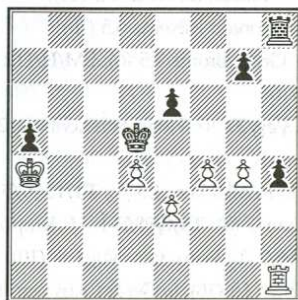
2.♖c8+ ♜e7! 3.b8♖

Nu loopt wit zelfs mat na:

3...h5+ 4.gxh6 f5+ 5.♜g5 ♖g3#

Een mogelijkheid, waar je zo niet een, twee, drie opkomt!

Erg fraai gecombineerd werd in diagram 106 uit Gurevic-Vitolins, Sovjet-Unie 1976, met wit aan zet.

106

Hij vervolgde met:

1.♖h3!

Stopt de zwarte vrijpion en dekt bij voorbaat pion e3, alvorens op a5 te slaan.

1...♗e4 2.♕x a5 ♖d3 3.♗b6 ♕e2 4.e4! ♗f2 5.f5 exf5 6.gxf5 ♗g2 7.♘d3

De toren heeft op h3 zijn werk gedaan. Het gaat er nu nog om, of wit tenslotte nog kansen genoeg overhoudt, om met zijn vrijpionnen te winnen.

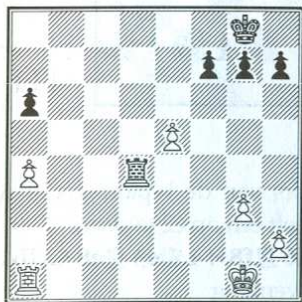
7...h3 8.e5 h2 9.♘d1 ♖h3!!

Een reusachtige vondst. Zwart zal gezien hebben, dat het er na 9...h1♖ 10.♘xh1 ♘xh1 11.d5 slecht voor hem uit ziet en gooit het nu over een andere boeg.

10.e6 ♘d3!! 11.♖e1 ♖e3!!

En wit berustte met ongetwijfeld gemengde gevoelens in remise. Weer een aardig voorbeeld uit de rubriek 'wanhoop nooit'!

Deze berusting in het onvermijdelijke toonde wit wel in het volgende voorbeeld uit Dake-Campolongo, Folkstone, 1933 (diagram 107), want daar liet hij zich gelaten afslachten na: 1.♗f2 ♖e4 2.♗f3 ♖xe5

107

Er was beter, namelijk:

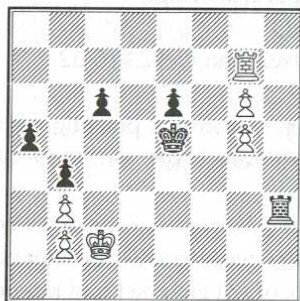
1.♖b1.

Dreigt mat en sowieso goed onder het motto: *toren actief*

1...g6 2.♖b8+ ♗g7 3.♖b7

Brengt de dreiging e5-e6 in de stelling en juist het invlechten van dat soort dreigingen is vaak de basis om uit een benarde situatie te ontsnappen!

3...♗f8 4.♖b8+ ♕e7 5.♖b7 ♗e6 6.♖b6
en wit leeft weer.

108

In diagram 108, Ewald-Franke, Bad Frankenhausen, 1970 had zwart goed spel kunnen krijgen met 1...♖g3 2.♖a7 ♗d4! 3.♖xa5 e5!

Hij meende echter beter te zien en werd slachtoffer van een bekende wending, die de witspeler hier op bijzonder handige wijze in de stelling vlocht:

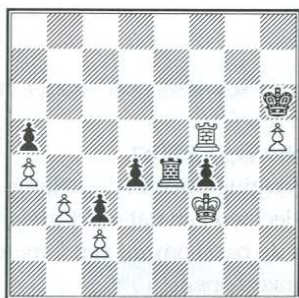
1...♗f5? 2.♖h7 ♖g3 3.g7! ♖xg5 4.♖h5!

De kunst is dit vooruit te zien en in de stelling te brengen.

4...♖xh5 5.g8♖

en wit won.

Een stelling voor volle tribunes kwam op het bord in een Olympiadepartij Munoz-Salazar, Novi Sad, 1990 (diagram 109).

109

Met een mooie doorbraak besliste zwart, aan zet, de partij als volgt:

1...d3! 2.cxd3

Of 2.♖xe4 dxc2, dan wel 2.♜c5 d2

2...♜c4!!

Weer zo een droomzet, prachtig als je voor zoiets de kans krijgt.

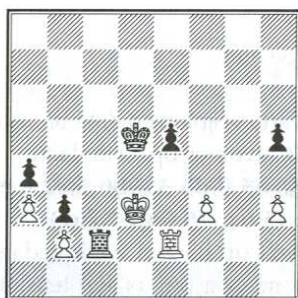
3.bxc4

Dat was het partijvervolg, maar in een post-mortem wierp Rene Olthof later nog de vraag op, of wit zich niet had kunnen redden met 3.dxc4. Dat nu is een moeilijke vraag, die buiten het onderwerp van mijn beschouwingen valt. Aan een oordeel waag ik me dan ook niet en houd me maar liever aan het partijvervolg en dat was:

3...c2 4.♔xf4 c1♔+ 5.♖e4 ♔d1

en wit gaf op.

Mooier kan het eigenlijk niet, maar er is meer op deze planeet, dus we gaan maar weer over tot de orde van de dag met diagram 110 uit Bauer-Speelman, Andorra 1998. Met de zwarte stelling was daar niets mis en zwart kon zich goede vooruitzichten verschaffen met bij voorbeeld 1...♜c1! 2.♜e4 ♜d1+ 3.♖c3 Td4!+. Maar daar komt weer een van die onbegrijpelijke blunders:

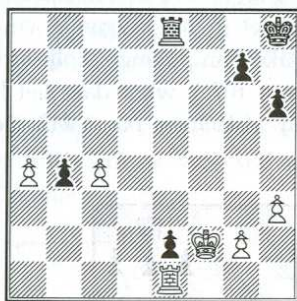
110

1...♜c4?? 2.♜xe5+

en 1-0

Tijdnood? een black-out? We weten het niet. Wat we wel weten is dat deze en dergelijke grappen zullen blijven voorkomen en dat we moeten blijven waarschuwen!

Bijzonder handig en fijntjes speelde zwart zich in de correspondentiepartij (1976) Lytschik-Pubo, (diagram 111) naar de winst:

111

1...b3

Eerst opmars van de b-pion, zodat wit geen tijd heeft om op e2 te slaan.

2.a5 b2 3.a6 ♜f8+! 4.♖e3 ♜a8 5.♜b1

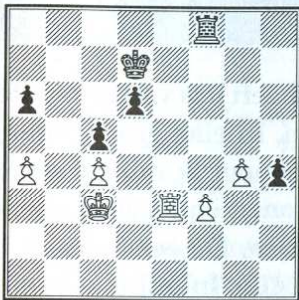
en nu de zwenking

5...♜e8

en 0-1

Uit ervaring weet ik, welk een ellende het is om met wit zo'n stelling in een correspondentiepartij te spelen. Maar ook daar-in weet je het maar nooit!

112

Met diagram 112 komen we in de partij Mattison-Rubinstein, Karlsbad, 1929.

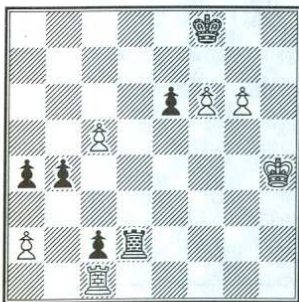
We zien daarin een afwikkeling naar een pionneindspel met doorbraakmotief:

1...♖e8

Goede raad is duur voor Mattison (ex 'amateur wereldkampioen!'). Niet te spelen is namelijk 2.♞d3 h4 3.♞d1 ♜e3 en daarom schikte hij zich maar in het onvermijdelijke:

2.♞d2 ♜x e3 3.♞x e3 d5!!

Deze doorbraak hebben we eerder gezien! 0-1.

113

Veel te snel liep zwart van stapel in Lukacs-Sehner, Budapest 1987, (diagram 113), toen hij, aan zet, de a-lijn aan wit cadeau gaf met:

1...b3?

Beter was eerst het tussenschaakje, als zo vaak, ook hier belangrijk: 1...♞d4+ 2.♞h5 ♜c4 3.♞h6 en pas dan b4-b3. Het partijvervolg is niet leuk meer voor zwart:

2.a×b3 a×b3 3.♞a1

Dreigt mat; dat is even schrikken.

3...♞d4+ 4.♞h5 ♞d5+?

Hij is de draad helemaal kwijt en jaagt de witte koning naar betere velden!

5.♞h6 ♞e8 6.f7+ ♞e7 7.♞f1 ♞f5

Helaas 7...♞d8 8.g7 c1♞ 9.♞xc1 ♞xf7 helpt ook al niet. Er volgt dan gewoon 10.♞h7

8.♞xf5 c1♞+ 9.♞g7 ♞c3+ 10.♞g8

en er zat niet anders op dan:

10...ef5 11.f8♞+ ♞d7

Tragisch is ook nog, dat 11...♞e6 niet gaat vanwege 12.♞f7+ ♞e5 13.♞g7+ en zwart is zijn jonge bruid al weer kwijt!

12.♞d6

en 1-0; een harde les!

Volgende keer ga ik verder met een merkwaardig eindspel uit de partij Andersson-Larsen, Stockholm, 1975.

Ervaringen in eerste ronde

ICCF Jubilee Email: EM/J50/P051

B Weegenaar

Het spelen van een groot meerrondig toernooi heeft iets van een roulette, maar je kunt ook voor een deel anticiperen. In elke groep zitten 2 sterke schakers, een beetje middenmoot (waaronder ik mijzelf reken) en zwakkere broeders. Streven si dus veel winnen en tegen de sterke spelers de boel droog te houden. Hier 2 partijen. De eerste tegen de sterkste speler van de groep: Schuster (rating 2410). In mijn voorbereiding vond ik een partij van hem in een openingsvariant waar ik wat ervaring mee heb:

H Fehlberg-U Schuster

corr BdF 1987

1.d4 ♟f6 2.c4 c5 3.♟f3 cxd4 4.♟xd4
e5 5.♟b5 d5 6.cxd5 ♟c5 7.e3 0-0
8.♟5c3 e4 9.♟d2 ♖e7 10.a3 a5 11.d6
!? ♟xd6 12.♟dxex4 ♟xe4 13.♟xe4
♜d8 14.♖c2?! ♟f5 15.♟d3 ♟c6
16.♟f6+ ♖xf6 17.♟xf5 g6 18.♟e4
♜ac8 19.♟d2 ♖h4 20.g3 ♖h3 21.♖a4
♟e5 22.♟xa5 ♜c4 23.♖b5 ♜xe4
24.♟xd8 ♖f5 25.♖b6 ♟d3+ 26.♖e2
♜e6 27.♜hf1 ♟c5 28.♜ad1 ♖c2+
29.♜d2 ♖c4+ 30.♖e1 ♟f8 31.♖a7
♖c1+

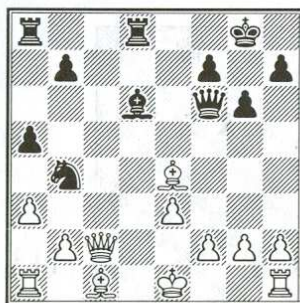
1/2-1/2.

Hier is een belangrijke verbetering voor zwart op gevonden die ik hoopte te kunnen gaan spelen. Helaas, Schuster week eerder af. De partij bleef in evenwicht en een remise was dus voor mij een goed resultaat.

U Schuster-B Weegenaar

A31 ICCF Jubilee Email corr; 2001

1.d4 ♟f6 2.c4 c5 3.♟f3 cxd4 4.♟xd4
e5 5.♟b5 d5 6.cxd5 ♟c5 7.e3 0-0
8.♟5c3 e4 9.a3 a5 10.♟e2
10.♟d2 ♖e7 11.d6!? ♟xd6 12.♟dxex4 ♟xe4
13.♟xe4 ♜d8 14.♖c2?! (14.♟xd6 ♜xd6
15.♖c2 ♟c6 Palatnik-Kasparov, USSR
1982) 14...♟f5 15.♟d3 ♟c6 16.♟f6+ ♖xf6
17.♟xf5 g6 18.♟h3? (18.♟e4 ♟b4!)

Analysediagram. Stand na 18...♟b4!

19.axb4 (19.♖e2 ♗e7 20.♗f3 ♚e8! 21.♙xb7 (21.♙b1 ♚ac8) 21...♗d3+ 22.♗f1 ♚ab8) 19...♙xb4+ 20.♗f1? (20.♗e2 ♚ac8 21.♗b1 (21.♗a4?? ♚xc1!-+) 21...♗a6+ 22.♗f3 (22.♙d3? ♚xd3! 23.♗xd3 Rc2+--+) 22...f5! (22...♗f6+ 23.♗e2=) 23.♗a2+ ♗g7 24.♙b1 ♚c4! 25.♗g3 ♗d6+ 26.f4 ♗c5) 20...♗a6+ 21.♗g1 ♚ac8 22.♙xb7!? (22.♗a4 b5 23.♗b3 a4 24.♙d2 axb3 25.♚xa6 ♚c1+!-+) 22...♗xb7 23.♗e2 ♗d5 24.g3 ♗d1+ 25.♗xd1 ♚xd1+ 26.♗g2 ♙e1!) 18...♙b4+! 19.axb4

a) 19.♗e2 ♙e5 20.♗f1 (20.f3? ♗a6+ 21.♗f2 ♗d3+ 22.♗g1 ♙c5) 20...♗a6+ 21.♗g1 ♗d6+;

b) 19.♗f1 ♗e5! 20.axb4 (20.♙g4!? ♗d4!?) 20...♗b5+ 21.Kg1 (b)21.♗e1 ♗xb4 22.♗e2 ♗d3+ 23.♗f1 ♗f4!!--+) 21...♗xb4 22.♗b3 a4-+; 19...♗xb4 20.♗e2 ♗d3+ 21.♗f1 21...a4!! 22.♚b1! ♗xf2! 23.♗xf2 ♗a6+! 24.♗e1 ♗d3 25.♗e2

a) 25.♗f3 ♗xb1 26.♗f2 ♚a6 27.♗xb7 ♚f6+ 28.♗g3 ♗c2! 29.♙d7 ♗f2+ 30.♗h3 g5! 31.g3 ♗e2!--+;

b) 25.♗f4!? ♗xb1 26.♗c7 (26.e4?! ♗c2! 27.♙g4 ♚ac8!) 26...♗d3!? (26...♗e4!?!);

c) 25.♗f6?! Qd1+!?!; 25...♗xb1 26.♗f2 Ra6 27.e4!?

a) 27.♚d1 ♚xd1 28.♗xd1 ♚c6 29.♗d8+ ♗g7 30.♙d2 ♗xb2-+;

b) 27.♚f1 ♚f6+ 28.♗g1 (28.♗g3 ♚xf1 29.♗xf1 ♚c8!--+) 28...♚xf1+ 29.♗xf1 ♗c2! 30.♙g4 f5! 31.♙f3 ♚c8-+; 27...♚c6 28.♗e1!? (28.♙g5 ♗xh1 29.♙xd8 ♗c1! 30.♗f3 a3! 31.bxa3 ♚c3+ 32.♗g4 f5+! 33.exf5 ♚c4+) 28...♗d3 29.♗e3!? (29.♙g4 ♚c2+ 30.♗g1 ♗d4+ 31.♙e3 ♗xe4 32.♙f3 ♚d1!!) 29...♗c2+! 30.♗e2 ♗b3 31.♙g5 ♚c2

Krempel. 0-1 Plauth Herr, S-Krempel, T/corr 1989/MegaCorr3/[CCYB 11\25] (31)

10...♗e7 11.♗b5 ♗d8 12.♗1c3 ♗c6 13.b3 ♙e6!? 14.♙b2 ♗xd5 15.♗xd5 ♙xd5 16.♗c2 ♗e5=+ 17.0-0 ♗d3 17...♚ac8!? 18.♗c3 f6 19.♗xa5 ♙xb3=+

18.♗c3 ♗xb2 19.♗xb2 ♚a6 19...♙c6!? 20.a4 ♙xb5 21.♙xb5 ♙d6 20.♚fd1 ♚g6 21.♚ac1 ♗g5 22.♙f1 b6 23.♚c2 ♙c6 24.♚xd8+ ♗xd8 25.♚d2 ♗e7 26.♗c2 ♗f8 27.♗d1 ♙xb5 1/2-1/2

De tweede partij was tegen A Boloban. In 2 vrijwel tegelijkertijd gespeelde partijen bij de IECG kwam eveneens de Draak op het bord. De door mij gespeelde variant met ♗b1 beviel me uitermate goed. Een belangrijk thema in deze scherpe variant is wanneer speelt zwart b5. In de theorieboeken die in de periode 2000 - 2003 verschenen was de informatie over het systeem met ♗b1 erg slecht. In boeken als *Easy guide to the Dragon* van Golubev hield de theorie het na de 19de zet voor gezien. In *Ultimate Dragon Volume 1* van Gufeld & Stetsko was het al na de 18de zet gedaan.

B Weegenaar (2103)-A Boloban

B79; EM/J50/P051 ICCF (1); 2001; commentaar: Bertrand Weegenaar

1.e4 c5 2.♗f3 d6 3.d4 cxd4 4.♗xd4 ♗f6 5.♗c3 g6 6.♙e3 ♙g7 7.f3 0-0 8.♗d2 ♗c6 9.♙c4 ♙d7 10.0-0-0 ♗a5 11.♙b3 ♚fc8 12.h4 ♗e5 13.♗b1 ♗c4 14.♙xc4 ♚xc4 15.♗b3 ♗c7 16.♙d4 ♙e6 17.h5 a5 18.hxg6 hxg6 19.a4

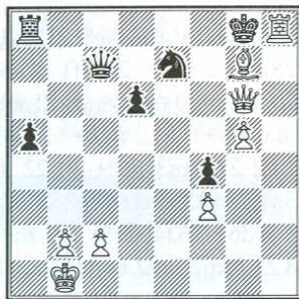
19...♖b4

19...b5!? is een idee van Mikhailov dat recentelijk weer is opgediept. 20.♗xb5 ♖b8 21.♗c3 ♖b4 22.♖h4 ♗xb3 23.cxb3 ♖xb3 24.♗b5 ♖b4 25.♖dh1 ♖xa4 26.♗c3 ♖xd4 27.♗xd4 ♗h5 28.♗d2?! (28.♗c4! ♖a7 29.♗c1 ♖b7 30.♖c2+ Mikhailov) 28...a4 29.e5 a3 30.exd6 axb2 31.♗a4 exd6 32.♖b4 ♗a7 33.♗d5 ♖f8 34.♖d1 ♗e5 35.♗b3 ♗f4 36.♖b7 ♗f2 37.g4 ♗e6 38.♖b8 ♗e2 39.♖xf8+ ♗xf8 40.♗d3 ♗f2 41.♖f1 ♗a7 42.♗c4 ♗e3 43.♗xb2 ♗b6 44.♗c2 ♗f4 45.♖d1 ♗b7 46.♗f2 ♗b3 47.♗c1 ♗d5 48.♗d3 ♗c3 0-1 R Mallee-A Mikhailov; corr ICCF 1977; MegaCorr3 (48).

20.♖h4 ♗c4

Hier wijkt de partij af van Weegenaar-Marfia. 21.♖dh1 b5?! 22.♗d5!± 22.♖h7 ♗xh7 23.♗xg7 f6? (23...g5! 24.♗d4 f6 25.♗xb5 ♖xa4) 24.♗h6 ♗f7 25.♗xh7 ♖g8 26.♗xf6+ 1-0 Zakic-Susulic, YU cr 1980

22...♗xd5 23.exd5 ♗c7 24.g4 e5?! 25.dxe6 fxe6 26.axb5 e5 27.♗c3 ♖xb5 28.♗d3 ♖d5 29.♗xg6+- ♗f8 30.g5 ♗g8 31.♗d4! ♖xd4 32.♗xd4 ♗e7 33.♖f4+ exf4 34.♗xg7+ ♗g8 35.♖h8#

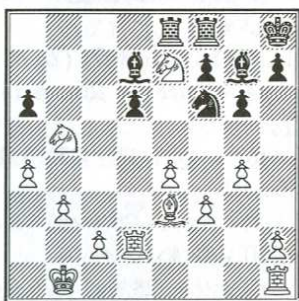

1-0

B Weegenaar-S Simenon

B78; CA-2001-0-00023 IECG; commentaar: Bertrand Weegenaar

1.e4 c5 2.♗f3 d6 3.d4 cxd4 4.♗xd4 ♗f6 5.♗c3 g6 6.♗e3 ♗g7 7.f3 0-0 8.♗d2 ♗c6 9.♗c4 ♗d7 10.0-0 ♖c8 11.♗b3 ♗e5 12.♗b1!? ♗c4 13.♗xc4 ♖xc4 14.g4 b5 15.b3! ♖c8 16.♗dxb5 ♗a5 17.a4 a6 18.♗d5 ♗xd2 19.♗xe7+ ♗h8 20.♖xd2 ♖ce8

21.♗xd6

21.♗xg6+!? fxg6 22.♗xd6 ♖e6 23.♗c5! (RR 23.♗b7 ♗c8 24.♗c5 ♖c6 25.h3 g5 26.♖hd1 ♗g8 27.♖f2 ♖h6 28.♖h1 ♖hf6 29.♖hf1 ♖h6 30.♖h1 ♖hf6 31.♖hf1 1/2-1/2 V Topalov-S Tiviakov; Polanica

Zdroj; 1995; CBM 49 (31)) 23...♙c6 24.♚c4 ♜fe8 (24...♜b8 25.♜d6 ♜xd6 26.♙xd6 ♜d8 27.♙e7 ♜b8 28.♜d1 ♙xa4 29.♙d6 ♜b7 30.♙a5 ♜b5 31.♙c7 ♙g8 32.♚c1 ♙h6+ 33.♚b1 ♙g7 34.♜d3 ♜c5 35.♙b6 ♜b5 1-0; Bologan-Fedorov; 1999) 25.♜hd1 ♙xe4 26.♙d6 ♙xf3 27.♙xe8 ♜xe8 28.g5 ♙d5 29.♜f1 ♙c3+ 30.♚c1 ♙g4 31.♙e7 h6 32.gxh6 ♙e2+ 33.♜xe2 ♙xh6+ 34.♚b2 ♙xe2 35.♙f6+ ♙g8 0-1 Al Sayed-Asauskus 2000; 21.♙f5!? gx f5 22.♙xd6 fxg4 23.♙xe8 ♜xe8 24.♙d4 ♙c6 25.sBxf6 ♙xf6 26.♜d6 ♙e6 27.♜xe6 fxe6 28.fxg4 ♙c3 29.♜d1 ♙xe4 30.b4 ♙g7 31.b5 axb5 32.axb5 ♙f6 33.♜d7 ♙e5 34.h4 h6 35.b6 ♙c6 1-0 Timoshenko-Rogozenko; 1998.

21...♜xe7 22.♙c5? ♙e5 23.♙a3!

RR 23.♙b7 ♜b8 24.♙d6 ♙xe4 25.fxe4 ♜xb7 26.♙xe5 ♙xe5 27.♜d5 ♙c3 28.♜d3 ♙e5 29.♜d5 ♙c3 30.♜d3 ♙a5 31.♜d5 ♙b6 32.a5 ♙a7 33.♜d6 ♙xg4 34.♜xa6 ♙g7 35.♜d6 ♙f3 36.♜e1 ♜e7 37.e5 ♙c5 D Bucher-A Suarez Real; Aviles; 2000; CBM 77 ext/0-1 (68)

23...♙e6 24.♜hd1!

RR 24.♙b7 ♜e8 (RR 24...♜c8 25.♜d8+? ♙e8 26.♜xc8 ♙xc8 27.♙d8 ♙g8 28.♙c6 f5 29.♙xe5 ♙xe5 30.exf5 gx f5 31.♜e1) 25.♙d8 (25.♙b2!?) 25...h5 26.♙c6 ♜g5 27.h4 ♙xe4 28.fxe4 ♜xg4 29.e5 ♙f5 30.♜f1 ♜xh4 31.♙d4 ♙e4 32.♜xf7 ♙xe5 33.♙b2 ♙g8 34.♜a7 ♜h2 35.♜xh2 ♙xh2 36.♜xa6 h4 37.♙e6 ♙b7 38.♜b6 ♙e4 39.♙g5 ♙f5 40.♜b7 ♙e5 41.♙f7 ♙f4 42.♙h8 ♜e1+ 43.♚a2 h3 44.♜a7 ♙e5 45.♙xg6 0-1 S Ganguly-S Kozhuharov; Yerevan; 2000; CBM 78 ext (45)

24...♜b8♙

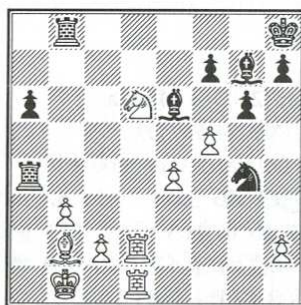
24...h5 25.f4 ♜xe4 26.f5 ♜xg4 27.fxe6 fxe6

28.c4 ♜f4 29.♙b2 ♙g4 30.b4 ♙e5 31.♜c2 ♜h4 32.b5 axb5 33.axb5 ♙g4 34.♜e1 ♜xh2 35.♜xh2 ♙xh2 36.c5 ♙f3 37.♜d1 ♙xb2 38.♚xb2 h4 39.c6 h3 40.c7 h2 41.♜h1 g5 42.b6 1-0 Hansen-Nielsen (cr) Korning Memorial 1998.

25.f4 ♜a5 26.f5 ♜xa4 27.♙b2

27.fxe6!? ♜xa3 28.♙xf7+ ♙g8 29.♜d8+ ♙e8 30.e5 ♙f8+

27...♙xg4

28.♙xf7+!

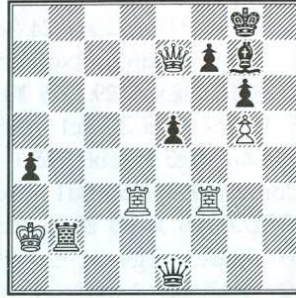
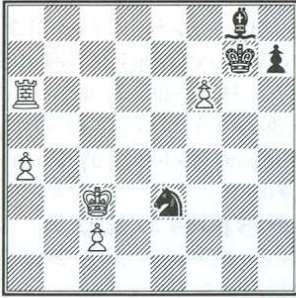
28.fxe6!? ♙xb2 29.♚xb2 fxe6 30.♙f5! exf5 31.♜d8+ ♜xd8 32.♜xd8+ ♙g7 33.bxa4 f4 34.c4! f3 35.c5 f2 36.♜d1 ♙e3 37.♜c1 f1♚ 38.♜xf1 ♙xf1 39.c6 ♙e3 40.c7 ♙c4+ 41.♚c3 ♙d6 42.e5 ♙c8 43.♚b4 g5 44.♚a5 h5 45.♚xa6 g4 46.♚b7 ♙e7 47.c8♚ ♙xc8 48.♚xc8 h4 49.e6 g3 50.hxg3 hxg3 51.e7 g2 52.e8♚ g1♚ 53.♚e7+±

Wit heeft alle voordelen om te winnen: de zwarte koning kan niet in de buurt komen van de pionnen.

De witte dame heeft het initiatief.

28...♙xf7 29.♜d8+ ♜xd8 30.♜xd8+ ♙g8+- 31.bxa4 ♙xb2 32.♚xb2 gx f5 33.exf5 ♙g7 34.♚c3 ♙xh2 35.♜a8 ♙g4 36.♜xa6 ♙e3 37.f6+

1-0

44.♖×b2 e4+ 45.♖a3 ♜a1+≡ 46.♜b4 e×f3 47.♞d8+ ♜h7 48.♜×f7

B Weegenaar (2103)-J Marfia

B79; CP2001P00094 iecg (1);

commentaar: Bertrand Weegenaar

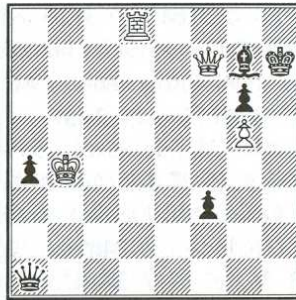
1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 g6 6.♙e3 ♙g7 7.f3 ♘c6 8.♚d2 0-0 9.♙c4 ♙d7 10.0-0 ♚a5 11.♙b3 ♞fc8 12.h4 ♘e5 13.♜b1 ♘c4 14.♙×c4 ♞×c4 15.♘b3 ♚c7 16.♙d4 ♙e6 17.h5 a5 18.h×g6 h×g6 19.a4 ♞b4 20.♞h4 b5 21.♘×b5 ♚b7

22...♚b8 23.♘c3 is de eerder genoemde partij Mallee-Mikhailov.

22.♞dh1 ♞×a4 23.♘c3 ♙×b3 24.c×b3 ♞×d4! ♘ 25.♚×d4 ♚×b3 26.♚d1 ♚e6 27.g4 ♞b8 28.♚d2 ♚b3 29.e5?! d×e5 30.♚h2 ♜f8 31.g5 ♘h5 32.♚c2 ♚b7 33.♘e4 ♜g8 34.♞h2 ♘f4 35.♚a4 ♚a7 36.♚a3 ♘e6 37.♞c2 ♘d4 38.♞d2 a4 39.♞d3 ♚a8?! 40.♚×e7 ♘×f3 41.♞f1 ♚×e4 42.♞f×f3 ♚e1+?! 42...♞f8

42...♞f8

43.♜a2= ♞×b2

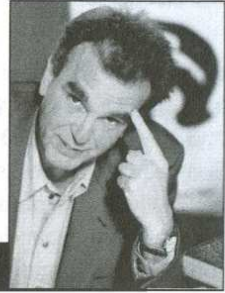

1/2-1/2

Met 7,5 punten heb ik mij geplaatst voor de tweede ronde die oktober vorig jaar startte. Een zeer pittige groep met vele 2400+ spelers. In de volgende Schaakschakeringen zullen de eerste resultaten binnen zijn, waarvan ik verslag zal doen. Het eerste verlies is helaas genoteerd, daar staan '3 winststellingen tegen zeer sterke spelers (2500) tegenover. U kunt er de volgende keer meer van lezen.

Een geheel andere beleving

Hans Böhm

Het Fischerrandomtoernooi begon op 5 januari 2004. Hans Böhm heeft toegezegd zijn ervaringen met de lezers van Schaakschakeringen te willen delen. Hier zijn zijn eerste partijen in combinatie met zijn eerste indrukken.

Meespelen in een Fischer-random toernooi via e-mail kan ik iedereen aanraden. De bizarre beginstellingen laten je lange tijd in het ongewisse en dat is toch een geheel andere beleving dan de eerste 25 zetten van het Konings-Indisch naspelen waarbij het resterende spel gaat over de vraag of zwart eerder is op de koningsvleugel dan wit via de damevleugel (let op dat naspelen, want ik heb daar in de eigen partijen nooit van gehouden). Ik zal mijn ervaringen in mijn eerste Fischer-random doorgeven, zodat u niet dezelfde fouten gaat maken.

(Wie nog een keer de regels van het Fischer-randomschaken wil lezen kan deze vinden in Schaakschakeringen 365 op pagina 162 en verder, red.)

Ik vind de rochaderegel in FRC vreemd, je kunt rocheren met een loper op a1. Ik heb daar al fouten mee gemaakt (in mijn enige verliespartij schiet mijn tegenstander ineens weg met 0-0!). Maar dat zal wel komen door mijn gewoonschaak-

ervaring. Alles went, voorlopig ben ik enthousiast.

We spelen nu in een groep van vijf, en tegen de andere vier speel je met wit én met zwart. Ik beperk me met commentaar tot de openingsfase, tot zet tien, want dan is het Fischerrandomerige er wel vanaf. Mijn ervaringen en fouten komen al meespelende aan de orde. (Voor zover het zettenverloop bekend is bij het perse gaan van Schaakschakeringen volgt nog het zetverloop na zet 10, red.).

Hans Böhm-Alberto Secondi

EFR002, 2004;

Commentaar: Hans Böhm

♠♚♙♜♞♝♛

Ik kijk naar mijn lopers (het wordt vroeg of laat g3 of g4), wil beide rokades openhouden, invloed in het centrum krijgen en speel...

1.d4 g6 2.c3

Voelt vertrouwd.

2...d5 3.♞d3 b6

Lijkt onnauwkeurig, het is nog maar de

vraag waar ♖c8 naar toe wil gaan.

4.g3 ♗h3+ 5.♗g2 ♜d7 6.♗h6+ ♗g7
7.♜d2 ♜f6 8.f3 0-0

Een belangrijke beslissing om 0-0-0 op te geven. Juist dat plotselinge wegschieten van de koning naar de andere kant maakt sommige stellingen net weer wel speelbaar.

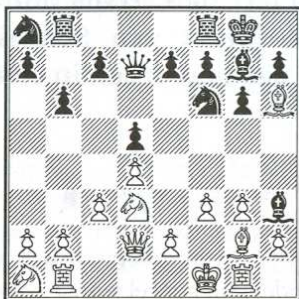

Diagram na 8...0-0

9.♞c2 a5 10.♞e1 c5

en wit staat beter vanwege de controle over veld e5 en de lichte voorsprong in ontwikkeling.

11.♗xg7 ♜xg7 12.dxc5 h5 13.b4
♗xg2+ 14.♜xg2 e6 15.♞b1 bxc5
16.bxc5 ♜fc8 17.♞b3 ♜a4 18.♞gb1
♞d7 19.♞d4

Secundi staat verloren.

De partij is nog niet beëindigd.

Alberto Secundi-Hans Böhm

EFR002, 2004

Commentaar: Hans Böhm

♗♗♗♗♗♗♗♗

1.b3 c5 2.f3 d5 3.e4 dxe4

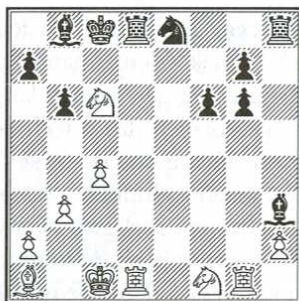
3...d4 is beter (4.c3 e5 5.f4 f6) om het centrum te nemen en f3 tot tempoverlies te maken. Mijn zwakte is dat ik e-mailver-

keer per kerende post beantwoord. Een geheel andere werkwijze dan in het correspondentieschaak, waarin je juist wel de tijd neemt voor het antwoord. Ik laat me meeslepen door het karakter van het medium.

4.fxe4 b6 5.e5 ♞g6 6.d4!

Zwart moet oppassen want de rokade verliezen in dit stadium is funest.

6...f6 7.♞f3 cxd4 8.♜xd4+ ♜d5 9.exf6
exf6 10.c4 ♜xd4+ 11.♞xd4 ♗xg2
12.♞g1 ♗h3 13.♗xg6 hxg6 14.0-0-0
0-0-0 15.♞c6

Stand na 15.♞c6

15...♞xd1+ 16.♜xd1 g5 17.♞g3 ♗g4+
18.♞e2 ♗f3 19.♞xb8 ♞xh2

Secundi staat verloren.

Deze partij is nog niet beëindigd.

Hans Böhm-Dirmeik,(RUS)

EFR002, 2004

Commentaar: Hans Böhm

♗♗♗♗♗♗♗♗

Dirmeik speelt niet sneller dan één zet per 10 dagen. Ik reageer per omgaande, het is tenslotte e-mail. Ik zou een toernooi met 1 zet per dag prefereren. Het wordt nu soms een raar soort correspondentie-

schaak.

Toen ik Dirmeik wat probeerde aan te sporen sneller te spelen antwoordde hij: 'I play also in the British Chess variant Society; Alice and Hostage-chess, I play with the flying Buffolo, Nuclearair Destruction and Starweb. Also, I am in poor health'. Sindsdien kan Dirmeik voor mij niet meer stuk.

1.b3 b6 2.c4 c5 3.e3 ♟f6 4.d4 cxd4
5.exd4 d5 6.g3 ♛c6 7.♞f3 g6 8.♞e5
♛a8 9.♞d2 0-0 10.0-0

Stand na 10. 0-0

10...e6 11.♞e2

Wit staat nu beter want hij kan desgewenst een meerderheid op de damevleugel creëren met c5.

11...♞bd7 13. f4

Omdat Dirmeik heeft doorgegeven dat zijn computer ter reparatie is weggebracht, staat de partij hier voor onbepaalde tijd stil.

Dirmeik (RUS)-Hans Böhm

EFR0602, 2004;

commentaar: Hans Böhm

♞♞♞♞♞♞♞♞♞♞

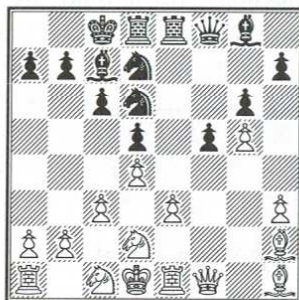
1.g4

Dat zou ik niet doen.

1...c6 2.h3 g6 3.c3 d5 4.f4 f5 5.g5 e5
6.fxe5 ♛xe5 7.e3 ♞d7 8.d4 ♛c7
9.♞d2 ♞d6

Zwart staat beter vanwege de zwakte op e3.

10.♛h2 0-0-0

Stand na 10...0-0-0

11.♞d3

Hans Böhm-Carrettoni (ITA)

EFR002; 2004;

Commentaar: Hans Böhm

♞♞♞♞♞♞♞♞♞♞

Ik zal al snel een typische fout maken door een verkeerde opstelling. Helaas kan ik mijn handige schaakmap niet meer vinden, die ik ooit van Cor Mulder van Leens dijkstra kreeg. Dus zet ik iedere keer de partij opnieuw op. Dat schreeuwt om fouten.

1.e4 e5 2.♞f3 c6 3.d4 f6 4.c3 d6 5.♞g3
♞g6 6.h3?

Dat slaat inderdaad nergens op. Gewoon ♛c2 en vervolgen met ♞d2 en 0-0-0.

6...♛c7 7.♛c2 ♞8e7 8.b3 d5 9.♞b2
♛d7 10.♞ac1 f5!

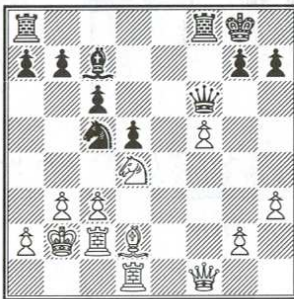
Warmmee zwart het initiatief pakt. Ik

werd acht zetten later ook nog eens ver-
rast door een onmogelijkheid, dit was
mijn partij niet.

11.e×f5 ♖×f5 12.♞×f5 ♘×f5 13.d×e5
♞×e5 14.♞d4 ♘×c2 15.♞×c2 ♚f6
16.f4 ♞d7 17.f5 ♞c5 18.♘d2

En omdat de lange rokade bemoeilijkt
wordt leek het nogal mee te vallen. Maar
niet na...

18. ... 0-0!

Stand na 18.0-0

...Totaal niet gezien. Zwart staat nu veel
beter.

Hans Böhm-Lonnee (NED)

EFR002; 2004;

Commentaar: Hans Böhm

♞♚♛♜♝♞♟

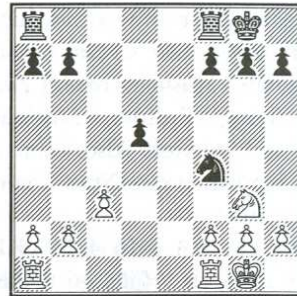
Lonnee is een speler naar mijn hart, we
speelden er beiden lustig op los.

1.e4 e5 2.♘c4 ♘c5 3.d3 d6 4.♘d2 ♘d7
5.♘e3 ♘×e3+ 6.♞×e3 ♘e6 7.♞g3
♘×c4 8.♞×c4 ♞e6 9.c3 ♞g6 10.♚c2
c6

Wit staat ietsjes beter, zoals ook bleek uit
het vervolg:

11.d4 d5 12.e×d5 c×d5 13.♞×e5 ♞×e5
14.d×e5 ♚×e5 15.♚f5 ♚f4+ 16.♚×f4

♞×f4 17.0-0 0-0

Stand na 17...0-0

18.♞fd1 ♞fd8 19.♞d2 ♞d7 20.♞ad1
♞ad8 21.♞f5 g6 22.g3 g×f5 23.g×f4

Er volgt nu een taaie verdediging, waar-
door zwart remise kan houden.

23...♞g7 24.♞d4 ♞f6 25.♞f1 b5
26.♞1d3 a6 27.b3 h6 28.a4 b×a4
29.♞×a4 ♞d6 30.♞ad4 ♞b6 31.b4 ♞b5
32.♞e2 a5 33.♞d2 ♞d6 34.♞c2 ♞db6
35.♞b3 a×b4 36.c×b4 ♞g6 37.♞c3 f6
38.♞c7

38.♞a4 zou een goed alternatief zijn,
gevolgd door 39.♞c5.

Ik heb mijn tegenstander onderschat en
verwachte na 38.♞c7 dat 38...♞h5
39.♞d7 ♞g4 40.♞xd5 ♞xd5 41.♞xd5
♞xf4 42.b5 gespeeld zou worden. Dat
zou een gewonnen eindspel zijn. Het ant-
woord 37.♞c7 ♞a5! was zeer goed.

38...♞a5! 39.♞c1 ♞f7 40.♞c7+ ♞g6
Remise; het was inderdaad een zeer
zwaar eindspel voor zwart.

Carrettoni (ITA)-Hans Böhm

EFR002; 2004;

Commentaar: Hans Böhm

♞♞♛♜♝♞♟

1.c3

Beetje alternatief.

1...e5 2.♗e3 ♘b6 3.d3 d5 4.g3 ♗h3

Stand na 4... ♗h3

Zwart staat meteen zeer goed. Wit zal kort moeten rokeren endaarom kan zwart al gaan anticiperen.

5.♘b3 h5 6.♘g2 ♗e6

Beter is 6...g5 gevolgd door f6, ♘g6, ♗e7, ♗d7 en 0-0-0 met overweldigende aanval. Ik zie niet goed wat wit in de tussentijd voor zinnigs kan doen.

7.f4 ♗xg2?

Een dure misrekening waarmee alle voordeel weggegeven wordt. Waarom niet 7...e4 en 8...f5, zwart hoeft alleen maar lang te rokeren.

8.♗xg2 e×f4 9.g×f4 f5 10.♖g1 ♗f6

Stand na 10... ♗f6

Nu staat wit opmerkelijk genoeg beter. We speelden nog...

11.e4 f×e4 12.d×e4 ♗g6+ 13.♗h3 ♗×e4 14.♗×e4 d×e4 15.f5 ♘d8 16.♘c5 ♗f7 17.♘×e4 0-0-0

...maar dit keer niet uit kracht maar uit armoede. Er is weinig overgebleven van de aanval. Wit staat zeer goed.

18.♗b3 ♗e5 19.♗g5 ♘g4 20.♗×f6 g×f6 21.♗e6+ ♗b8 22.♖bd1 ♖df8 23.♗h4 ♗×h2 24.♖g7 ♗f3+ 25.♗g3 ♗e5 26.♗f4 ♗bc4 27.♗×c4 ♗×c4 28.b3 ♗e5 29.♗×f6 ♖×f6 30.♗×e5 ♖ff8 31.♖dd7 h4 32.♖×c7 h3 33.♖×b7+ ♗a8 34.♖×a7+ ♗b8 35.♖gb7+ ♗c8 36.♖h7 ♗b8 37.♖hb7+ 1/2-1/2

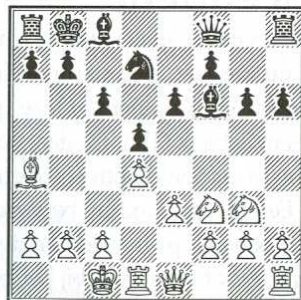
Gerard Lonnee-Hans Böhm

EFR002; 2004;

Commentaar: Hans Böhm

♖♗♘♙♚♛♜♝

1.d4 d5 2.♗g3 ♗f6 3.♗g5 e6 4.e3 h6 5.♗×f6 ♗×f6 6.♗e2 ♗d7 7.♗b5 c6 8.♗a4 g6 9.♗f3 ♗f8 10.0-0-0

Stand na 10.0-0-0

10...b5

Natuurlijk, zwart staat gewonnen met

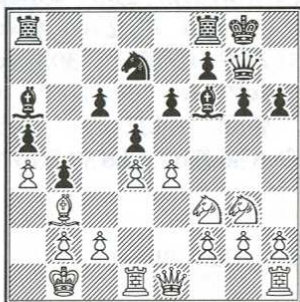
zijn loperpaar, mooie aanvalskansen en algehele stellingcontrole. Nog een paar zetten om het beeld scherper te krijgen.

11. ♖b3 a5 12. a3 b4 13. a4 ♗a6?!

Ik wilde zo snel mogelijk de langste korte rokade van mijn leven uitvoeren! Het oprollen gaat veel sneller met 13...c5. De partij duurt nu nog 34 zetten.

11. ♖b3 a5 12. a3 b4 13. ♖b1 ♔g7

14. ♖b1 ♔g7 15. e4 0-0

Stand na 15...0-0, langste korte rokade van mijn leven.

16. e5 ♗e7 17. h4 c5 18. dxc5 ♗xc5
19. ♖e3 ♗c8 20. ♗d4 ♗d7 21. ♗he1
22. ♗xa4 23. ♗b3 ♗d7
24. ♖f4 a4 25. ♗d3

Ik neem een volgende pion:

25...a×b3 26. c×b3 ♗a6 27. ♗h5 ♖h7
28. ♗f6+ ♗×f6 29. e×f6 g5 30. ♖g3
31. ♖c1 ♗a1+ 32. ♗d2 ♗1a2+
33. ♗d1 ♗×f2 34. ♗e2

34. ♖xf2 ♖xd3+ 35. ♖c1 ♗a1+ 36. ♖b2
♖c3#

34... ♗×e2

Wit geeft op. '34. ♗×f6 zou ook mooi geweest zijn,' schreef hij. 'Toch dacht ik dat je met de dame ging offeren (34... ♖e4 35. ♗xe4 met mat na ♗a1).'

Fischer-random-schaak staat nog in de kinderschoenen maar als je het speelt begrijp je de gedachte van de geestelijke vader van dit spel beter. Gewoon een keer doen!

Transcendent

Dirmeik, één van de spelers tegen Hans Böhm, schreef naar Böhm bij een zet: Ik heb tot nu toe nog geen partij beëindigd. Voor ik mijn PC kocht, speelde ik via de post met USA-spelers. Deze partijen duurden wel 2,5 jaar. Het was Transcendent Schaak (TC). TC gaat zoals onze Fischer Random Chess (FRC), maar veel gecompliceerder: de bovenste en onderste rij waren altijd willekeurig en verschillend. Een bied-procedure bepaalde wie met wit, en wie met zwart speelde. De koningen mochten op elk veld van de onderste rij staan. Het 'verplaatsen' in plaats van rokeren: nu of nooit was bij het begin van de partij. De club waar ik deze partijen speelde is enkele jaren geleden opgeheven.

Als u bekend bent met transcendent schaak of gijzelaarschaak, waar beide lopers op zelfde kleur kunnen staan, wil u dan contact opnemen met de redactie?

Ingezonden partijen

In groep EM/J50/P079 werd ik ongeslagen tweede, waardoor ik me plaatste voor de kwartfinale. De winstpartijen vind ik minder interessant dan onderstaande remise, omdat dit een partij is waarin ik met kunst en vliegwerk een remise uit het vuur heb gesleept, die instructief is voor het beoordelen van een verloren stelling.

E. Arts

Nadat ik vanuit de opening een pion verloor zonder compensatie, door de zetten van twee partijen te verwisselen (in die andere partij kreeg ik het ook behoorlijk moeilijk) kon ik afwikkelen naar een eindspel met ongelijke lopers. Toen ik daarin een tweede pion dreigde te verliezen bedacht ik een list waar zelfs Tom Poes trots op zou zijn geweest. Vaak krijg ik opmerkingen over het feit dat tegenwoordig sterke computerprogramma's het verloop van correspondentiepartijen bepalen. In dit geval ligt de uitwerking van mijn list zover achter de horizon van deze programma's dat geen enkel programma met deze oplossing zal komen.

T Mueller-E Arts

EM/J50/P079; commentaar: Ern Arts

In de stelling hiernaast dreigt zwart de pion op h4 te verliezen na Qc5-e7 of Qc5-f2 . Als zwart er in zou slagen zijn loper te geven voor de witte f en g pion-

nen, blijft wit zitten met een randpion en de verkeerde loper. Weliswaar staan er ook nog torens op het bord, maar als de zwarte koning op tijd a8 bereikt, kan hij met de toren op de onderste rij mat voorkomen.

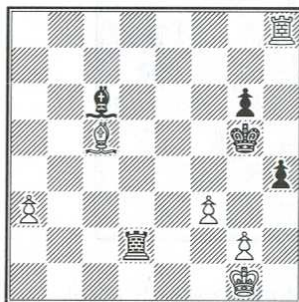

Diagram na 55.Kg1

55... Qd3 56. Qh2 Qxf3!!

Het plan is ten uitvoer gebracht.

57. gxf3 Qxf3 58. Qe7+ Qg4 59. Qxh4+ Qf5 60. a4 Qe6

Snel naar het promotieveld.

61. Qe4+ Qd7 62. a5 Qc6 63. Qa4 Qb7

Het promotieveld is onder controle.

64. a6+ Qa8 65. Qc5 Qf5 66. Qd4 Qf3 67. Qc4 Qf8

De onderste rij is bezet.

68. Qh3 g5 69. Qg4 Qg8 70. Qc7 Qb8

71. Qb7+ Qa8 72. Qa7+ Qb8 73. Qe7

Qa8 74. Qc5 Qc8 75. Qe3 Qg8 76. Qg1

Qb8 77. Qh7 Qa8 78. Qb6 Qb8

79. Qd7 Qa8 80. Qd4 Qb8 81. Qe5+

Qa8 82. Qg7 Qe8 83. Qd4 Qg8 84. Qh7

Qd8 85. Qb6 Qg8 86. Qf7 Qb8 87. Qe7

♖a8 88. ♜b7 ♜g6

De onderste rij kan even verlaten worden.

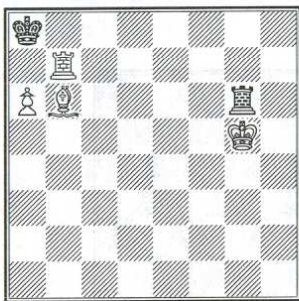
89. ♖h5 ♜f6 90. ♜a7+ ♖b8 91. ♙d4

♜d6 92. ♙f2 ♜f6 93. ♜b7+ ♖a8

94. ♙b6 ♜e6 95. ♖xg5

Eindelijk neemt wit de laatste pion.

95... ♜g6+

En de dolle toren beslist de partij.

1/2-1/2

E. van Dijk

P Sri Rajendra-E van Dijk (2255)

C18; EM/J50/P179 ICCF Email; 2001-2002;

Commentaar: Erik L van Dijk

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘c3 ♙b4 4.e5 c5 5.a3

♙xc3+ 6.bxc3 ♖a5!?

Een minder vaak gespeelde zet die momenteel weer wat vaker wordt gezien in de moderne toernooipraktijk, met name door de partijen van Nierkoliek en Pakhuis. De hoofdvariant gaat uiteraard verder met 6... ♙e7.

7. ♙d2

Een alternatief hier is 7. ♖d2

7... ♙e7

7... ♖a4 is de hoofdvariant binnen dit systeem. Echter, na analyse vond ik dat zwart wit teveel mogelijkheden gaf het spel te vervlakken. Omdat het een cup-toernooi betrof wilde ik dit voorkomen. Zie: 8. ♖g4 g6 9. ♙f3 en nu moet zwart kiezen tussen:

A) 9... ♖xc2 10.dxc5 en nu:

A1) 10... ♖b2! 11. ♜c1 ♖xa3 12. ♖b4 ♖a2 (12... ♖xb4 13.cxb4) 13.c4 ♙e7 14. ♖c3 Dreigt ♜a1 14... ♖a4 15.cxd5 ♙xd5= met min of meer gelijke kansen na een opmerkelijke rondreis van de zwarte dame; in plaats van

A2) 10... ♙d7? 11. ♙d4 ♖b2 (11... ♖e4+? 12. ♖xe4 dxe4 13. ♜b1 ♙c6 14. ♙b5 ♙xb5 15. ♜xb5+/- met groot voordeel voor wit in Renet-Eustache, Clichy Open 1991) 12. ♖d1 ♙c6 ter verdediging van pion b7 in geval de dame wordt aangevallen door middel van ♜b1 13. ♙b5 a6 14. ♙a4 ♙xa4 15. ♖xa4+ b5 16.cxb6+ ♙d7 17. ♙b3+/-;

Of B) 9... ♙c6 10. ♙d3 ♙d7 11.0-0 c4 12. ♙e2

B1) 12... ♖xc2 13. ♙d1

B1a) 13... ♖f5 14. ♖h4 ♙a5 15. ♜c1 met het idee ♙c2 en de zwarte dame heeft geen goede velden meer. 15... ♙b3 16. ♙c2 ♖h5 (Spectaculair, maar verdacht is 16... ♖xf3?! 17.gxf3 ♙xd2 18. ♖g2 ♙xf1 19. ♖xf1 h6+/-) 17. ♖xh5 gxh5 18. ♜b1 ♙xd2 19. ♙xd2 b6+/- met een klein voordeeltje voor wit. De zwarte pluspion is onbelangrijk.

B1b) 13... ♖b2 14. ♙e2 ♖c2 15. ♙d1= en de partij eindigt in remise.

B2) 12... 0-0 13. ♖f4 ♜f8 werd gespeeld in een partij Cooper-McBaren, kampioenschap van Nieuw Zeeland, 1980. Na 14. ♜a2 h6 15. ♜b1+/- zou wit nu iets beter hebben gestaan.

8. ♖f3

8.a4! is een interessant alternatief. Deze zet was eerder tegen mij gespeeld in een andere correspondentiepartij door de Pool W. Traczewski.

8... ♖bc6 9.c4!?

Interessant, maar niet al te vaak gespeeld. De belangrijkste variant gaat verder met 9. h4. (Zie: 9.h4 ♗d7 10.h5 h6).

A) 11. ♗d3?! 0-0-0 12. ♖b1 c4 13. ♗e2 f6 14. exf6 gxh6 15. ♖c1e5=/+ met licht voordeel voor zwart in Rivizas-Naumkin, Griekenland 1997;

B) 11. ♖b1 ♖c7 12. ♗d3 0-0-0 13. ♖c1 ♖b8 (misschien moet zwart denken aan 13... ♖hf8!?=; of 13... ♖dg8!?=) 14. ♗f4 ♖a5 15.0-0+/= met iets voordeel voor wit in Klovans-Qokhoian, Russisch teamkampioenschap, 1988.

9... ♖c7

9... ♖a4 is ook gespeeld, maar dat kan wit niet verontrusten als hij correct antwoordt:

A) In de enige partij die ik kende met 9... ♖a4 speelde wit: 10.dxc5?! dxc4 11. ♖e2 en nu: niet

A1) 11... ♖xc2? 12. ♖xc4 (12. ♖c1? ♖b2=/+ is beter voor zwart in Nlasman-Wilgenhof, NK Open, Dieren 1999) 12... ♖xc4 (of 12... ♖f5 13. ♗c3 ♖d5 14. ♗d3 ♖h5 15. ♗e4 0-0+/=) 13. ♗xc4 ♖g6 14. ♗c3 b6 15.cxb6 axb6+/=; Maar

A2) 11... c3 12. ♗xc3 ♖d5 13. ♖d2 ♖e4+ 14. ♗e2 ♖f4 15.g3 ♖xe2 16. ♖xe2 ♖d5= met gelijkspel; of nog beter

A3) 11... ♖a5! 12. ♖e3 (12. ♖g5 0-0 13. ♗c3 ♖b8 14. ♖d2 ♖ac6 15. ♖e4 b5=) 12... ♖d5 13. ♖d4 ♗d7 14. ♗e2 0-0 15.0-0 c3 16. ♗xc3

♖xc2 17. ♗xa5 ♖xe2=/+ met iets of wat voordeel voor zwart vanwege zijn sterke paard;

B) Vanwege de varianten A2 en A3 is het misschien beter verder te gaan met 10. c3! ♗

♖xd1+ 11. ♖xd1, waarna zwart waarschijnlijk het beste kiest voor 11. 0-0 (zie variant B2):

B1) 11... cxd4 12.cxd4 b6 13. ♖c1 (13.cxd5 ♖xd5 14. ♗c4 ♗b7 15. h4! ♖d8=) 13... dxc4 14. ♗xc4 ♗b7 15. ♖e2 ♖d8+/=;

B2) 11... 0-0 12. ♗g5 cxd4 13. cxd4 dxc4 14. ♗xc4 h6 15. ♗e3 a6= met gelijke kansen

10.c3

en hier introduceerde ik een nieuwe zet: 10... dxc4!?!N. De theoretische zet was hier 10... ♗d7

Na A): 11. ♖c1 Moet zwart niet spelen

A1) 11... dxc4? 12. ♗xc4

A1a) 12... ♖a5 13. ♗a2 c4 (beter misschien 13... ♗c6!?!+/=) 14. ♖g5 ♗c6 15. ♖h5 met aanval voor wit in Kharlov-Schlenker, Berliner Sommer 1994;

A1b) 12... 0-0 13.0-0 ♖a5 14. ♗d3 h6 15. ♗e3 Bc6+/= ook met enig voordeel voor wit;

Of:

A2) 11...0-0 12.♖c2 f6 13.exf6 ♙xf6 14.♗d3 ♜f5 15.0-0 dxc4 16.♗xc4+/=;

Maar:

A3) 11...a6!N Dit nieuwtje is volgens mij de beste zet in deze positie. Zie: 12.♗d3 b5 13.cxb5 axb5 14.♙a1 ♖a5 15.0-0 ♜c4= met een interessante positie en gelijke kansen; 11.cxd5

B1) 11...♗xd5?! 12.♗d3 f6 13.c4 (13.0-0!?+/=) 13...♜de714.exf6 gx6 15.d5? (15.dxc5+/=) 15...exd5 16.cxd5 ♗xd5= en wit had niet veel voor zijn geofferde pion in R Garcia-Sarmiento, Investronica (ESP),1989 hoewel hij de partij snel won;

B2) 11...exd5N 12.♗e2 ♗g4 13.♙c1 met indirecte verdediging van d4, zelfs na ♗xf3, vanwege het vis-a-vis van ♙c1 en ♖c7 13...♗xf3 14.♗xf3 ♖b6 15.♗g5 cxd4 16.♗xe7 ♖xe7 17.0-0+/= met een licht voordeel voor wit. Hoewel hij een pion achter staat, heeft zwart problemen doordat zijn koning nog vast zit in het centrum en zijn stukken niet goed samenwerken.

11.♖a4

11.♗xc4 cxd4 12.♖e2 dxc3 (of 12...0-0!?) 13.♗xc3 0-0 14.0-0 ♖a5 15.♗xa5 ♖xa5+ en wit heeft niet voldoende compensatie voor de geofferde pion.

11...cxd4

of 11...0-0 12.♖xc4 b6 13.♗e2 ♖a5 (13...♗b7 14.0-0 ♙ac8 15.♙ac1 ♜f5=) 14.♖d3 ♖b3 15.♙d1 ♜xd2 16.♙xd2= met min of meergelijke kansen.

12.cxd4 c3 13.♗xc3 ♗d7 14.♖b3 ♖a5 15.♖b2 ♜c4= 16.♖b3 ♖a5

Het probleem dat ik nu diende op te lossen, was het voorkomen van een remise.

Op papier was ik sterker dan mijn opponent, die trouwens in het toernooi goed aan het spelen was. De Duitser Michael Heinsohn was de derde kandidaat voor de twee kwalificatieplaatsen. Een gelijk spel tegen Rajendra zou daarom gevaarlijk zijn, niet in de laatste plaats omdat ik op dat moment een volkomen gelijke stelling had tegen Heinsohn (die partij eindigde ook inderdaad in remise). 16...♙c8 17.♙c1 ♖b6 (17...b5 18.♗b4 ♜c6 19.♗c5+/=) 18.♗d2 ♗c6 19.♗e2 ♖d7=

17.♖b2 ♗d5!?

Misschien objectief gezien niet sterker dan de alternatieven, maar de zet houdt de zaak in ieder geval gecompliceerd.

17...♜c4= leidt vrijwel onmiddellijk tot remise;

17...♗c6 is op zichzelf een goede zet, maar het is moeilijk varianten te vinden met een uitkomst anders dan vervlaking richting remise: 18.♗e2 ♗d5 19.0-0 (19...♙c8 20.♗b4 ♜ac6=) 20.♙ac1 (20.♗b4=)

A) 20...♙ac8 21.♗b4 ♜ac6 (21...♖b6!?) 22.♗d6 ♖d7=; of

B) 20...♖b3 21. ♙c2= met wederzijdse kansen in een remiseachtige positie.

18.♗d2

Misschien toch beter 18 ♙c1

18.♙c1 ♜c4

A) 19.♗xc4 ♖xc4 20.♖xb7 ♗c6 21.♗d2 ♖a4 22.♖b3 ♜f4 23.♖xa4 ♗xa4 24.♙b1 (24.♖e4?! Nd3+ 25.♖e2 ♜xc1+ 26.♙xc1 0-0=) 24...♜xg2+/=+ met waarschijnlijk een klein voordeeltje voor zwart;

B) 19.♖a2 b5 (19...♜xc3 20.♖xc4 ♖xc4 21.♗xc4=) 20.♗b4 ♜xb4 (20...♖b721.♗c5 ♜f4= met een positie met gelijke kansen, maar

met meer spel dan na bijvoorbeeld 17...♙c6. Ik wilde echter meteen de witte zwartveldige loper afruilen.) 21.axb4 ♖b7 22.♙xc4 (22.♙d3?! ♙c6 23.♙xc4 bxc4=+/) 22...bxc4= 18...♙c4

Impliceert een pionoffer.

Wit krijgt problemen voor wat betreft de ontwikkeling/veiligheid van zijn koning, zoals het vervolg laat zien:

19.♙xc4 ♖xc4 20.♖xb7 ♙c6 21.♖b2 ♙b5

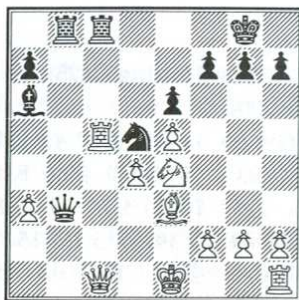
En de compensatie die zwart heeft gekregen voor de geofferde pion wordt duidelijk.

Veld e2 is zwak en de batterij ♙b5-♖c4 verhindert de witte rokade.

22.♙e3 0-0 23.♖c1 ♖a4!?

Lijkt minder logisch dan ♖d3, maar zoals de volgende variant laat zien geeft de tekstzet zwart waarschijnlijk toch het beste eindspel: 23...♖d3 24.♖d1 ♖g6 (24...♖c4=) 25.♖xb5 ♖xg2 26.♖g1 ♖xf3 27.♖d3 ♖h3 28.♖f1 ♖xh2 29.♙d2 ♖h5-/+ met weliswaar een gezonde pluspion voor zwart, maar wit heeft nog kansen langs de open g-lijn.

24.♙d2 ♖ab8 25.♖c5 ♙a6 26.♖c1 ♖fc8 27.♙e4 ♖b3

Zwart gaf op.

Weliswaar wat aan de vroege kant, maar wit gaat winnen.

Zie: 27...♖b3 28.♖xc8+ ♖xc8 29.♙c5 ♖a2 30. ♖d2 ♖xa3 31.♖c1 (31.♙xa6 ♙xe3) 31...♖b4+ 32.♖d2 ♙xe3 33.fxe3 (33.♖xb4 ♙c2+ gevolgd door ♙xb4) 33...♖b1+ 34.♖d1 ♖b8 35.♙xa6 ♖xd1+ 36.♖xd1 ♖b1+ 37.♖e2 ♖xh1-+.

Minder overtuigend was 27...♖xc5 28.♙xc5 ♖b5 29.♙xa6 ♖xa6 30.♖c2 ♙xe3 31.fxe3 ♖xa3 32.0-0 ♖xe3+ 33.♖f2 ♖xf2+ 34.♖xf2 a5-/+ en wit heeft nog kansen in dit toreneindspel. 0-1.

Korte ingestuurde partijen

J Monacell (2463)-J Noomen (2531)

D14; cr IECCG; 2004

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♙c3 ♙f6 4.cxd5 cxd5 5.♙f4 ♙c6 6.e3 ♙f5 7.♙f3 e6 8.♖b3 ♙b4 9.♙b5 0-0 10.0-0 ♙xc3 11.♙xc6 ♙xb2 12.♙xb7 ♙xa1 13.♖xa1 1/2-1/2

J Noomen (2531)-A Hotting (2475)

E99; cr IECG; 2004

1.d4 ♟f6 2.c4 g6 3.♞c3 ♟g7 4.e4 d6
 5.♟f3 0-0 6.♟e2 e5 7.0-0 ♞c6 8.d5
 ♞e7 9.♞e1 ♞d7 10.♟e3 f5 11.f3 f4
 12.♟f2 g5 13.a4 a5 14.♞d3 b6 15.b4
 a×b4 16.♞×b4 ♞f6 17.♞d3 h5
 18.♞b5 g4 19.♟h4 ♞d7 20.f×g4 ♞×e4
 21.♟f3 ♞f6 22.♟×f6 ♟×f6 23.g5
 ♟×g5 24.♟e4 ♞g4 25.♞×c7 ♞×d1
 26.♟f×d1 ♟b8 27.♟db1 ♟d7 28.♞b5
 ♞c8 29.♞c7

1/2-1/2

J Noomen (2531)-T Thomson (2400)

B01; cr IECG; 2004

1.e4 d5 2.e×d5 ♞f6 3.♞f3 ♞×d5 4.d4
 ♟g4 5.h3 ♟h5 6.c4 ♞b6 7.♞c3 e6 8.g4
 ♟g6 9.♞e5 ♞8d7 10.♞×g6 h×g6 11.c5
 ♞d5 12.♞×d5 e×d5 13.♞b3 ♞e7+
 14.♟e3 0-0-0 15.0-0-0 ♞b8 16.♟e1
 ♞d7 17.♟g5 f6 18.♟d2 a6 19.♟g2
 ♞c6 20.♞d3 g5 21.♟e2 g6 22.♟he1
 ♞f7 23.b4 ♟g7 24.a4 f5 25.b5 a×b5
 26.a×b5 ♞×d4 27.♟e7 ♞f6 28.♟e5
 ♞×e5 29.♟×e5 ♟×e5 30.♟×g5 ♞e6
 31.♟×d8 ♞f4 32.♞a3 ♞×d8 33.♞a8+

1-0

50 Golden Chess Games

John Elburg

Het is nog niet zo lang geleden dat we in Schaakschakeringen Hardings boek *Red Letters* bespraken en nu, nauwelijks een jaar later, is er een complete nieuwe verzameling correspondentiepartijen *50 Golden chess games*. Eigenlijk is dit werk een vervolg van *Hardings 64 Great Chess Games* dat in 2002 bij ChessMail verschenen is.

Voor *50 Golden Chess Games* heeft Harding gekozen voor een groter, B5 formaat, zoals de bekende *New in Chess Magazines*. Dat komt eerlijk gezegd heel prettig over.

Het eerste wat opvalt in dit boek zijn de grote aantallen Nederlandse correspon-

dentiepartijen en wel van spelers als Euwe-Napolitano, Mulder van Leens Dijkstra-Penrose, Maliangkay-Mohrlok, Timmermann-Rittner en Van Oosterom-Bang.

Ook vond ik tussen de regels nog vele andere Nederlandse correspondentiepar-

tijen, zoals die als van onze oud-redacteur Joop Simmelink die nu lezen kan waarom

1. e4 c5 2. ♖f3 d6 3. d4 c×d4 4. ♗×d4 ♗f6 5. ♗c3 a6 6. ♘g5 e6 7. f4 ♘e7 8. ♗f3 ♗c7 9. O-O-O ♗bd7 10. g4 b5 11. ♘×f6 ♗×f6 12. g5 ♗d7 13. f5 ♗c5 14. f6 g×f6 15. g×f6 ♘f8 16. ♖g1 h5 17. ♖g7 b4 18. ♗d5 e×d5 19. e×d5 ♗d7 20. ♗c6 ♘b7

zijn

21. ♖e1+?!

net niet goed genoeg was om een K groep te winnen.

(De zettenreeks komt uit: J Simmelink-D Pillhock; ch ch-NL K/25; 1996 -red.)

Elk partij in dit boek begint met een kleine maar leesbare biografie waar Harding vaak iets extra's, zoals achtergrond informatie, weet toe te voegen.

Opvallend in de partijen zijn de laatste theoretische ontwikkelingen van de openingen die door Harding helemaal 'up to date' zijn gebracht zoals de beroemde correspondentie partij van Alekhine tegen Zhukovsky en niet zoals Alekhine hem vernoemt in zijn boek *Mijn beste Schaakpartijen 1908 - 1923* met de vreemde naam Jukowsky noemt.

Ook nam Alekhine het niet zo nauw met het jaar van die correspondentiepartij. Of schudde hij die, zoals vele zaken in zijn leven, gewoon uit zijn mouw?

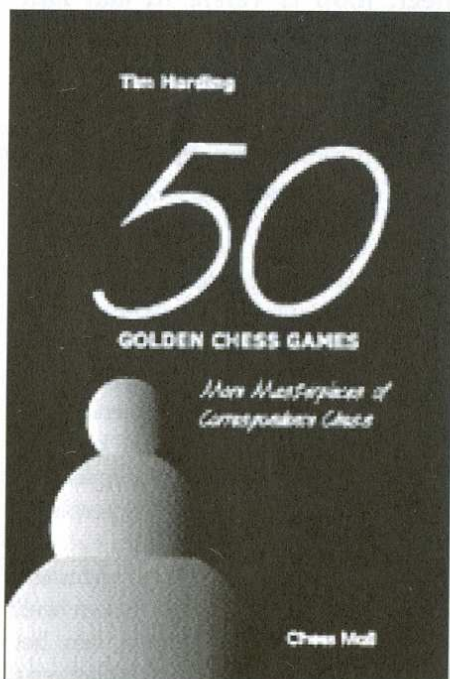
Volgens Harding kon Alekhine daar geen gebruik maken van zijn notie boeken en daarom neem ik aan dat hij al zijn simultaanpartijen gewoon uit zijn geheugen

naspeelde. Interessant genoeg vond Harding met computeranalyse nog heel wat verbeteringen in deze toch wel heel bijzondere correspondentie partij.

De trouwe ChessMail lezers zullen een kleine veertien partijen en een eindspel herkennen uit dit boek maar alle analyses tot deze partijen zijn helemaal herzien.

Conclusie: Gewoon 50 heerlijke correspondentie partijen!

50 Golden Chess Games; 2004 ISBN 0-9538536-7-5; 272 pagina's; EUR 25,00; <http://www.ChessMail.com>.

In deze rubriek komt een lid van de NBC over diverse zaken, natuurlijk ook schaakzaken, aan het woord. Het is de bedoeling dat de leden elkaar zo op een ontspannen manier beter leren kennen.

Deze keer treffen we in

Aan zet: Joop Jansen

Een verslaafde verzamelaar

Jelle van den Braak

Joop Jansen heeft thuis een schaakmuseumpje. Daar is zijn verzameling, waarover straks meer. Joop is verslaafd aan zijn verzameling. Uit hoofde van zijn beroep weet hij, dat tegen deze verzamelverslaving geen pilletje noch therapie kan helpen. Maar hij zit er niet over in, in tegendeel.

Hij is geboren in Valkenswaard, waar hij 40 jaar gewoond heeft. Zijn vrouw, Marian, kwam uit de buurt van Venray/Wanssum en woonde in Oostrum. Nu wonen ze er samen.

Joop, die nu bijna 45 jaar oud is, heeft -na MAVO en HAVO- een Hbo-opleiding (Kadervorming) gevolgd. Hij is verpleegkundige en docent reanimatie.

Joop organiseert, hij speelt en verzamelt. Als het maar met schaken te maken heeft is Joop, in alle betekenissen van het woord, van de partij. Mij was hij het eerst bekend als wedstrijdleider van de H-

groepen. Daarnaast hoorde ik bij stukjes en beetjes over Joop zijn verzamelwoede en tenslotte over zijn behaalde IM-titel.

Joop en Marian hebben twee kinderen, Jannes van bijna 4 en Nelleke, van bijna 3.

'Toen Marian en ik elkaar pas kenden heeft zij een hangertje in de vorm van een schaakkoning laten maken bij een goudsmid. Dat deed me wel wat natuurlijk. Er bleek ook uit, dat Marian mijn verzamelwoede accepteerde. Die hanger is me het dierbaarst van mijn verzameling, ondanks al het materieel waardevolle dat er bij zit. Ik draag hem dagelijks.'

Joop vertelt, dat hij als 13-jarige van zijn leraar heeft leren schaken. Hij ging, toen hij de eerste beginselen van het spel kende naar een jeugdvereniging. Binnen twee jaar werd hij lid van een 'volwassenenvereniging', de 'Eerste Valkenswaardse schaakvereniging' (EVS).

Op de HAVO zat hij met een schaakbordje op zijn knieën, opdat de leraar het niet zou ontdekken. Op deze manier heb ik stellingen leren doorgronden. Het

schaken kost-
te Joop een school-
jaar: omdat hij zoveel tijd
aan schaken besteedde had hij te weinig
tijd voor school met slechte resultaten als
gevolg en dus doubleerde hij een keer.
Met een vriend schaakte hij 's nachts,
soms vijf dagen per week en ze zagen de
klok (niet de schaakklok) regelmatig op 3
uur staan voor de stukken in de doos gin-
gen. 'Het werd trouwens soms nog wel
later, maar ach...' Na Joop zijn verhuizing
naar Oostrum verruilde hij EVS voor de
'Koninklijk Erkende Schaakvereniging

Venlo'.
Daar is hij twee jaar
geleden clubkampioen
geworden. Bij de schaakvereniging speelt
hij nu nog maar één maal in de week.
'Het KNSB schaken kost me een hele
zaterdag. Op incidentele basis speel ik
nog wel eens maar dat is weinig. Dit jaar
ben ik bovendien slecht in vorm. De kin-
deren vragen toch veel energie merk ik.
Maar goed, dat is een leuke compensatie.
En', zegt hij, 'mijn schaakconditie houd ik
met correspondentieschaken op peil. Ik
denk regelmatig een week over een zet
na. Op de gekste plekken weet ik opeens
de oplossing van een probleem. Dat kan
in de auto zijn, maar ook als ik 's nachts
om onverklaarbare redenen wakker word.'
Het doorgronden van schaakstellingen
leidt uiteindelijk tot de conclusie dat alles
wat op het schaakbord gebeurt te berede-
nieren is. Bij schaken komt geen geluk kij-
ken. De speler die het beste redeneert en
logischer denkt wint de partij (als er ten-
minste geen schrijffouten gemaakt wor-
den).

Wordt vervolgd in het volgend nummer

*Uit de verzameling
van
Joop Jansen*

